

ผลของกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย

ปริญญานิพนธ์
ของ
กานติมา สิริวิชา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
ตุลาคม 2550

ผลของกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย

ปริญญานิพนธ์
ของ
กานติมา สิริวิชา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

ตุลาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

ผลของกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย

ของ
กานติมา สิริวิชชา

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)
วันที่ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ)

.....ประธาน
(อาจารย์ ดร.สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เรือโท ดร.ไพบูรณ์ อ่อนมั่ง)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เรือโท ดร.ไพบูรณ์ อ่อนมั่ง)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญนนตพงษ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากท่านรองศาสตราจารย์.ดร. กุลยา ตันติผลาชีวะ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เรือโท ดร.ไพบูลย์ อ่อนมั่ง กรรมการปริญญานิพนธ์ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีมาโดยตลอด และขอกราบขอบพระคุณ ดร.สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์จิตเกษม ทองนาค อาจารย์สุทธากร วสุโกดิน อาจารย์วงเดือน เตชะรินทร์ หม่อมหลวงสุจีรา วิศิษฐ์กุลและอาจารย์สิริธร ศรีชลาคม ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจและให้คำแนะนำช่วยเหลือในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนดนตรีสยามกลการบางนา ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัยทุกท่านที่ได้กรุณาอบรมสั่งสอนให้ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่ดีและมีคุณค่าแก่ผู้วิจัยจนทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ญาติ พี่น้อง ครอบครัวของผู้วิจัยที่ได้ให้การสนับสนุนในการศึกษาและเป็นผู้จุดประกายในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของผู้วิจัยจนสำเร็จ และขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัยภาคปกติรุ่นที่ 20 ทุกท่านที่เป็นกำลังใจช่วยเหลือสนับสนุนด้วยดีเสมอมา รวมทั้งบุคคลอีกหลายท่านที่ไม่อาจกล่าวนามได้หมดในที่นี้ ที่มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนให้กำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และบูรพคณาจารย์ทั้งหลายที่ให้การอบรม สั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และปลูกฝังคุณธรรมความดีให้กับผู้วิจัยตลอดมา

กานติมา สิริวิชา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	4
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมุติฐานในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
พฤติกรรมก้าวร้าว.....	8
ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าว.....	8
แนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว.....	9
พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย.....	11
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความก้าวร้าว.....	13
สาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กปฐมวัย.....	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว.....	18
พัฒนาการทางสังคมของเด็กปฐมวัย.....	19
ความหมาย.....	19
พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมทักษะทางสังคม.....	23
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์.....	24
ความหมายของกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์.....	24
ลักษณะการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ตามหลักสูตร เดอะ รอยแยล อะเคเดมี่ ออฟ ดานซ์ (The Royal Academy of Dance).....	25
กิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์สำหรับเด็กปฐมวัย.....	27
การใช้กิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ในเชิงบำบัด.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง.....	44
วิธีการดำเนินการเก็บข้อมูล.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	70
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	70
สมมุติฐานของการวิจัย.....	70
ขอบเขตของการวิจัย.....	70
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	71
อภิปรายผล.....	72
ข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า.....	79
ข้อเสนอแนะ.....	80
บรรณานุกรม.....	81
ภาคผนวก.....	86
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	116

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง.....	44
2 แผนการจัดกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์ใน 8 สัปดาห์.....	45
3 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยก่อนและระหว่างการจัดกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์.....	66
4 เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพูดของเด็กปฐมวัยโดยรวมจากการทำกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์ แต่ละช่วงสัปดาห์.....	68
5 เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพูดของเด็กปฐมวัยโดยรวมจากการทำกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์ ในช่วงสัปดาห์ 4 – 8	68
6 เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการกระทำของเด็กปฐมวัยโดยรวมจากการทำกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์ แต่ละช่วงสัปดาห์.....	69
7 เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการกระทำของเด็กปฐมวัยโดยรวมจากการทำกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์ ในช่วงสัปดาห์ 4 – 8	69

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ระดับพื้นฐาน (Graded Examinations).....	26
2 ทำออกกำลังเท้า (Exercise for Feet).....	28
3 ทำออกกำลังมือ (Exercise for Hands).....	29
4 ทำออกกำลังขา (Exercise for Legs).....	29
5 ทำย่อครึ่งหนึ่ง (Demi – Plie's).....	30
6 ทำชี้และบิด (Piont and Close).....	31
7 ทำกระโดดแบบเท้าคู่ (Bounces).....	31
8 ทำเหวี่ยงตัว (Swaying).....	32
9 ทำกระโดดแบบเท้าเปิด (Saute's).....	33
10 ทำการวางจุดสายตา (Exercise for Eye Focus).....	33
11 ทำโค้งคำนับ (Reverence).....	34
12 ทำเดินแบบชี้เท้า (Walk with Stretched Feet).....	35
13 กระโดดแบบม้า (Pony Galops).....	35
14 ทำกระโดดไปด้านข้าง (Galops Sideways).....	36
15 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการใช้คำพูดของเด็กปฐมวัย...	67
16 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการกระทำของเด็กปฐมวัย.....	67
17 ตัวอย่างภาพประกอบกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์.....	111

ผลของกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย

บทคัดย่อ
ของ
กานติมา สิริวิชา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

ตุลาคม 2550

กานติมา สิริวิศา. (2550). ผลของกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าว
ของเด็กปฐมวัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
รองศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง.

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย
โดยใช้กิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์

กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยเพศหญิง อายุ 5 – 6 ปีที่กำลังศึกษาบัลเล่ต์อยู่ในระดับชั้นต้นของ
โรงเรียนดนตรีสยามบางนา กรุงเทพมหานคร ได้มาด้วยการประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวจากเด็ก
ทั้งหมด 30 คน แล้วเลือกเด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงสุดจำนวน 15 คนเป็นกลุ่มทดลอง จัดกิจกรรม
การเต้นบัลเล่ต์ให้เด็กกลุ่มทดลอง เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 50 นาที ใช้
แบบแผนการวิจัยแบบ One – Group Pretest – Posttest Design

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ แบบแผนการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์และแบบ
ประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวที่มีค่าความเชื่อมั่น .92 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t – test Dependent.

ผลการวิจัย พบว่า

1. เด็กปฐมวัยที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวเมื่อผ่านกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์พฤติกรรมก้าวร้าว
ของเด็กลดลงตามลำดับจากการประเมินทุก 2 สัปดาห์
2. พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ลดลงกว่าก่อน
การจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

THE EFFECT OF BALLET ACTIVITY ON CHANGING OF AGGRESSIVE
BEHAVIOR OF YOUNG CHILDREN

AN ABSTRACT
BY
KARNTIMA SIRIVICHA

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Early Childhood Education
at Srinakharinwirot University

October 2007

Karntima Sirivicha. (2007). *The effect of ballet activity on changing of aggressive behavior of young Children*. Master Thesis, M.Ed. (Early Childhood Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc.Prof.Dr. Kulaya Tantiphachiva, Assist .Prof. Lt. JG. Dr.Paiboon Onmung .

This study aimed to investigate the changing of aggressive behavior of young children through ballet activity .The subjects consisted only girls in 5-6 years, studying in the Siam Bangna Music School Bangkok.

The sample was 15 higher scores students, drawn from 30 students by testing for aggressive behavior. They were assigned into the experimental group for 8 weeks, 3 days a week and 50 minutes a day.

The research instruments were ballet activity lesson plan and aggressive behavior evaluative form with reliability of .92. Then data were analyzed by t – test dependent.

The results showed that aggressive behavior of young children decreased after participated the ballet activity than before experiment significantly at .05 levels.

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เด็ก คือ อนาคตของชาติและเป็นหลักทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่า ควรแก่การได้รับการดูแลเอาใจใส่ และให้การศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพความแตกต่างของเด็กแต่ละคน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเด็กมากที่สุด การพัฒนาต้องเริ่มตั้งแต่วัยเด็กปฐมวัย เนื่องจากเป็นวัยแห่งการเริ่มต้นที่จะพัฒนามนุษย์อย่างมีคุณภาพ และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางด้านอารมณ์มากกว่าวัยอื่นใด ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในวัยนี้ จะติดฝังแน่นและมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพและอารมณ์ของเด็ก ดังที่อีริกสัน (Erikson) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อพัฒนาการของเด็ก ถ้าเด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีความสุข ก็จะทำให้เด็กมองโลกในแง่ดีมีความเชื่อมั่นในตนเอง และเกิดความไว้วางใจต่อผู้อื่น แต่ถ้าเด็กประสบสิ่งที่ไม่พอใจ ก็จะทำให้เด็กขาดความสุขมองโลกในแง่ร้าย และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง (Erikson. 1975: 220 – 222) ดังนั้น ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เด็กมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมีอารมณ์แจ่มใส

การเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัย เพราะจะทำให้เด็กได้รู้จักการปฏิบัติตนที่เหมาะสมในสังคม บ้านเป็นสิ่งแวดล้อมแห่งแรกที่จะช่วยสร้างเสริมประสบการณ์ที่ดีแก่เด็กก่อนที่จะไปสู่สถานรับเลี้ยงหรือโรงเรียน ซึ่งเด็กจะต้องเรียนรู้การปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ครู หรือบุคคลอื่นๆ กุลยา ตันติผลชีวะ(2542: 66) กล่าวว่าเมื่อเด็กอยู่บ้านเด็กจะเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมจากพ่อแม่ คนเลี้ยง และสมาชิกในครอบครัว เมื่อเข้าโรงเรียนอนุบาลจะได้พบเพื่อน ครู ประกอบกับการทำกิจกรรมที่โรงเรียนทำให้เด็กได้เรียนรู้ทางสังคมกว้างขึ้น ดังนั้นการพัฒนาทางสังคมสำหรับเด็กวัยนี้ เยาวพา เดชะคุปต์ (2542 : 85) กล่าวว่า ต้องฝึกให้เด็กเกิดความไว้วางใจในผู้อื่นเมื่ออยู่ร่วมกันทำงานและเล่นร่วมกับผู้อื่นได้ มีความรับผิดชอบในการทำงานต่าง ๆ ร่วมกับผู้อื่นอย่างง่าย ๆ ให้เด็กเข้าใจข้อตกลงและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ฝึกให้รู้จักการรอคอยให้ถึงโอกาสของตน หัดให้เด็กรับฟังผู้อื่น ชมเชยผู้อื่น

สภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีผลกระทบต่อกิจกรรมทางสังคมของเด็กด้านการปรับตัว การอบรมเลี้ยงดูตลอดจนประสบการณ์จากทางครอบครัวของเด็กแต่ละคน ซึ่งแตกต่างกันย่อมจะส่งผลต่อการปรับตัวเมื่อเด็กมาอยู่ในโรงเรียน เด็กที่มีการปรับตัวไม่ดี ก็จะทำให้เกิดความคับข้องใจ และแสดงพฤติกรรม ซึ่งไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมออกมา เช่น ทะเลาะกัน ขว้างปาสิ่งของ ทำร้ายร่างกายเพื่อน แย่งและทำลายสิ่งของ หรือโต้เถียงกัน เป็นต้น การแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากสภาพแวดล้อม ซึ่งทำให้เด็กไม่สามารถปรับตัวให้เหมาะสมนี้ เบอร์กโควิทซ์ (Berkowitz. 1964: 308 – 309) ได้กล่าวว่า รากฐานของคนก้าวร้าวขึ้นเกิดจากความคับข้องใจแต่ละแสดงออกมาแล้วก้าวร้าวออกมาหรือไม่หรือแสดงออกมาเลยนั้นขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ดังที่ โซนิม เทียนอิง และ คอลลาร์ด (Chyou Niem, Tien – Ing and Gollard) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของ

เด็กที่อาศัยอยู่ในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กจีนไต้หวัน และเด็กอเมริกัน อายุ 4 ขวบ พบว่า เด็กจีนก้าวร้าวน้อยกว่าเด็กอเมริกัน แต่การแสดงออกขณะก้าวร้าวนั้น เด็กจีนแสดงออกรุนแรงกว่าเด็กอเมริกัน

พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยนับเป็นพฤติกรรมทางสังคม ที่มีผลมาจากสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็กเป็นสำคัญ ทำให้เด็กไม่สามารถปรับตัวและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ จากสภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวนี้ แบนดูรา (Bandura) ได้กล่าวว่า “พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมทางสังคมอย่างหนึ่งที่มนุษย์เรียนรู้จากสังคม เด็กจะมีความก้าวร้าวมากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของสังคม” (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2526 : 347) ซึ่งแบนดูรา และคนอื่นๆ ได้ทำการศึกษาอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมกับความก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กที่ได้เห็นตัวอย่างการแสดงออกก้าวร้าวก็จะทำและแสดงออกก้าวร้าวต่อไปกับสิ่งของที่พบเห็น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2526 : 90) จากงานวิจัย และความคิดเห็นดังกล่าว จะเห็นว่า สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็ก เด็กที่มีการปรับตัวไม่ดีจะเกิดความคับข้องใจและแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมา ฉะนั้น การจัดสภาพแวดล้อมที่สร้างความพึงพอใจ ให้ความสนุกสนาน สดชื่นจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัย จากงานวิจัยของ ศิริรัตน์ ชูชีพ (2544) พบว่า พฤติกรรมชอบสังคมของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ และหลังการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ในสัปดาห์ที่ 1 หลังการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ ใน 1 สัปดาห์ เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมชอบสังคมเพิ่มขึ้นจากก่อนจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 การพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อให้เกิดลักษณะพฤติกรรมทางสังคมที่พึงประสงค์สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ หนึ่งในกิจกรรมนั้นคือกิจกรรมการเคลื่อนไหวก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่สามารถพัฒนาอารมณ์ จิตใจ สังคม ซึ่งสอดคล้องกับ เยวพา เตชะคุปต์ (2540 : 35) ได้กล่าวไว้ว่ากิจกรรมการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นกิจกรรมที่พัฒนาร่างกายและจิตใจให้มีปฏิริยาตอบสนองต่อจังหวะโดยการแสดงท่าทางตามจินตนาการอย่างอิสระ และสามารถสำรวจเข้าใจการทำงานของอวัยวะส่วนต่างๆของร่างกายได้

การเต้นบัลเล่ต์น่าจะเป็นกิจกรรมที่คล้ายกับการเคลื่อนไหวสร้างสรรค์ซึ่งน่าจะมีอิทธิพลต่อทักษะทางสังคมบัลเล่ต์ (Ballet) เป็นศิลปะการเต้นรำที่ต้องอาศัยดนตรีในการประกอบลีลาท่าทางในการเคลื่อนไหว ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะเกิดประโยชน์มากกว่าการฟังดนตรีเพียงอย่างเดียว เพราะเด็กยังได้พัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กควบคู่กันไปกับการฟังดนตรี ทำได้ในแต่ละท่าต่างมีความหมายในการพัฒนาเด็ก และเป็นตัวกระตุ้นพัฒนาการเฉพาะด้านได้เป็นอย่างดี อีกทั้งการเรียนรู้ร่วมกันภายในห้องเรียนบัลเล่ต์ ยังสามารถสร้างพฤติกรรมชอบสังคมให้เด็กได้อีกด้วย

ในการเต้นบัลเล่ต์นับเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวของร่างกายเป็นหลักและเป็นกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติไปพร้อมกับเสียงดนตรีซึ่งเสียงดนตรีกับเด็กปฐมวัยนั้นนับเป็นสิ่งแวดลอมทางสังคมอย่างหนึ่งที่มีความใกล้ชิดกับเด็กตั้งแต่แรกเกิด เริ่มตั้งแต่เสียงเต้นของหัวใจแม่ เสียงเพลงที่

แม่มก้อม เสียงเพลงจากวิทยุ โทรทัศน์ หรือเครื่องบันทึกเสียง เป็นต้น ทารกแรกเกิดจะรู้สึก เพลิดเพลิน และแสดงความพอใจจากการได้ยินเสียงขบกล่อมของแม่ 'ไพรซ์(Price) กล่าวว่า "นับตั้งแต่แรกเกิดก่อนที่ทารกจะเดินและพูดได้ พอได้ยินเสียงดนตรี ทารกก็จะมีปฏิกิริยาตอบสนอง และแสดงความสุขใจ ด้วยการเคลื่อนไหวไปตามเสียงดนตรีอย่างน่าเอ็นดู" (ผลทาน ศรีณรงค์. 2528: 13; อ้างอิงมาจาก Price. n.d.) ดังนั้นกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์จึงนับเป็นกิจกรรมที่มี องค์ประกอบที่เหมาะสมในการนำมาพัฒนาเด็กปฐมวัยเนื่องจากในกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ ประกอบด้วยกิจกรรมการเคลื่อนไหวและเสียงดนตรีจึงจัดเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าและมีอิทธิพลต่อ จิตใจของเด็กปฐมวัย ช่วยระบายความรู้สึกและอารมณ์ของเด็กโดยเฉพาะเด็กหญิง ซึ่งโดยปกติจะมี ทั้งหญิงและชาย สำหรับในประเทศไทยเด็กหญิงจะให้ความสนใจมากกว่า เพราะโดยปกติเด็กผู้หญิง มักมีจินตนาการ และความใฝ่ฝันว่าอยากเป็นนางฟ้า หรือเจ้าหญิง ซึ่งการมีจินตนาการของเด็กนี้ เป็นส่วนสำคัญให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในเด็กปฐมวัย และการเต้นบัลเล่ต์มีการแต่งตัวเหมือน นางฟ้าหรือเจ้าหญิง (Chamberlain. 1994: 4) จึงทำให้เด็กผู้หญิงอยากที่จะเรียนบัลเล่ต์เพื่อให้ได้ สวมใส่ชุดบัลเล่ต์ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจและเป็นตัวกระตุ้น (Motivation) ให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรม แรงจูงใจในการได้แต่งตัวเหมือนนางฟ้าหรือเจ้าหญิงนี้ นับเป็นเหตุผลข้อแรกที่เด็ก ๆ อยากที่จะเรียน ซึ่งการเรียนการเคลื่อนไหวแบบบัลเล่ต์จะช่วยสงบพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยได้

จากเหตุผลและสภาพปัญหาที่กล่าวมา จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าผลของ กิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย โดยเพิ่มกิจกรรมที่ มีส่วนช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางสังคมที่ดี การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น รู้กฎเกณฑ์ในสังคม ซึ่ง จะเป็นแนวทางให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย ได้นำผลการศึกษาในครั้งนี้ไป เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเต้น บัลเล่ต์
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการ ทดลอง

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ที่มีประโยชน์ต่อเด็กที่มี พฤติกรรมก้าวร้าวให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดีทางด้านสังคมอันจะเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้ปกครอง และผู้ที่ เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ซึ่งนับเป็นนวัตกรรมใหม่ที่สถานศึกษาปฐมวัย สามารถนำไปเป็นต้นแบบ ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนอื่นๆอีกทั้งยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กไปในทางที่ดี

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยเพศหญิงที่มี อายุระหว่าง 5 – 6 ปีที่กำลังศึกษาบัลเล่ต์อยู่ในระดับชั้นต้นโรงเรียนดนตรีสยามบางนา กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยเพศหญิงที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว อายุระหว่าง 5 – 6 ปีที่กำลังศึกษาบัลเล่ต์อยู่ในระดับชั้นต้น ของโรงเรียนดนตรีสยามบางนา กรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาโดยผู้วิจัยประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวจากเด็กจำนวน 30 คน แล้วเลือกเฉพาะเด็กที่มีคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวสูง 15 อันดับแรกมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมก้าวร้าว

ระยะเวลาในการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 50 นาที แบ่งเป็น ก่อนเข้ากิจกรรมเตรียมเรียน 20 นาที และกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ 30 นาที

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กปฐมวัย เพศหญิง ที่มีอายุระหว่าง 5 – 6 ปี ซึ่งกำลังศึกษาบัลเล่ต์อยู่ในระดับชั้นต้นที่โรงเรียนดนตรีสยามบางนา

2. พฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง การกระทำหรือการใช้คำพูดท่าทางของเด็กปฐมวัยที่ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อตนเองและบุคคลอื่น หรือสิ่งของ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 พฤติกรรมก้าวร้าวโดยใช้คำพูด หมายถึง การพูดให้ผู้อื่นเกิดความโกรธ น้อยใจ ไม่พอใจ สืบเนื่องจากพฤติกรรมที่แสดงออกในลักษณะของการพูดก่อนว่า ต่ำหนิติเตียน ผรุสวาท ข่มขู่ และได้เถียง

2.2 พฤติกรรมก้าวร้าวโดยการกระทำ หมายถึง การแสดงอาการกิริยาท่าทางที่ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อสิ่งของและทรัพย์สินสมบัติของตนเองและผู้อื่น สืบเนื่องจากพฤติกรรมที่แสดงออกจากการใช้กิริยาขว้างปา ทิ่มต่อย ตีกัน แย่งของ ทำร้ายร่างกายตนเอง หรือผู้อื่น

3. กิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ หมายถึง การเต้นรำที่อาศัยดนตรีในการประกอบลีลาท่าทางในการเคลื่อนไหว โดยแผนของการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์จะประกอบไปด้วย ท่าเต้นตามหลักสูตรของสถาบัน เดอะ รอยแยล อะเคเดมี่ ออฟ ดานซ์ (The Royal Academy of Dance) ซึ่งจะดำเนิน

กิจกรรมไปในรูปแบบที่จะส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมโดยใช้ท่าเต้นจากระดับขั้นต้น (Primary) และระดับขั้นก่อนเบื้องต้น (Pre – Primary) ประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้

3.1 อบอุ่นร่างกาย หมายถึง การยืดหยุ่นกล้ามเนื้อมัดใหญ่ เพื่อเตรียมความพร้อมของกล้ามเนื้อก่อนการเต้นในท่าเต้นตามต้นแบบ

3.2 ดำเนินการเต้นโดยใช้ท่าเต้นตามต้นแบบโดยยึดจากหลักสูตรดังนี้

3.2.1 การเต้นบัลเล่ต์แบบนั่งอยู่ที่พื้น หมายถึง การเต้นบัลเล่ต์ที่เด็กจะเต้นโดยการนั่งลงที่พื้น บางท่าอาจนั่งท่าขัดสมาธิ บางท่าอาจยืดขาเหยียดยาวออกไปข้างหน้า ลักษณะการเต้นแบบนี้เด็กจะได้มีสมาธิกับการใช้มือ แขน และตาให้สัมพันธ์กัน มี 1 ท่า ส่วนอีก 2 ท่า เด็กจะได้ออกกำลังกายที่เท้าและขา

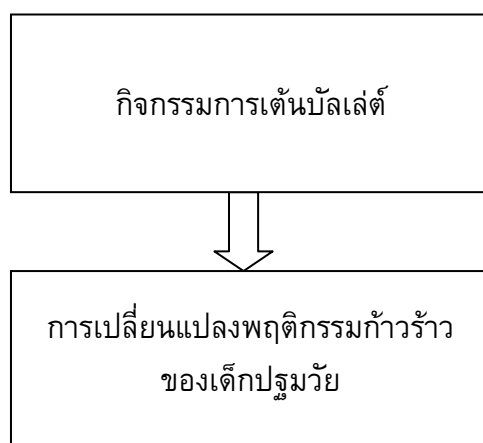
3.2.2 การเต้นบัลเล่ต์แบบยืนอยู่กับที่ หมายถึง การเต้นบัลเล่ต์ที่เด็กจะยืนในลักษณะตัวตรง เพื่อฝึกการทรงตัว การใช้เท้าและการใช้ขา บางท่าในกลุ่มนี้เด็กจะได้กระโดดแต่เป็นการกระโดดอยู่กับที่

3.2.3 การเต้นบัลเล่ต์แบบเคลื่อนไหวรอบห้อง หมายถึง การเต้นบัลเล่ต์ที่เด็กจะได้วิ่งหรือเดินในทิศทางต่างๆ เช่น วงกลมรอบห้อง เส้นทแยงมุม และเส้นขนาน

3.4 ครูกระตุ้นด้วยคำถาม คำชมแก่เด็ก และใช้การให้คำแนะนำประกอบในส่วนที่จะช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมและลดความก้าวร้าวของเด็กทั้งก่อน ระหว่างและหลังการทำกิจกรรม

4. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางด้านสังคมของเด็กปฐมวัย หมายถึง พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยลดลงโดยมีลักษณะที่แสดงออกทางสังคมในด้านบวกมากขึ้นทั้งการพูดและการกระทำ ซึ่งประเมินโดยแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังใช้กิจกรรมบัลเล่ต์แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยโดยจำแนกเป็นหัวข้อดังนี้

1. พฤติกรรมก้าวร้าว

- 1.1 ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าว
- 1.2 แนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว
- 1.3 พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย
- 1.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความก้าวร้าว
- 1.5 สาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กปฐมวัย
- 1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว

2. พัฒนาการทางสังคมของเด็กปฐมวัย

- 2.1 ความหมาย
- 2.2 พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย
 - 2.2.1 ความหมายของพฤติกรรมทางสังคม
 - 2.2.2 ลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมทักษะทางสังคม

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์

- 3.1 ความหมายของกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์
- 3.2 ลักษณะการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ตามหลักสูตร เดอะ รอยแยล อะเคเดมี่

ออฟ ดานซ์ (The Royal Academy of Dance)

- 3.3 กิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์สำหรับเด็กปฐมวัย
- 3.4 การใช้กิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ในเชิงบำบัด
- 3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์

1. พฤติกรรมก้าวร้าว

1.1 ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าว

พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นลักษณะหนึ่งของบุคลิกภาพที่ก่อให้เกิดผลเสียหลายประการ เช่น ทำให้ปรับตัวไม่ได้ เกิดโรคจิต โรคประสาท เป็นต้น ได้มีนักจิตวิทยาหลายท่านให้ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าว ดังนี้

ราเวนและรูบิน (วรรณ ช้องดารากุล. 2533 : 10; อ้างอิงมาจาก Raven and Rubin. 1983) ให้ความหมายว่า ความก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมของบุคคลหรือของกลุ่มที่มีความตั้งใจจะทำร้ายผู้อื่นทางกายหรือวาจา

บัลล์ (พัฒนสวรรค์ เชื้อแก้ว. 2542 : 58; อ้างอิงมาจาก Buss.1961) ให้ความหมายว่า ความก้าวร้าว หมายถึง การตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นในรูปของการกระทำอย่างทันที โดยมีเจตนาจะทำให้ผู้อื่นเจ็บปวด และความก้าวร้าว แบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ

1. ความก้าวร้าวทางกาย (Physical Aggression) เป็นความก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการใช้อวัยวะทางกาย เช่น แขน ขา ฟัน หรืออวัยวะทางกายรวมกับอาวุธ เช่น มีด ปืน เพื่อทำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด

2. ความก้าวร้าวทางวาจา (Verbal Aggression) เป็นการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นโดยใช้ถ้อยคำ ที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด ซึ่งจำแนกออกเป็นสองลักษณะด้วยกัน คือ

2.1 การปฏิเสธ ในการปฏิเสธมักจะแสดงท่าทางประกอบด้วย เช่น หลบหน้า แสดงท่าทางรังเกียจไม่ยอมเข้ากลุ่ม ส่วนคำพูดที่ใช้ในการปฏิเสธ ได้แก่ การพูดตรงๆ เช่น ออกไปเดี๋ยวนี้” หรือการพูดให้ร้าย เช่น “ฉันไม่ชอบคุณ” ร่วมกับการแสดงอารมณ์เพื่อทำลายความรู้สึกของคนอื่น

2.2 การบังคับ การพูดบังคับเป็นลักษณะของการทำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวดสำหรับการบังคับนี้ บุคคลเรียนรู้การบังคับจากการสังเกตหรือการเลียนแบบจากกระทำของบุคคลอื่น เช่น บิดามารดา ครู ผู้ปกครอง เป็นต้น

เบอร์โควิทซ์ (ประภาพรรณ เอี่ยมสุภาสิต. 2548 : 201; อ้างอิงมาจาก Berkowitz, 1964: 3) ให้ความหมายว่า พฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง การกระทำที่รุนแรง เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมารุนแรงกว่าปกติ เช่น การเขียนกระดานอย่างแรงๆ นั่งกระแทกแรงๆ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ เป็นพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหาย

เซฟเฟอร์ (Shaffer, 1993: 527) กล่าวว่า ความก้าวร้าว เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างตั้งใจเพื่อทำลายการดำรงชีวิตซึ่งทุกคนไม่ชอบและพยายามหลีกเลี่ยงที่จะไม่ให้เกิดขึ้นกับตนเอง

จากความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าวที่กล่าวมานั้น อาจสรุปได้ความว่า ความก้าวร้าว เป็นการกระทำที่ระบายอารมณ์ที่ตึงเครียด โดยแสดงพฤติกรรมที่ไม่ดีงามออกมา ซึ่งอาจมีผลกระทบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

1.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว

ในทางจิตวิทยามีทฤษฎีที่พยายามอธิบายต้นกำเนิดของพฤติกรรมก้าวร้าวอยู่หลายทฤษฎีด้วยกัน ดังต่อไปนี้

1.2.1 ทฤษฎีสัญชาตญาณที่เกี่ยวข้องกับความก้าวร้าว (Instinct Theories of Aggression) เป็นทฤษฎีที่ฟรอยด์ เห็นว่าความก้าวร้าวเป็นสัญชาตญาณ ที่เกิดขึ้นภายในตัวมนุษย์ ไม่ได้เกี่ยวกับเหตุการณ์ภายนอก คือ มนุษย์เป็นผู้ที่ก้าวร้าวเสมอ โดยไม่เลือกสถานการณ์ ฟรอยด์ ได้กล่าวว่า สัญชาตญาณมี 2 ประเภท คือ สัญชาตญาณแห่งการดำรงชีวิต (Life Instinct) และ สัญชาตญาณแห่งความตาย (Death Instinct) นอกจากนั้นเขายังกล่าวถึงเรื่องความพึงพอใจทางเพศจากการถูกร่วมเพศทำร้าย ซึ่งจะทำให้เจ็บปวดทางร่างกายหรือจิตใจ (Masochism) ว่าเป็นแนวโน้มที่บุคคลจะเพิ่มความรู้สึกพึงพอใจจากการทำร้ายตนเอง ซึ่งเป็นผลมาจากความต้องการทำร้ายหรือก้าวร้าวผู้อื่น ทั้งนี้เพราะการก้าวร้าวต่อผู้อื่นไม่สามารถแสดงออกมาได้ง่าย จึงหันมาทำร้ายตนเอง ฟรอยด์ให้ความเห็นว่า การที่บุคคลมีความรู้สึกเช่นนี้ เป็นเพราะมีความรู้สึกผิดติดอยู่ในจิตใต้สำนึก เป็นต้นว่า เมื่อวัยเด็กเคยถูกทำร้ายร่างกายจากพ่อแม่ เคยถูกพ่อแม่หรือผู้มีอำนาจเหนือกว่าลงโทษ เด็กจึงต้องการที่จะทำร้ายตอบ เพื่อเป็นการแก้แค้น แต่เด็กแสดงออกไม่ได้ ความเจ็บปวดทางร่างกาย และจิตใจ (Sadism) นั้น เป็นแนวโน้มของพวกที่มีสัญชาตญาณในการทำลายหรือมีความก้าวร้าวที่ชอบแสดงออกต่อคนอื่น ดังนั้น ฟรอยด์ จึงมีความเห็นว่าบุคคลไม่ควรเก็บความเครียด ความแค้น และความก้าวร้าวไว้ ควรที่จะหาทางระบายออกไปในทางที่สังคมยอมรับ และไม่เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เช่น การวาดเขียน งานศิลปะ หรือการเล่นกีฬา (สฤพล ชัดเชื้อ. 2535 : 17 ; อ้างมาจาก Worchel and Cooper. 1979)

จากทฤษฎีสัญชาตญาณที่เกี่ยวข้องกับความก้าวร้าว สรุปได้ว่า การที่มนุษย์แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมานั้นก็เพื่อต้องการที่จะระบายความกดดันที่เกิดขึ้น ซึ่งถือเป็นความสุขอย่างหนึ่ง แต่ควรเป็นไปในทางที่สังคมยอมรับ และไม่เป็นที่เดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น

1.2.2 ทฤษฎีชีววิทยาที่เกี่ยวข้องกับความก้าวร้าว (Biological Theories of Aggression) จากการศึกษาของแพทย์ที่ผ่าตัดสมองของชายผู้หนึ่งชื่อวิทแมน (Whitman) ผู้เป็นอาชญากรฆ่าบุคคลในครอบครัวแล้วเขียนบันทึกไว้ก่อนฆ่าตัวตาย แพทย์ได้พบก้อนเนื้ออกขนาดใหญ่ในสมอง ซึ่งทำให้แพทย์เชื่อว่าเป็นสาเหตุให้เขามีการกระทำที่โหดร้าย ในการวิจัยเชื่อว่า พันธุกรรมหรือโคโมโซมเพศที่ผิดปกติ ทำให้เกิดการกระทำที่ก้าวร้าว (พจนันสรวรรค์ เชื้อแก้ว. 2542 : 60 ; อ้างอิงมาจาก Worchel and Cooper. 1979) เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพที่ไม่แข็งแรง ป่วยอยู่เป็นประจำ เด็กเหล่านี้จะมีอารมณ์หงุดหงิดอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีปัญหาเรื่องของโรคทางสมองและระบบประสาท เช่น เด็กเคยป่วยเป็นโรคไข้สมองอักเสบ หลังจากหายแล้วก็มีอาการควบคุมอารมณ์ไม่ค่อยดี กลายเป็นคนหงุดหงิด โมโหง่าย ก้าวร้าว

โรคทางจิตเวชเด็กก็เช่นเดียวกัน ที่อาจจะทำให้เด็กมีอาการควบคุมอารมณ์ไม่ดี เอาแต่ใจ ไม่รู้จักถอยและก้าวร้าวต่อเด็กอื่น เมื่อจะเล่นกับใครก็มักจะละเมิดสิทธิของคนอื่นเสมอๆ

เมื่อไม่ได้ตั้งใจก็จะก้าวร้าวรุนแรง (ประภาพรณ เอี่ยมสุภานิต. 2548 : 202; อ้างอิงมาจาก พนม เกตุมาน. 2535)

จากทฤษฎีชีววิทยาที่เกี่ยวกับความก้าวร้าว สรุปได้ว่า ผลจากพันธุกรรม การผิดปกติของโครโมโซม และการเจ็บป่วยทางจิตเวช มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว

1.2.3 ทฤษฎีบุคลิกภาพที่เกี่ยวกับความก้าวร้าว (Personality Theories of Aggression) แมคคาร์ทีกี (สพล ชัดเชื้อ. 2535 : 18 ; อ้างอิงมาจาก McGarree. 1966) ได้ศึกษา ลักษณะบุคลิกภาพของอาชญากรและแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ประการแรก คือ การที่บุคคลไม่สามารถควบคุมความก้าวร้าวของตนเองได้ หรือมีการยับยั้งการแสดงออกของความก้าวร้าวได้น้อย มีความพร้อมที่จะตอบสนองความคับข้องใจด้วยความก้าวร้าว และลักษณะประการที่สอง คือ การที่บุคคลควบคุมความก้าวร้าวของตนเองมากเกินไป โดยควบคุมอย่างเข้มแข็งต่อการแสดงออกของความก้าวร้าวอย่างเรื้อรัง จากการศึกษาดังกล่าว แมคคาร์ทีกี สรุปว่า อาชญากรรมที่ร้ายแรงมักมาจากพวกที่ควบคุมความก้าวร้าวมากเกินไป

จากทฤษฎีบุคลิกภาพที่เกี่ยวกับความก้าวร้าว สรุปได้ว่า ความก้าวร้าวเกิดจากผลของการควบคุมความก้าวร้าว การที่บุคคลไม่สามารถควบคุมความก้าวร้าวได้ก็มีความพร้อมที่จะตอบสนองความข้องใจด้วยความก้าวร้าว และการที่บุคคลพยายามควบคุมการแสดงออกก้าวร้าวมากเกินไป หายที่สุดก็จะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมาอย่างรุนแรง

1.2.4 ทฤษฎีพฤติกรรมก้าวร้าวที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

นักจิตวิทยาที่เชื่อในทฤษฎีที่มีความเห็นว่าสภาพแวดล้อมทำให้เกิดความคับข้องใจ ซึ่งจะก่อให้เกิดการก้าวร้าวได้ ความเชื่อตามทฤษฎีนี้แบ่งออกเป็น 2 แนว คือ

1.2.4.1 สมมติฐานพฤติกรรมก้าวร้าวที่มาจากความคับข้องใจ (Frustration Aggression Hypothesis) มิลเลอร์ และดอลลาร์ด (Berkowitz. 1965: 304: 308; Citing Miller and Dollard. n.d.) เชื่อว่ามนุษย์มีความก้าวร้าวก็เพราะเขามีความคับข้องใจ และความคับข้องใจนี้จะ เป็นสาเหตุทำให้เกิดความก้าวร้าว เขากล่าวว่า ความข้องคับใจ คือ ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่เกิดจากคนนั้นถูกขัดขวางไม่ให้บรรลุความสำเร็จ และการที่บุคคลมีความคับข้องใจสะสมอยู่ตลอดเวลา ก็จะทำให้บุคคลนั้นเกิดความก้าวร้าวในที่สุด

1.2.4.2 ทฤษฎีสัญญานความก้าวร้าว (Aggression Cues Theory)

เบอโควิทซ์ (Berkowitz. 1964: 308 – 309) เห็นว่า รากฐานของคน ที่ก้าวร้าว นั้นเกิดจากความคับข้องใจ แต่จะแสดงความก้าวร้าวออกมา มากหรือน้อย หรือไม่แสดงออกมาเลยนั้น ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์กระตุ้นที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว กล่าวคือ ลักษณะภายในของบุคคลกับสถานการณ์กระตุ้นจะต้องสัมพันธ์กัน ถ้าเกิดความคับข้องใจน้อยแต่มีสถานการณ์กระตุ้นมาก ก็เกิดความก้าวร้าวได้ หรือถ้าเกิดความคับข้องใจมากแต่มีสถานการณ์กระตุ้นน้อย ก็ไม่เกิดความก้าวร้าว

จากทฤษฎีพฤติกรรมความก้าวร้าวที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมนี้ได้ชี้ให้เห็นว่าความคับข้องใจเป็นรากฐานที่สำคัญในการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวและการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวจะมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับลักษณะภายในของและบุคคล

1.2.4.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) เพนเนอร์ (สุพล ชัดเชื้อ. 2535 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Penner. 1978) นักจิตวิทยาสังคม เชื่อว่ามนุษย์จะเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวได้เช่นเดียวกับพฤติกรรมอื่นๆ สำหรับเบนดูรา และคนอื่นๆ (สุพล ชัดเชื้อ. 2535 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Coleman. 1978) เชื่อว่า เด็กไม่ได้เรียนรู้ความก้าวร้าวโดยตรงจากการให้รางวัล หรือการลงโทษจากผู้ปกครองเพียงอย่างเดียว แต่จะเลียนแบบผู้ที่มีอิทธิพลต่อตนเอง โดยเด็กจะสังเกตท่าทีและการกระทำของผู้ปกครองของตนเอง สำหรับในการอบรมสั่งสอนของผู้ปกครองนั้น ผู้ปกครองมักจะบอกเด็กว่าการก้าวร้าวต่อผู้อื่นเป็นสิ่งที่ไม่ดีแต่เด็กยังคงสังเกตเห็นผู้ปกครองของตนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวอยู่เสมอ เด็กจึงกระทำตามในสิ่งที่ผู้ปกครองทำมากกว่าที่จะกระทำตามในสิ่งที่ผู้ปกครองสั่งสอนเอาไว้ ซึ่ง เพชแบค (สุพล ชัดเชื้อ. 2535 : 19 ; อ้างอิงมาจาก Goldstein. 1975) กล่าวว่า ความก้าวร้าวของบุคคลนั้นได้รับการเรียนรู้มาจากในอดีตทั้งสิ้น และเขายังพบว่าถ้าแม่ลงโทษเด็ก ด้วยการเยินยอมากเกินไป เด็กก็จะแสดงความก้าวร้าวต่อเพื่อน พี่น้อง และผู้ปกครองมากขึ้นเท่านั้น ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชื่อว่าองค์ประกอบที่สำคัญของพฤติกรรมก้าวร้าวมี 2 ประการคือ แม่แบบ (Model) และแรงเสริม (Reinforcement) ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว สรุปได้ว่า พฤติกรรมก้าวร้าวมีสาเหตุต่างๆ กัน เช่น ทฤษฎีสัญชาตญาณมีแนวคิดที่ว่า ความก้าวร้าวเป็นสัญชาตญาณของมนุษย์ ทฤษฎีชีววิทยาเชื่อว่า พฤติกรรมก้าวร้าวเกิดจากพันธุกรรมและโครโมโซมที่ผิดปกติ ทฤษฎีบุคลิกภาพมีแนวความคิดว่าพฤติกรรมก้าวร้าวมีสาเหตุมาจากบุคคลไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าวของตนเองได้ หรือบุคคลควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าวมากเกินไป และทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม มีแนวคิดที่ว่าพฤติกรรมก้าวร้าวเกิดจากความคับข้องใจ และเกิดจากสถานการณ์ที่มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมซึ่งพบว่าเพศชายก้าวร้าวกว่าเพศหญิงและความก้าวร้าวนี้จะปรากฏมาตั้งแต่เริ่มพัฒนาการโดยองค์ประกอบแวดล้อมรอบตัวเด็กมีผลต่อความก้าวร้าวของเด็ก (Santrock, 2007:409)

1.3 พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย

พฤติกรรมก้าวร้าวที่เกิดขึ้นในเด็กปฐมวัยนั้น จะมีพฤติกรรมที่รุนแรงจนส่งผลกระทบต่อตนเอง เช่น กรีดร้อง ดิ้น ทบตีตนเอง ศีรษะโขกพื้น กัดตัวเอง รวมถึงกระทำกับผู้อื่นด้วย เช่น ทบตีหรือกัดเพื่อน บางคนก็ดิ่งกับขว้างปาสิ่งของ หรือทุบข้าวของจนเสียหาย เวลาที่โกรธ โมโห ไม่พอใจ หรือไม่ได้ตั้งใจที่ตัวเองต้องการ (ทิพวรรณ หรรษคุณาชัย. 2549 : 167)

สำหรับลักษณะพฤติกรรมก้าวร้าวที่เกิดขึ้นกับเด็กปฐมวัย อาจแบ่งออกได้เป็น 3 รูปแบบ คือ

1. พฤติกรรมก้าวร้าวทางร่างกาย ซึ่งแยกออกได้เป็น 2 ทาง คือ
 - การทำร้ายร่างกายผู้อื่น ได้แก่ การตี เตะ ต่อย ผลัก ขว้างปา หยิก ข่วน และดึงผม เป็นต้น
 - การทำร้ายร่างกายตนเอง เช่น คนดึงผม กระแทกเท้า ชกตัวเอง นอนดินกับพื้น หัวชนฝา นั่งทิ้งตัวหงายหลังลงบนพื้น เป็นต้น

2. พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา เช่น การด่า การข่มขู่ การพูดก่อกวน การโต้เถียง การทำเสียงดัง

3. พฤติกรรมการทำลายทรัพย์สินสมบัติ เช่น การแย่งของกัน การทุบ การขว้างสิ่งของและการทิ้งสิ่งของ เป็นต้น

ลักษณะพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยจะเปลี่ยนแปลงไปตามอายุ คือ ระยะ 2 – 3 ขวบ เด็กจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวโดยการร้องไห้หรือปะทะต่อสู้กับเด็กอื่นโดยตรง แต่เมื่อเด็กอายุประมาณ 4 – 5 ขวบ ก็จะเปลี่ยนจากการต่อสู้ไปเป็นการใช้วาจา เช่น การด่า ว่า ล้อเลียน หรือการกล่าวโทษ เป็นต้น (ประภาพรณ เอี่ยมสุภานิต. 2548: 202) ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวมานั้น นับว่าเป็นพฤติกรรมที่มีสัมพันธ์กับผู้อื่นในทางที่ไม่ดี และมีลักษณะในทางทำลาย พอที่จะแยกได้ 9 พฤติกรรม ดังนี้ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2528: 57 – 58)

1. ว่ากล่าว ข่มขู่ พูดก่อกวนผู้อื่น
2. ทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น
3. เอาของเพื่อนมาทำ หรือใช้โดยเพื่อนไม่อนุญาต ก้าวก่ายสิทธิผู้อื่น
4. ทำลายสิ่งของ (ทำให้ของเสียหาย)
5. ตีกัน ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน
6. โต้เถียงกัน ด่ากัน
7. แย่งของกัน
8. พูดทำพนัน พูดโอ้อวด
9. ยึดถือของทุกอย่างเป็นของตน หวงของ

จากพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้น ถ้าจะพิจารณาถึงรูปแบบของความก้าวร้าวที่มีผลทางสังคม สามารถแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ คือ

1. พฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย ได้แก่
 - 1.1 ทำร้ายร่างกายตนเอง หรือผู้อื่น
 - 1.2 เอาของเพื่อนมาทำ หรือใช้โดยเพื่อนไม่อนุญาต ก้าวก่ายสิทธิผู้อื่น
 - 1.3 ทำลายสิ่งของ (ทำให้ของเสียหาย)
 - 1.4 ตีกัน ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน

1.5 แย่งของกัน

1.6 ยึดถือทุกอย่างเป็นของตนเอง หวงของ

2. พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา ได้แก่

2.1 ว่ากล่าว ข่มขู่ พุดก่อกวนผู้อื่น

2.2 โต้เถียงกัน ต่ากัน

2.3 พุดทำพ่น พุดโอ้อวด

สรุปได้ว่า พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย คือ เด็กที่มีการกระทำหรือใช้คำพูดท่าทางที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทั้งตนเอง และบุคคลอื่นหรือสิ่งของแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ คือ พฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพูด หมายถึง การพูดให้ผู้อื่นเกิดความโกรธ น้อยใจ ไม่พอใจ สังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกในลักษณะของการพุดก่อกวน ต่อว่า ต่ำหนิ ตีเตียน ผรุสวาท ข่มขู่ และโต้เถียง เป็นต้น และอีกรูปแบบคือ พฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการกระทำ หมายถึง การแสดงอาการกิริยาท่าทางที่ก่อให้เกิดความเสียหาย ทั้งต่อสิ่งของและทรัพย์สินสมบัติของตนเอง และผู้อื่น สังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกจากการใช้กิริยา ขว้างปา ทูบ ต่อย ตีกัน แย่งของ ทำร้ายร่างกายตนเอง หรือผู้อื่น

1.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความก้าวร้าว

นักสังคมวิทยา จิตวิทยา และมานุษยวิทยา ได้ค้นพบและยอมรับกันมานานแล้วว่า พฤติกรรมก้าวร้าวกลายเป็นความโหดเหี้ยมนั้น ไม่ใช่สัญชาตญาณของมนุษย์ แต่เป็นเพราะภาวะแวดล้อมในตอนเด็กที่ผิดปกติ หรือผิดธรรมชาติหลายประการ และประการสำคัญและพบบ่อยที่สุดก็คือ การที่เด็กตั้งแต่คลอดจนถึง 3 ขวบ ขาดการอุ้มชู หรือลูบไล้ด้วยความรักและความอบอุ่น ข้อสรุปนี้ได้จากการศึกษาข้ามวัฒนธรรม (Cross cultural studies) ในสังคมหลายสังคม บางสังคมมีคนที่มีพฤติกรรมรุนแรงมาก บางสังคมไม่มีพฤติกรรมก้าวร้าวเลย เมื่อศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องเปรียบเทียบกันแล้วก็ปรากฏชัดว่าการเลี้ยงดูแลเด็กและความสัมพันธ์ระหว่างมารดากับเด็ก ตั้งแต่คลอดจนถึง 3 ขวบ เป็นตัวแปรสำคัญที่สุดที่ทำให้ภาวะรุนแรงในพฤติกรรมของผู้ใหญ่ที่มีภูมิหลังในการเติบโต ตอนเป็นเด็กดั่งกล่าว (นิพนธ์ คันธเสวี. 2541: 41) ดังนั้น ปัจจัยแห่งพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย แบ่งได้ดังนี้

1. ความคับข้องใจ เป็นภาวะทางอารมณ์อย่างหนึ่งที่เด็กแสดงออกมา ในรูปแบบของอารมณ์โกรธ และมุ่งไปสู่พฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งเกิดจากการถูกหน่วงเหนี่ยว การห้าม การขัดขวาง หรือการขัดใจ เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมทำให้เด็กมีความคับข้องใจ เพราะไม่ได้รับการตอบสนองกับพฤติกรรมเป้าหมาย ดังนั้นเด็กจึงแสดงพฤติกรรมในลักษณะก้าวร้าวออกมาประกอบกับธรรมชาติของเด็กในวัยนี้มักไม่ชอบอยู่นิ่ง และมีการเคลื่อนไหวร่างกายอยู่ตลอดเวลา จากการศึกษาได้พบว่า เด็กผู้ชายมักจะมีอาการก้าวร้าวสูงกว่าเด็กหญิง และความถี่ของความก้าวร้าวผันแปรไปตามความรุนแรงของความคับข้องใจ (พัชรา พุ่มพชาติ. 2541 : 52)

2. การเลียนแบบ เด็กในวัยนี้สิ่งแวดล้อมทางสังคม ทั้งที่บ้าน โรงเรียน และชุมชนที่เด็กอยู่ล้วนมีอิทธิพลในการเป็นแบบอย่างให้แก่เด็กได้ทั้งสิ้น เด็กที่ได้เห็นแบบอย่างที่แสดงความก้าวร้าวก็จะส่งเสริมให้เด็กมีความก้าวร้าวได้เช่นกัน โดยเฉพาะเด็กชายจะได้รับสถานการณ์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความก้าวร้าวมากกว่าเด็กหญิง และถ้าเด็กเลียนแบบพฤติกรรมเหล่านั้น และได้รับการต่อต้านหรือถูกลงโทษก็จะทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจ และจะทำให้เด็กตอบสนองด้วยความก้าวร้าวมากยิ่งขึ้น ดังที่ แบนดูรา และคนอื่นๆ (พัชรา พุ่มพชาติ. 2533 : 22; อ้างอิงมาจาก Bandura and others. n.d.) ได้ทำการวิจัยโดยให้เด็กดูตัวแบบที่ก้าวร้าว และไม่ก้าวร้าวเล่นกับตุ๊กตาล้มลุก ตัวแบบที่ก้าวร้าวเล่นกับตุ๊กตาล้มลุกโดยการชกต่อย เตะและโยนตุ๊กตา ส่วนตัวแบบไม่ก้าวร้าวเล่นกับของเล่นอื่นๆ โดยไม่สนใจตุ๊กตาล้มลุกเลย และเมื่อเด็กทั้งสองกลุ่มได้มีโอกาสเล่นของเล่นคล้ายกับที่มีให้ตัวแบบเล่น ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่เห็นตัวแบบก้าวร้าวมาก่อน เล่นกับตุ๊กตาโดยการเลียนแบบความก้าวร้าวของตัวแบบมากกว่าส่วนเด็กที่เห็นตัวแบบไม่ก้าวร้าวก็เล่นกับของเล่นโดยมีความก้าวร้าวแสดงออกมาน้อย

ดังนั้น แบบอย่างที่เด็กได้เห็นสภาพของสังคมไม่ว่าจะเป็นพ่อ แม่ พี่น้อง ครู หรือบุคคลอื่นๆ ต่างก็มีอิทธิพลในการแสดงพฤติกรรมของเด็กเป็นอย่างมาก เด็กที่ได้เห็นแบบอย่างที่แสดงความก้าวร้าวก็จะส่งเสริมให้เด็กมีความก้าวร้าวได้ และถ้าเด็กเลียนแบบพฤติกรรมเหล่านั้นแล้วได้รับการต่อต้านหรือถูกลงโทษก็จะทำให้เด็กเกิดความคับข้องใจ และจะทำให้เด็กตอบสนองด้วยความก้าวร้าวมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า สื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ ละคร และสำคัญที่สุด คือ โทรทัศน์ เป็นสื่อที่มีความใกล้ชิด และเด็กชอบเลียนแบบ จะมีอิทธิพลที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กวัยนี้ได้มากที่สุด” (พัชรา พุ่มพชาติ. 2541 : 53; อ้างอิงมาจาก Worchel. and Cooper. 1979)

3. การเสริมแรง พฤติกรรมก้าวร้าวหลายชนิดเป็นผลมาจากการปฏิบัติทางสังคม ซึ่งให้การเสริมแรงซึ่งไม่ได้มีสาเหตุจากอารมณ์เข้ามาเกี่ยวกับช่อง เช่น เมื่อเด็กเกิดความคับข้องใจ อาจจะร้องไห้ กระตืบ หรือเตะ พ่อแม่ที่ตกใจต่อพฤติกรรมในลักษณะนี้ อาจทำให้การเสริมแรงโดยยอมทำตามสิ่งที่เด็กเรียกร้อง เด็กก็จะเรียนรู้ว่าวิธีนี้สามารถแก้ปัญหาได้ ฉะนั้น พฤติกรรมก้าวร้าวที่ได้รับการเสริมแรงย่อมมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีกในอนาคต ดังที่ แบนดูรา และวอลเตอร์ส (พัชรา พุ่มพชาติ. 2533: 33; อ้างอิงมาจาก Bandura and Walters. n.d.) ได้ทำการทดลองกับเด็กอนุบาล โดยการให้รางวัลเป็นของเล่นต่อการแสดงความก้าวร้าวทางวาจาขณะเล่นกับตุ๊กตา ส่วนเด็กในกลุ่มควบคุมได้รับรางวัลสำหรับการพูดที่ไม่แสดงความก้าวร้าว ต่อมาเด็กเหล่านี้ก็ถูกสังเกตในขณะที่เล่นกับของเล่นในสถานการณ์อื่น เด็กที่ได้รับการเสริมแรงพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาจากก่อนจะนำเอาความก้าวร้าวทางวาจาเหล่านั้นไปใช้มากกว่าเด็กในกลุ่มควบคุมอย่างชัดเจน นอกจากนี้เด็กที่ได้รับการเสริมแรงพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาก็มีการแสดงความก้าวร้าวทางกายสูงกว่าเด็กในกลุ่มควบคุม จึงนับได้ว่าการเสริมแรงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ดังนั้น พฤติกรรมก้าวร้าวที่มีผลมา

จากการเสริมแรง เมื่อพ่อแม่ที่ไม่สนใจ หรือไม่ตอบสนองเมื่อเด็กแสดงความก้าวร้าว ก็จะทำให้แนวโน้มการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงไปได้ (พัชรา พุ่มพชาติ. 2541 : 52)

4. การลงโทษ หลายคนคิดว่าการลงโทษเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวจะเป็นทางที่ทำให้เด็กลดพฤติกรรมก้าวร้าวได้ แต่ในหลักการทางจิตวิทยาไม่สนับสนุนให้ใช้การลงโทษเพื่อการปรับพฤติกรรม เพราะการลงโทษอาจจะช่วยหยุดยั้งพฤติกรรมที่ไม่ต้องการเพียงชั่วคราว อีกทั้งการลงโทษยังเป็นการสร้างความกดดันจิตใจที่ทำให้เกิดการต่อต้าน และอยากแสดงพฤติกรรมนั้นอีก เพื่อเป็นการเรียกร้องความสนใจอีกเป็นได้ (พัชรา พุ่มพชาติ. 2541: 53)

1.5 สาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กปฐมวัย

การที่เด็กปฐมวัยแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว อาจมีสาเหตุอยู่หลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกิดจากการอบรม เลี้ยงดู สิ่งแวดล้อม และสุขภาพจิตที่สืบเนื่องมาจากพันธุกรรม ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

สาเหตุที่ 1 เกิดจากตัวเด็กเอง เด็กบางคนมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพที่ไม่แข็งแรง ป่วยอยู่เป็นประจำ เด็กเหล่านี้จะมีอารมณ์หงุดหงิดอยู่เสมอ โรคทางจิตเวชเด็กก็เช่นเดียวกัน ที่จะทำให้เด็กมีอาการควบคุมอารมณ์ไม่ดี เอาแต่ใจ ไม่รู้จักถอยและก้าวร้าวต่อเด็กอื่น เมื่อจะเล่นกับใครก็มักจะละเมิดสิทธิของผู้อื่นเสมอๆ เมื่อไม่ได้ดังใจก็จะแสดงอาการก้าวร้าวรุนแรง (พนม เกตุมาน. 2535 : 199)

สาเหตุที่ 2 เกิดจากสภาพการอบรมเลี้ยงดู บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งพ่อแม่ นับว่าเป็นบุคคลสำคัญในการปลูกฝังลักษณะนิสัยให้แก่เด็ก มีผู้กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูไว้ต่างๆ ดังต่อไปนี้

เฟเกอร์ และแอนเดอร์สัน (พัพน์สวอร์ค์ เชื้อแก้ว. 2542 : 62; อ้างอิงมาจาก จิตรา วสุวานิช. 2535) ได้กล่าวไว้ว่า ทางที่ดี เราควรอบรมให้เด็กมีความรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญในบ้าน เพราะเด็กจะเศร้าโศกไม่ร่าเริง ถ้ามีความรู้สึกว่าคุณเป็นเพียงตัวแมลงเล็กๆ ที่ไม่มีความหมายสำคัญต่อใครเลย ฉะนั้น เพื่อที่จะสร้างสิ่งแวดล้อมที่มีความเข้าใจและความคิดที่ดีต่อกัน พ่อแม่จะต้องเป็นผู้ที่มีความนึกคิดและมองเหตุการณ์ได้อย่างลึกซึ้ง เช่น ต้องการพ่อที่มีเวลาได้คลุกคลีกับบุตรบ้าง ไม่เอาแต่หาเงินจนละเลยเด็กๆ และต้องการแม่ที่ไม่เห็นแก่ตัว มีความเสียสละมองเห็นการณ์ไกลพอที่จะปฏิเสธคำขอร้องของบุตร การอบรมเลี้ยงดูบุตรถือว่าเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของพ่อแม่ การร่วมมือกันเป็นอันดีในบ้านและในครอบครัวเป็นผลต่อสุขภาพจิตที่ดีมากกว่าปัจจัยอย่างอื่นๆ

นอกจากนี้ เชียร์ และคนอื่นๆ (สุวรรณี ทองรัมย์กุล. 2539 : 31; อ้างอิงมาจาก Sears and others) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง การอบรมเลี้ยงดูนั้นเป็นหน้าที่ของทุกคนในครอบครัวไม่ใช่เป็นเรื่องของคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น พ่อ หรือแม่ และความรักของพ่อแม่เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาจริยธรรมในตัวเด็ก และพัฒนาการทางบุคลิกภาพของเด็กสามารถบ่งบอกถึงการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ พฤติกรรมที่เด็กแสดงออกมักเป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดู และก่อให้เกิดการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมอีกด้วย

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู

1. แนวคิดทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการของ فروยด์

فروยด์ จิตแพทย์ชาวเวียนนา ผู้ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งจิตวิเคราะห์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเลี้ยงดูเด็กว่าในระยะ 6 ปีแรก เป็นระยะเวลาที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นการวางรากฐานบุคลิกภาพของเด็กผู้นั้นจนกระทั่งเติบโตเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ (จิตรา วสุวานิช. 2535 : 17)

2. แนวคิดทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการของอีริกสัน

อีริกสัน มีความเห็นสอดคล้องกับ فروยด์เป็นอย่างยิ่ง ในเรื่องของความรักและความอบอุ่นในวัยทารก อิทธิพลของการเลี้ยงดูของพ่อแม่ จะมีผลต่อพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพของเด็กในวัยต่อมา โดยเฉพาะวัยทารกนั้น การได้รับความรักและเอาใจใส่อย่างดีจากผู้เลี้ยงดู จะทำให้เด็กพัฒนาความรู้สึกเชื่อมั่น ความไว้วางใจในบุคคลรอบข้าง ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาขั้นต่อไป

อีริกสัน ได้ย่ำว่า ถ้าเด็กมีพื้นฐานอบอุ่นมากในครอบครัว เด็กคนนั้นจะมีแนวโน้มที่จะพัฒนาออกมาในเชิงบวก แต่ถ้าพื้นฐานเริ่มแรกในครอบครัวไม่อบอุ่นเสียแล้วเด็กก็จะมีแนวโน้มสูงที่จะพัฒนาออกมาในเชิงลบ แต่ในวัยและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อยู่ตลอดเวลา นั้น เด็กที่อบอุ่นในวัยทารก อาจจะมีการพัฒนาไปในเชิงลบ เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นก็อาจจะเป็นไปได้เช่นกัน (จิตรา วสุวานิช. 2535 : 23)

ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งผลทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวมีหลายลักษณะดังต่อไปนี้ (ประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิต. 2548 : 202 – 203)

- การเลี้ยงดูแบบตามใจมาก พ่อแม่ที่ตามใจลูกมากเกินไป เช่น ลูกต้องการจะได้สิ่งใด จะทำสิ่งใดพ่อแม่ก็ให้ทุกอย่างโดยไม่คำนึงว่าเหมาะสมหรือไม่ การที่พ่อแม่ตามใจลูก อาจคิดว่า ถ้าขัดใจลูกแล้ว ลูกจะร้อง การร้องของลูก อาจจะทำให้ลูกเครียดได้ก็เลยต้องตามใจลูก หรือพ่อแม่บางคนอาจรำคาญเสียงร้องไห้ของลูกก็เลยต้องตามใจ เด็กที่ถูกตามใจมากๆ เช่นนี้ ก็จะกลายเป็นคนเอาใจแต่ตนเอง และเขาจะไม่เรียนรู้ในการควบคุมตนเอง เมื่อเด็กไปเข้าสังคมกับคนอื่นก็มักจะเอาแต่ใจตนเองด้วย เด็กเหล่านี้จะไม่รู้จักการเคารพสิทธิของผู้อื่น เมื่อใดที่เขาไม่ได้สิ่งที่เขาต้องการเขาก็จะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมา

การเลี้ยงลูกแบบเข้มงวด (หรือการเลี้ยงดูแบบอึดตายปไตย) พ่อแม่ หรือผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กบางคน เช่น ให้เด็กอยู่ในวินัยอย่างเคร่งครัด หรือตั้งความคาดหวังกับลูกไว้สูงเกินกว่าความสามารถของเด็กในวัยนี้ เช่น คาดหวังว่าจะต้องไปสอบเข้าโรงเรียนสาธิตให้ได้ หรือคาดหวังให้ลูกทำงานบ้านได้ ให้ลูกเล่นกีฬาหรือดนตรีได้ ถ้าลูกไม่สามารถทำสิ่งนั้นได้พ่อแม่ก็จะหงุดหงิดและแสดงพฤติกรรมที่รุนแรงกับลูก หรือบางคนพาลไม่พูดกับลูก หรือไม่ให้การดูแลเอาใจใส่อย่างที่เคยปฏิบัติมาก่อน พ่อแม่ที่มีลักษณะเช่นนี้มักจะเป็นผู้ที่ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กวัยนี้ เมื่อพ่อแม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวเช่นนี้ เด็กบางคนก็กลัวพ่อแม่ก็จะเลียนแบบความก้าวร้าวนี้ไปแสดงออกกับเพื่อน แต่บางคนก็อาจแสดงออกที่บ้านเลย ในทำนองเดียวกัน ถ้า

เหตุการณ์เช่นนี้ครูเป็นผู้เข้มงวด เด็กก็อาจจะเลียนแบบครูเช่นกัน และถ้าไม่กล้าแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวที่โรงเรียน ก็อาจจะกลับมาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวที่บ้าน

ดังนั้น เราอาจจะได้ยินว่าเด็กบางคนอยู่บ้านเรียบร้อยแต่เมื่ออยู่โรงเรียนกลับกลายเป็นเด็กที่ก้าวร้าว ดื้อรั้น ในทางกลับกันบางคนอยู่โรงเรียนเรียบร้อย แต่เมื่อกลับมาบ้านมีพฤติกรรมตรงกันข้าม ทั้งนี้อาจจะมีสาเหตุดังที่กล่าวมาข้างต้น

สาเหตุที่ 3 สภาพแวดล้อม สภาพแวดล้อมรอบตัวเด็กไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อมทางบ้านหรือทางโรงเรียนนับว่าเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าวได้ (ประภาพรรณ เอี่ยมสุภษิต. 2548 : 203 – 204)

- สภาพแวดล้อมทางบ้าน ที่ทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวส่วนใหญ่แล้วเกิดมาจากสภาพครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น เช่น พ่อแม่แย่งกัน เด็กถูกทอดทิ้ง พ่อแม่มีปัญหากัน ทะเลาะกัน และดุด่าลูก หรือเข้มงวดกับลูก หรือสภาพครอบครัวเกิดความตึงเครียดด้วยสาเหตุต่างๆ เช่น ความจน ความเจ็บป่วย ความพิการ ดิฉันเสพติด เป็นต้น เด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมดังกล่าวนี้จะมี ความกดดันทางจิตใจและอารมณ์อย่างมาก ถ้าต้องอยู่ในสภาพเช่นนี้นานๆ ก็จะเกิดความเรื้อรัง สิ่ง ที่เด็กเหล่านี้จะแสดงพฤติกรรมออกมาจะมีหลายรูปแบบ เช่น ก้าวร้าว ไม่กล้าแสดงออก เอาใจ ตัว แยกตัว เก็บตัวซึมเศร้า

เด็กที่มีความซับซ้อนใจเหล่านี้จะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมามากหรือน้อย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่มากระตุ้น

- สภาพแวดล้อมทางโรงเรียน ที่ทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว นั้น ส่วนใหญ่มาจากการกำหนดระเบียบที่เข้มงวดจนเกินไป การให้เด็กนั่งทำกิจกรรมยาวนานเกินช่วงความสนใจเด็ก สำหรับเด็กปฐมวัยที่เรียนในสถานศึกษาที่เร่งสอนด้านวิชาการมาก เช่น สอนคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และให้เด็กนั่งฝึกฝนอยู่กับวิชาการทั้งวันอาจทำให้เด็กเครียดและแสดงออกทางพฤติกรรมก้าวร้าวได้ง่ายขึ้น สำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในลักษณะของการเตรียมความพร้อม เด็กกลุ่มนี้มักจะไม่ค่อยเครียดนักเพราะไม่มีการเร่งรัดเด็กให้เด็กได้เรียนรู้ตามความพร้อมของเด็กแต่ละคน

สาเหตุที่ 4 การเลียนแบบ พฤติกรรมการก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยเป็นจำนวนมากเกิดจากการเลียนแบบจากตัวแบบทั้งที่เป็นบุคคลจริงๆ และจากสื่อประเภทต่างๆ เช่น หนังสือ วิดีโอ และโทรทัศน์ เป็นต้น ถ้าเด็กได้เห็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวบ่อยๆ เข้าเด็กก็จะรับเอาพฤติกรรมนั้นมา ทั้งนี้เพราะว่าเป็นปฐมวัยยังไม่มีความสามารถที่จะพิจารณาตัดสินได้ว่าพฤติกรรมใดดี และพฤติกรรมใดไม่ดี ดังนั้น เด็กวัยนี้จึงเป็นวัยที่เลียนแบบได้ง่าย (ประภาพรรณ เอี่ยมสุภษิต. 2548 : 204)

สรุปได้ว่า สาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กปฐมวัย ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากสภาพแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดู และบุคลิกภาพของเด็ก มีอิทธิพลทำให้เด็กแสดงพฤติกรรม

ก้าวร้าวได้ทั้งสิ้น ทั้งนี้เนื่องจากเด็กในวัยนี้เป็นวัยแห่งการเรียนรู้ ทุกสิ่งที่ผ่านเข้ามา การที่เด็กจะมีพฤติกรรมในทางที่เหมาะสมหรือไม่ขึ้น ก็ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่เด็กได้รับเช่นกัน

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว

ฮาร์ต และคนอื่นๆ ได้ศึกษาวิธีการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กในโรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่ง โดยใช้แรงเสริมทางสังคม ผู้รับการทดลองเป็นเด็กหญิงอายุ 5 ปี ซึ่งแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว คือ ปากร้ายใช้คำพูดสบประมาท และเกรงเพื่อน ผู้วิจัยได้เริ่มแก้ไขให้เขามีพฤติกรรมการเล่นกับเพื่อนเพิ่มขึ้นในช่วงระยะแรกพบว่าเขาอยู่ใกล้เด็กอื่นๆ ร้อยละ 50 ของเวลาทั้งหมด เล่นร่วมกับเด็กคนอื่นน้อยกว่าร้อยละ 5 ของเวลาทั้งหมด และในระยะเวลาที่ครูให้ความสนใจใกล้ชิดกับเด็กร้อยละ 10 ต่อมาในช่วงเวลา 7 วันหลังจากระยะแรก ครูได้ให้ความสนใจอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งได้ให้ของเล่นที่ต้องการเมื่อเขาเล่นร่วมกับเพื่อนและไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว แต่ครูจะไม่ให้ความสนใจเมื่อเขาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ผลปรากฏว่า การเล่นร่วมกับเด็กอื่นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 40 และในระยะต่อมา เมื่อครูไม่ให้แรงเสริมทางสังคมกับพฤติกรรมการเล่นกับเพื่อนและการไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว พบว่า พฤติกรรมการเล่นกับเพื่อนลดลงและพฤติกรรมก้าวร้าวเพิ่มขึ้น ระยะต่อมาครูกลับไปใช้วิธีการเดิม คือ ให้แรงเสริมทางสังคมกับพฤติกรรมการเล่นกับเพื่อนและการไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว พบว่า พฤติกรรมการเล่นกับเพื่อนเพิ่มขึ้น และพฤติกรรมก้าวร้าวก็ลดลงด้วย จากการวิจัยพบว่า แรงเสริมทางสังคมสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวได้ (สัมฤทธิ์ แก้วพูลศรี. 2534 : 16; อ้างอิงมาจาก Hart and others. 1968)

อีรอล และคนอื่นๆ (Eron and Huesman.1983 : 21-23) ได้ทำการศึกษาระยะยาวกับเด็กเกรด 3 อายุ 8 ปี เพื่อวัดพฤติกรรมก้าวร้าวครั้งแรกพบว่าเด็กเหล่านี้มีพฤติกรรมก้าวร้าวและต่อมาอีก 22 ปี เมื่อเด็กโตเป็นผู้ใหญ่จึงวัดพฤติกรรมอีกครั้ง ผลปรากฏว่าความก้าวร้าวในวัยเด็กจะเพิ่มขึ้นเป็นพฤติกรรมก้าวร้าว รุนแรงในรูปแบบของพฤติกรรมอาชญากรรมในวัยผู้ใหญ่

ยัง และคนอื่นๆ (Young, Schwartzman and Ledingham.1985 : 70-75) ได้ทำการศึกษาการรับรู้พฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมถอยหนี และ พฤติกรรมที่เป็นความสามารถในการเข้าสังคม (Socially Competence Behavior) ของเด็กเกรด 1,4 และ 7 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว พบว่าเมื่อเด็กมีอายุเพิ่มขึ้นพฤติกรรมก้าวร้าวก็จะเพิ่มขึ้นด้วย

สำหรับประเทศไทย มีผู้ศึกษาวิจัย เพื่อหาวิธีลดพฤติกรรมก้าวร้าวดังต่อไปนี้

พรทิพย์ ทรัพย์สิน (2533 : 73 – 74) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสม เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว 8 คน ผลการวิจัยพบว่า การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมทำให้พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สัมฤทธิ์ แก้วพูลศรี (2534 : 59 – 60) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการใช้แรงเสริมทางบวกกับการปรับสินไหมที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทับกฤชกลาง จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวน 14 คน ผลการวิจัยพบว่า การเสริมแรงทางบวก และการปรับสินไหมสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนลงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว ทั้งงานวิจัยในต่างประเทศและงานวิจัยในประเทศ แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ จึงมีผู้ศึกษาแนวทางในการลดพฤติกรรมก้าวร้าว ด้วยวิธีการต่างๆ กันไป ฉะนั้น การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการและสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก จึงเป็นสิ่งสำคัญ และควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล กับเวลา และสถานที่ และควรพัฒนาให้เกิดความต่อเนื่องจนกว่าเด็กจะแสดงพฤติกรรมที่ประสงค้อย่างถาวร

2. พัฒนาการทางสังคมของเด็กปฐมวัย

2.1 ความหมาย

พัฒนาการทางสังคม หมายถึง การพัฒนาความสามารถในการแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับเพื่อการเข้าสังคมได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2528 : 200)

เฮิร์ลอค (Hurlock. 1978: 228) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาทางสังคมว่า หมายถึง พัฒนาการความสามารถในการแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับ เพื่อจะเข้าสังคมได้ การที่เด็กจะเข้าสังคมได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ

1. ลักษณะพฤติกรรมที่เหมาะสม หมายความว่า เด็กจะเข้ากับสังคมได้ดีต้องประพฤติตามแนวที่สังคมยอมรับและนิยมชมชอบ ซึ่งสังคมแต่ละสังคมย่อมมีมาตรฐานของตนเองว่าอย่างไรจึงจะเหมาะสมเด็กจะต้องรู้จักเข้าใจมาตรฐานและปฏิบัติตนให้สอดคล้องกัน

2. บทบาทในสังคม หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมที่ยึดถือปฏิบัติเป็นธรรมเนียมในสังคม ซึ่งในแต่ละสังคมไม่เหมือนกัน บทบาททางสังคมดังกล่าวได้แก่บทบาทของ พ่อแม่ เด็ก ครู ฯลฯ บทบาทเหล่านี้กำหนดขึ้นเป็นมาตรฐานสำหรับสมาชิกในสังคม การปฏิบัติตนไม่สมกับบทบาทที่สังคมกำหนด ทำให้เกิดปัญหาทางการปรับตัวเข้ากับสังคม และจะอยู่ในสังคมอย่างปกติสุขไม่ได้

3. ทักษะติดต่อสังคม หมายถึง ความรู้สึกของเด็กที่มีต่อสังคม เด็กจะต้องรู้สึกว่าเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม มีหน้าที่จะต้องเกี่ยวพันและให้ความร่วมมือกับหน่วยต่างๆ ในสังคม คนที่เข้าสังคมได้ดีจะต้องรู้สึกพอใจในกิจกรรมทางสังคม

สรุปได้ว่า พัฒนาการทางสังคม หมายถึง การพัฒนาความสามารถในการแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับ เพื่อการเข้าสังคมได้ โดยมีปัจจัยสำคัญ 3 ปัจจัย คือ ลักษณะพฤติกรรมที่เหมาะสม บทบาทในสังคม และทัศนคติที่มีต่อสังคม

2.2 พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย

2.2.1 ความหมายของพฤติกรรมทางสังคม

จากการศึกษาได้มีผู้ให้ความหมายของพฤติกรรมทางสังคมไว้หลายทัศนะ กล่าวคือ

กูด (Good) ได้ให้ความหมายว่า “พฤติกรรมทางสังคม หมายถึง การแสดงออกที่แตกต่างกันไปแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นสมาชิกของสังคม หรือเป็นการแสดงออกของกลุ่มบุคคล” (จตุพร แสงหาญ.2549: 11, อ้างอิงมาจาก Good. 1965: 44)

เพจ (Page) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมที่แสดงออกเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากพฤติกรรมของกลุ่มบุคคลซึ่งถูกควบคุมโดยองค์กรทางสังคม หรือเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกเพื่อพยายามที่จะมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น (กรรณิการ์ โยธารินทร์.2545: 8, อ้างอิงมาจาก Page. 1977:314)

สรุปได้ว่า พฤติกรรมทางสังคม หมายถึง การแสดงออกของบุคคล หรือของกลุ่มบุคคลที่แสดงออกซึ่งถูกควบคุมโดยองค์กรทางสังคม หรือเป็นการแสดงออกเพื่อพยายามที่จะมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น

2.2.2 ลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย

พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยก่อนที่จะเปลี่ยนจากสังคมบ้านมาสู่โรงเรียนหรือสถานรับเลี้ยงเด็กนั้น ได้รับอิทธิพลจากการเลี้ยงดู ซึ่งเริ่มจากบ้าน การวางกฎเกณฑ์พฤติกรรมของบิดามารดา ทศนคติ ค่านิยมของคนในครอบครัว สิ่งแวดล้อมในกลุ่มชนที่เด็กอาศัยอยู่ ตลอดจนสื่อสารมวลชนต่างๆ เช่น โทรทัศน์ ภาพยนตร์ วิทยุ และการแสดงต่างๆ

เมื่อเด็กเริ่มเข้าโรงเรียนในระยะแรกนั้น เด็กจะแวดล้อมไปด้วยเพื่อนและเริ่มมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่คนอื่นๆ เพิ่มขึ้น เด็กเริ่มมองตัวเองโดยมีวัตถุประสงค์ รู้จักวิเคราะห์ในตัวเอง เพื่อทดสอบสิ่งที่กระตุ้นใจเขา ทศนคติในด้านการแข่งขัน การชิงดี และประนีประนอมจะเริ่มปรากฏเด็กจะรู้จักสถานะของตนและรู้จักความสัมพันธ์ของตนเองกับวัฒนธรรมที่เขามีส่วนร่วม (Dinkmeyer. 1997 : 159 – 160) ดังนั้น พฤติกรรมทางสังคมที่เด็กแสดงออกในระยะนี้จะเป็นไปในลักษณะที่สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับ ซึ่งพฤติกรรมทางสังคมในลักษณะนี้ เฮิร์ลอค (Hurlock) ได้เสนอไว้ดังนี้ คือ (Hurlock. 1978 : 274 – 275)

1. การร่วมมือ (Cooperative) เด็กเรียนรู้ที่จะเล่าหรือทำงานร่วมกับคนอื่น ยิ่งเด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมมากเท่าใด เขาก็จะเรียนรู้ความร่วมมือที่จะทำกิจกรรมมากขึ้น

2. การแข่งขัน (Rivalry) การแข่งขันอาจเป็นเครื่องกระตุ้นให้เด็กเพิ่มความสามารถในการอยู่ร่วมกันในสังคม หรือถ้าเป็นสาเหตุให้เกิดการทะเลาะวิวาท ใช้อวด จะทำให้เด็กลดความสามารถในการอยู่ร่วมกันในสังคมลง

3. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Generosity) แสดงออกมาในรูปของการแบ่งปันสิ่งของจะช่วยให้สังคมยอมรับตนเอง

4. ความต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม (Desire for Social Approval) จะกระตุ้นให้เด็กมีพฤติกรรมตามที่สังคมคาดหวัง

5. ความเห็นอกเห็นใจ (Sympathy) เมื่อเด็กได้พบประสบการณ์ที่ทำให้เกิดความทุกข์ยาก เด็กจะรู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น โดยแสดงออกในรูปของการปลอบโยน

6. เอาใจเขามาใส่ใจเรา (Empathy) เด็กจะพัฒนาความสามารถนี้เมื่อเด็กเข้าใจสีหน้า และการแสดงออกของผู้อื่น

7. การพึ่งพาอาศัย (Dependency) เด็กต้องการให้ผู้อื่นช่วยเหลือทางความสนใจ ความรักใคร่ จะกระตุ้นให้เด็กประพฤติในทางที่สังคมยอมรับ

8. ความเป็นเพื่อน (Friendliness) ความเป็นเพื่อนโดยการต้องการที่จะทำอะไรร่วมกับคนอื่น

9. การไม่เห็นแก่ตัว (Unselfish) เด็กจะแสดงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนและทำสิ่งต่างๆ ให้ช่วยเหลือเพื่อน

10. การเลียนแบบ (Imitative) เด็กชอบเลียนแบบบุคคลที่เขาเห็นว่าดี เด็กอาจจะเลียนแบบขณะเล่นรวมกลุ่ม

11. ความผูกพัน (Attachment Behavior) เมื่อเด็กได้รับความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่ เด็กก็จะถ่ายทอดความรู้สึกนั้นไปยังบุคคลอื่น และเรียนรู้ความมีมิตรภาพกับคนอื่น

นอกจากนี้ซีเฟลด์ท์(Seefeldt) ได้อธิบายถึงลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. ลักษณะทางสังคมของเด็กวัย 3 ปี เป็นวัยแห่งการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง เด็กจะเห็นว่าตนเองสำคัญที่สุด มีความสุขที่จะเล่นคนเดียว แต่ก็ชอบที่จะนั่งเล่นอยู่ข้างๆผู้อื่น ไม่เล่นเป็นกลุ่มหรือเล่นรวมกับผู้อื่น ไม่ให้ความร่วมมือไม่แบ่งปัน วัยนี้ยังไม่มีเพื่อนที่ชอบเป็นพิเศษ และจะเล่นกับเด็กที่มาอยู่ใกล้ๆเท่านั้น

2. ลักษณะทางสังคมของเด็กวัย 4 ปี เด็กวัยนี้เริ่มสนใจผู้อื่นมากขึ้น เด็กจะเริ่มเล่นกับผู้อื่นบ้างในบางสถานการณ์ ชอบเล่นบทบาทสมมุติและเลียนแบบชีวิตในครอบครัวซึ่งพบเห็นในชีวิตประจำวัน โดยทั่วไปเด็กยังมีลักษณะก้าวร้าวทางกาย เอะอะไม่ระมัดระวัง เกเร และยังมีลักษณะของการเป็นนาย ขณะเดียวกันเด็กจะเริ่มเป็นผู้ช่วยที่ดี มีท่าทีแสดงความเป็นมิตร เริ่มรู้จักการแลกเปลี่ยนและการรอคอย เริ่มแบ่งปัน

3. ลักษณะทางสังคมของเด็กวัย 5 ปี เด็กวัยนี้เริ่มมีความเป็นมิตรมากขึ้น มีความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือผู้อื่น เริ่มเข้ากลุ่มใหญ่ขึ้นจาก 2 คน เป็น 5 คน เริ่มมีเพื่อนที่ถูกใจเป็นพิเศษ ชอบเล่นละครสมมุติ เล่นเลียนแบบ เล่นละครใบ้ การทะเลาะกับเพื่อนลดน้อยลงเพราะเริ่มเข้าใจและยอมรับความสำคัญของผู้อื่น เป็นระยะที่เริ่มมีความคิดเห็นคล้ายตามคนอื่น และเริ่มมีความรู้สึกไม่พอใจ ถ้าเพื่อนในกลุ่มไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่ม

4. ลักษณะทางสังคมของเด็กวัย 6 ปี เด็กวัยนี้เริ่มมีการประสานสัมพันธ์กับผู้อื่นเล่นเป็นกลุ่มและมักเป็นเพื่อนเพศเดียวกัน เริ่มรู้สึกกังวลเกี่ยวกับสังคมภายในกลุ่มของตนเอง มีเพื่อนรักเป็นพิเศษเพียงคนเดียว ในการเล่นยังชอบแสดงเป็นคนเด่น เล่นรุนแรงพยายามที่จะเป็นที่หนึ่ง ในการเล่นต้องการเป็นผู้นำและหากการเล่นนั้นมีกฎเกณฑ์ที่ยากเกินกว่าความสามารถของตนเองก็พยายามปรับเปลี่ยนกฎนั้นให้มาเป็นประโยชน์กับตน (จตุพร แสงหาญ.2549: 12-13, อ้างอิงมาจาก Seefeldt. 1980:7-11)

เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1978: 380 – 384) ได้อธิบายรายละเอียดของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. ความร่วมมือ เด็กจะหัดเล่นและหัดทำงานร่วมกับเพื่อนได้ดี และเป็นระยะเวลานานขึ้นทีละน้อย ถ้าให้โอกาสฝึกการรู้จักการทำการกิจกรรมและรู้จักเล่นกับเพื่อนมากเท่าใด จะทำให้เขาร่วมมือและสามัคคีกับเพื่อนในเวลาเล่นได้มากขึ้นเท่านั้น

2. การยอมรับจากสังคม เด็กจะกระตือรือร้นที่จะได้รับการรับรองเห็นชอบจากผู้อื่น ในวัยนี้เด็กจะสนใจเพื่อนเล่นมากขึ้น เด็กเริ่มจะเห็นว่า การรับรองเห็นชอบจากเพื่อนสำคัญกว่าผู้ใหญ่

3. ความเป็นเพื่อน เด็กจะแสดงออกในความเป็นเพื่อน โดยการเล่นด้วย คอยด้วย และการแสดงความรักใคร่ต่อผู้อื่น

4. การเป็นผู้นำ เด็กที่จะมีลักษณะเป็นผู้นำสำหรับวัยนี้ เป็นผู้มีรูปร่างสูงใหญ่ มีสติปัญญาสูงกว่า และอายุมากกว่าคนอื่น ๆ ซึ่งทำให้เขาสามารถออกความคิดเห็น และแนะนำการเล่นแก่เด็กอื่น ซึ่งจะยินดีที่จะทำตามเพราะติดนิสัยไว้วางใจในคำแนะนำของผู้ใหญ่

5. ความไม่เห็นแก่ตัว เด็กที่เคยฝึกให้แบ่งปันสิ่งของที่ตนมีให้ผู้อื่น จะเข้าใจคนอื่น ไม่หวงของ และให้ความช่วยเหลือผู้อื่นมากกว่า

6. การเลียนแบบ ในบางครั้งการเล่นกับเด็กคนอื่นเป็นการกระทำที่เลียนแบบหรือเอาใจซึ่งกันและกัน

7. การแข่งขันกัน เด็กในวัยนี้ เด็กชายชอบการแข่งขันมากกว่าเด็กหญิง ถ้าแข่งขันกันในทางที่ดี จะทำให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้ดี แต่ถ้าแข่งขันทำพินัน และโอ้อวดจะทำให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างไม่เป็นสุข

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มีพฤติกรรม ดังนี้

1. ความก้าวร้าว เป็นปฏิกิริยาตอบสนองต่อความไม่สมหวัง เด็กจะแสดงความก้าวร้าว รุกรานออกมาเป็นคำพูดมากกว่าใช้กำลังต่อสู้กัน เด็กที่ไม่มีใครชอบมักจะเรียกร้องความเอาใจใส่จากคนอื่นด้วยการหาเรื่องรังแกเพื่อน ๆ ไม่ว่าจะด้วยกำลังหรือคำพูด

2. การทะเลาะวิวาท เกิดขึ้นเพราะเด็กยังขาดประสบการณ์ในการเล่นกับเพื่อน เมื่อขัดใจกัน เรื่องของเล่นจะแย่งของกัน และจะร้องไห้ทุบตี เมื่อเด็กโตและมีประสบการณ์มาก จะรู้จักปรับตัวต่อสังคมดีขึ้นทำให้ไม่ทะเลาะกันบ่อยและรุนแรง

3. การยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง เด็กมีแนวโน้มที่จะคิดและพูดเกี่ยวกับเรื่องของตัวเอง

4. การใช้อำนาจเหนือคนอื่น เด็กวัยนี้ชอบทำตัวเป็นนาย พูดชมเชยผู้อื่นหรือออกคำสั่ง
5. การยั่วเย้า และรังแก หรือล้อเลียน ให้ผู้อื่นโมโหหรืออับอาย
6. พฤติกรรมปฏิเสธ โดยเด็กจะแสดงคำพูด อารมณ์ และท่าทางวาจาจากการปฏิเสธ ไม่ให้ความช่วยเหลือหรือยอมรับความช่วยเหลือจากผู้อื่น

จากการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยจะเห็นว่าพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยแยกเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ควรพัฒนาให้มีขึ้นในตัวเด็ก พฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ควรขจัดออกไป หรือไม่ให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก พฤติกรรมก้าวร้าวนับได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และมักเกิดขึ้นกับเด็กปกติโดยทั่วไป โดยเฉพาะในเด็กปฐมวัยถ้าหากเด็กมีพฤติกรรมเหล่านี้ ย่อมจะก่อให้เกิดปัญหาให้แก่ตัวเด็กตลอดจนสังคมที่เด็กอยู่ร่วมจึงสมควรที่จะต้องมีการแก้ไขพฤติกรรมนี้เสียโดยเร็ว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมทักษะทางสังคม

ได้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยไว้หลายทัศนะดังนี้

แมรี (Mary. 1981 : 4603) ได้ศึกษาปฏิสัมพันธ์ของเด็กที่มีความสามารถในการเข้ากลุ่มเพื่อนในแง่ของความถี่ของพฤติกรรมและระยะเวลาของการปฏิสัมพันธ์และวิธีการเข้ากลุ่มเพื่อน รวมทั้งความรู้สึกและการเข้ากลุ่มไม่ได้ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 4 ปี จำนวน 40 คน เป็นชาย 20 คนและหญิง 20 คน วิธีการศึกษา ใช้เทคนิคสังคมมิติบันทึกพฤติกรรมขณะเด็กเล่นด้วยวิธีโอเพนคนละ 1 นาที แล้วนำมาตีความจากนั้นนำมาจัดเป็นประเภทพฤติกรรม ผลการวิจัยปรากฏว่าเด็กที่มีความสามารถในการเข้ากลุ่มเพื่อนมากมีปฏิสัมพันธ์มากกว่าและใช้เวลาในการปฏิสัมพันธ์ยาวนานกว่าเด็กที่มีความสามารถในการเข้ากลุ่มเพื่อนน้อยเด็กที่มีความสามารถในการเข้ากลุ่มเพื่อนจะใช้พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์หลายวิธีและวิธีการที่เข้ากลุ่มแล้วไม่ได้ผลน้อยกว่าเด็กที่มีความสามารถน้อยกว่าและใช้พฤติกรรมทางบวกมากกว่า ส่วนเด็กที่มีความสามารถน้อยกว่าจะใช้วิธีทางลบมากกว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญของวิธีการที่ใช้ในการเข้ากลุ่มเพื่อนในแง่ของวิธีการทางลบกับวิธีการที่ไม่ได้ผล

ณัฐพร พงษ์สิงห์ (2539: บทคัดย่อ) ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมชอบสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์เล่นบล็อกกลางแจ้ง เป็นกลุ่มอย่างมีแบบแผนกับเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์เล่นบล็อกกลางแจ้งอย่างอิสระกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอนุบาล 2 อายุ 5-6 ปี จำนวน 30 คน โดยกลุ่มทดลองจะได้รับประสบการณ์เล่นบล็อกกลางแจ้งอย่างอิสระ ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมชอบสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์เล่นบล็อกกลางแจ้งอย่างอิสระ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ศิริรัตน์ ชูชีพ (2544: บทคัดย่อ) ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมชอบสังคมของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ และหลังการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ในสัปดาห์ที่ 1 หลังการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ ใน 1 สัปดาห์ เด็ก

ปฐมวัยมีพฤติกรรมชอบสังคมเพิ่มขึ้นจากก่อนจัดกิจกรรมการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนกับพฤติกรรมของเด็กปฐมวัย พฤติกรรมชอบสังคมของเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ จะเกิดขึ้นเมื่อเด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้เด็กมีกิจกรรมที่มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนหรือบุคคลอื่น

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์

3.1 ความหมายของกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์

นาฏยศิลป์ (Dance) มาจากคำที่ประกอบกันระหว่างคำว่า “นาฏย-” ซึ่งมีกล่าวไว้ใน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ว่า เกี่ยวกับการฟ้อนรำ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2542 : 576) และ “ศิลปะ-” “ศิลป์” “ศิลปะ” หมายถึง หมายถึง ฝีมือ หรือการทำ ให้วิจิตรพิสดาร (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2542 : 1101) เมื่อรวมคำว่านาฏยศิลป์แล้วจะหมายถึง การทำการฟ้อนรำให้วิจิตรพิสดาร คำว่า “ฟ้อน” หมายถึง รำหรือกราย เช่น ฟ้อนแพนในนาฏยศิลป์ไทย (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2542 : 955) ส่วนคำว่า “รำ” นั้น หมายถึง แสดงท่าเคลื่อนไหว โดยมีลีลา และแบบท่าเข้ากับจังหวะเพลงร้องหรือเพลงดนตรี (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน. 2542 : 810) ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมานี้ เมื่อรวมแล้วจะมีความหมายเดียวกันกับเต้นรำซึ่งจะใช้ในวัฒนธรรมอื่นทั่วไป ในขณะที่ฟ้อนรำ จะใช้กับวัฒนธรรมไทย ในโลกใบนี้มนุษย์และสัตว์ต่างก็แสดงออกถึงความรู้สึกภายในได้ด้วยการแสดงลีลาท่าทาง มีความประสงค์ที่จะอยู่ใกล้กับสิ่งที่เรารัก และจะออกห่างจากสิ่งที่เกลียดหรือเกรงกลัว ความฉลาดและช่างคิดในการเอาชนะธรรมชาติทำให้มนุษย์เป็นสัตว์โลกเพียงชนิดเดียวที่มีการจัดการเกี่ยวกับการเต้นรำหรือฟ้อนรำ ส่วนลีลาการเคลื่อนไหวของสัตว์ที่ดูเหมือนการเต้นรำในสายตาของมนุษย์ เช่น การแสดงลีลาการเคลื่อนไหวก่อนหรือหลังการผสมพันธุ์ของสัตว์หลายประเภทนั้น แท้จริง คือ ลีลาตามสัญชาตญาณทางธรรมชาติในการดำรงชีวิตอยู่ของสัตว์ ซึ่งจะแตกต่างจากการจัดการในการเต้นรำหรือที่รู้จักกันในนาม “นาฏยศิลป์” ของมนุษย์โดยสิ้นเชิงนาฏยศิลป์ สามารถทำหน้าที่ได้หลายทาง เช่น การทำหน้าที่ในการเล่าเรื่องราว โดยตรง ซึ่งอาจจะถ่ายทอดออกมาในรูปแบบของระบำบัลเล่ต์ที่มีเรื่องราว (นราพงษ์ จรัสศรี. 2548 : 2) ซึ่งได้มีผู้ที่ให้ความหมายของบัลเล่ต์ไว้ดังนี้

บัลเล่ต์ (Ballet) หมายถึง การเต้นรำชนิดหนึ่งที่เป็นการแสดงออก เป็นเรื่องราวโดยปราศจากการพูดและการร้องเพลง (Longman Dictionary of American English. 1983: 44)

บัลเล่ต์ (Ballet) หมายถึง การสังเคราะห์สรีระร่างกายของมนุษย์ด้วยท่าทางสามมิติแบบทรงเรขาคณิต ประกอบกับเสียงดนตรีอย่างมีระบบ (Kirstein. 1998: 4)

บัลเลต์ (Ballet) หมายถึง ศิลปะการเต้นรำชนิดหนึ่ง ซึ่งในประเทศอิตาลี เรียกว่า ballo ซึ่งก็คือการเต้นรำชนิดหนึ่ง โดยชื่อทำทางต่างๆ ใช้ภาษาฝรั่งเศส เพราะบัลเลต์เกิดขึ้นครั้งแรกที่ประเทศอิตาลี แต่ไปพัฒนาเต็มรูปแบบที่ประเทศฝรั่งเศส (Craig Dodd. 1980: 8)

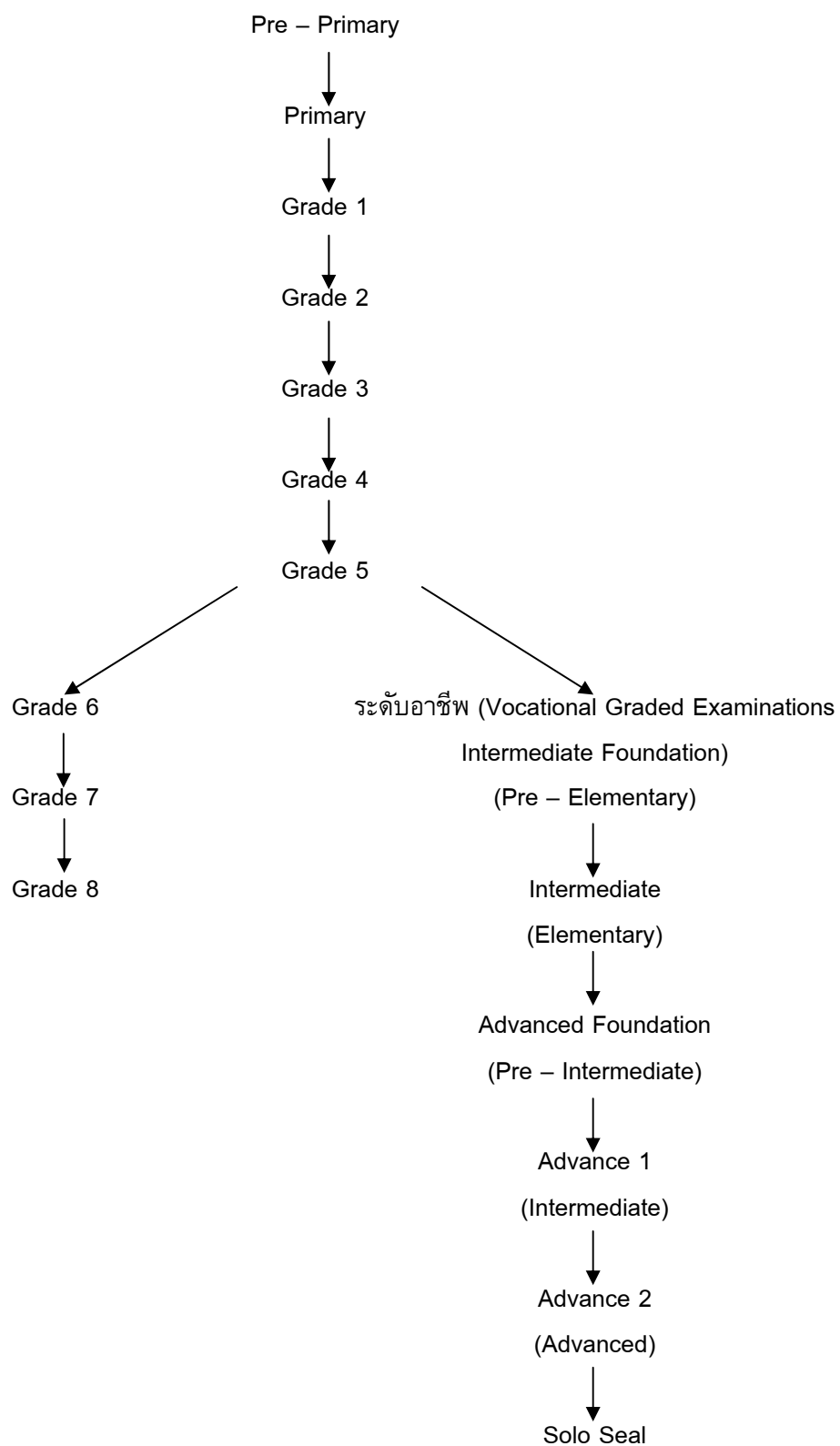
บัลเลต์ (Ballet) หมายถึง ศิลปะในการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย เพื่อให้เกิดความสวยงามโดยมีจุดประสงค์หลัก คือ การสร้างความเพลิดเพลินและสุนทรีयरสให้กับผู้ชม และเป็น การคงไว้ซึ่งศิลปะอันมีประวัติและพัฒนาการอันยาวนานหลายร้อยปี (สุพรรณิ บุญเพ็ง. 2533: 1)

บัลเลต์ (Ballet) หมายถึง ศิลปะการเต้นระบำชั้นสูง ซึ่งเป็นที่นิยมกันมานานนับศตวรรษ และบัลเลต์เป็นศิลปะที่มีท่วงท่า และลีลาเป็นแบบแผน มีแบบฉบับที่แน่นอนตายตัว ประกอบด้วย กฎเกณฑ์ต่างๆ สำหรับการจัดสรรเพื่อความสมดุล และการเคลื่อนไหวภายใต้สภาวะบังคับ การนำเอาการเคลื่อนไหว การจัดสรร และท่าเต้นมาประกอบกันเป็นแม่บทของ Dance วางรากฐานกันมานานถึง 400 ปี โดยนักเต้น ผู้ออกแบบท่าเต้นและครูผู้ฝึกเช่นเดียวกับแม่บททางการละคร ภาษาของแดนซ์เซอร์ (Dancer) ได้ถูกเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงอยู่เสมอ นับตั้งแต่ก่อนประวัติศาสตร์ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน (สุริยา พันธูชา. 2537 : 1)

สรุปได้ว่า บัลเลต์ (Ballet) หมายถึง ศิลปะชั้นสูงแขนงหนึ่งเน้นความสมดุลของสรีระตน คือ ต้องใช้สรีระร่างกาย การทรงตัวอย่างมีแบบแผน แสดงออกควบคู่ไปกับอารมณ์ ความรู้สึก และเสียงดนตรี มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน และพัฒนามาจนถึงปัจจุบันนี้

3.2 ลักษณะการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเลต์ตามหลักสูตร เดอะ รอยแอล อะเคเดมี่ ออฟ ดานซ์ (The Royal Academy of Dance)

การเรียนการสอนบัลเลต์ตามหลักสูตร เดอะ รอยแอล อะเคเดมี่ ออฟ ดานซ์ (The Royal Academy of Dance) หรือ อาร์ เอ ดี (R.A.D.) นั้น ยึดหลักการเดียวกันทั่วโลก โดยมีการใช้หนังสือแบบเรียน (Syllabus) ตั้งแต่ระดับชั้น PRE – PRIMARY โดยเด็กนักเรียนที่จะเริ่มเรียนระดับชั้น PRE – PRIMARY จะต้องมียายุ 4 ปีขึ้นไป โดยในทำทางแต่ละระดับชั้นจะไปตามพัฒนาการของเด็ก และไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้เรียน ในแต่ละระดับชั้นจะมีการสอบ (Examinations) การสอบตามหลักสูตร อาร์ เอ ดี (R.A.D.) ในประเทศไทยจะจัดขึ้นปีละครั้ง ในช่วงเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม โดยมีคณะกรรมการสอบส่งตรงมาจากสถาบัน อาร์ เอ ดี (R.A.D.) การสอบจะเป็นการสอบกลุ่มย่อย กลุ่มละไม่เกิน 4 คน เมื่อสอบเสร็จนักเรียนจะได้รับผลคะแนนของทำในแต่ละหมวดและคะแนนรวมเพื่อชี้ให้เห็นจุดดีและส่วนที่ควรปรับปรุงของแต่ละคน ซึ่งคะแนนที่ได้จะแบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ดีมาก (Distinction) ดี (Merit) พอใช้ (Pass) สอบตก (Fail) ผู้เข้าสอบที่สอบผ่านทุกคนจะได้รับประกาศนียบัตรรับรองจากสถาบัน อาร์ เอ ดี (R.A.D.) ระดับชั้นในการเรียนตามหลักสูตร อาร์ เอ ดี (R.A.D.) จะใช้เวลาในการเรียนประมาณ 1 ปี ต่อ 1 ระดับ โดยแบ่งตามระดับชั้นดังนี้

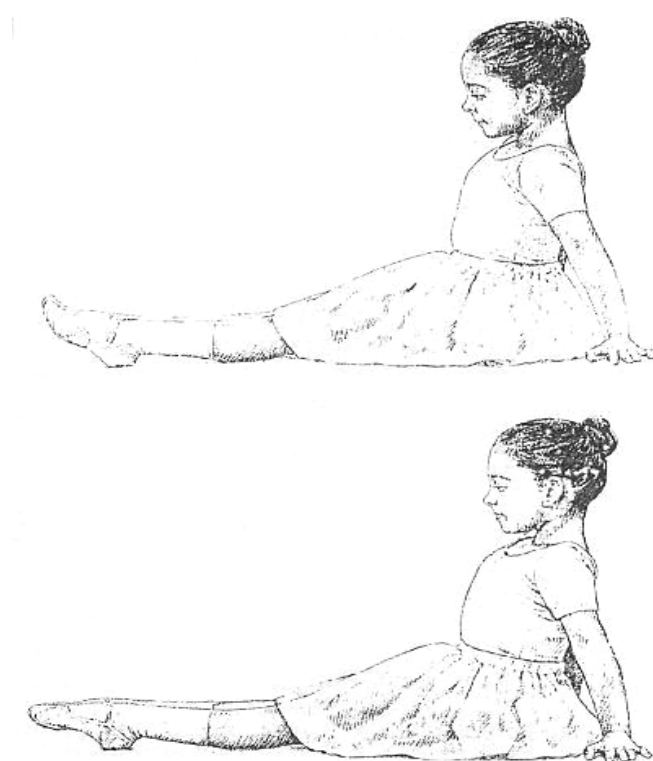

ภาพประกอบ 1 ระดับพื้นฐาน (Graded Examinations)

ที่มา Royal Academy of Dance. 2005 : online

ท่าที่ 1 ท่าออกกำลังกายเท้า (Exercise for Feet)

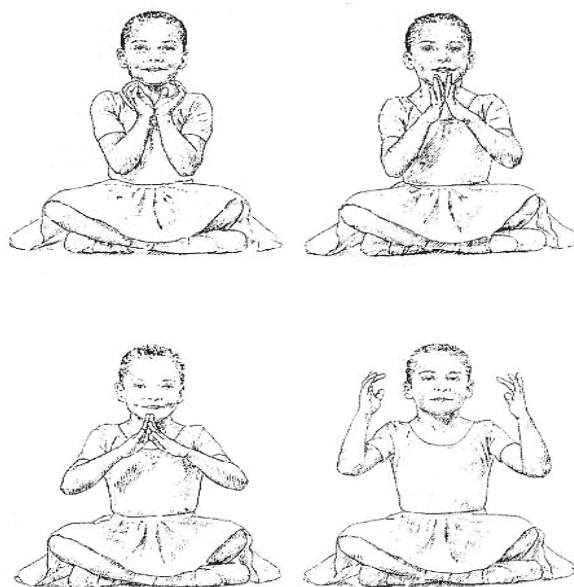
ในท่านี้เด็กจะต้องนั่งเต็นอยู่ที่พื้น ยืดขาตรงออกไปข้างหน้า หลังตรง แขนและมือวางอยู่ข้างลำตัว ค่อยยืดปลายเท้าออกไปให้สุด แล้วตั้งเท้าขึ้นทันทีจากนั้นทำซ้ำ ดังภาพประกอบ 2 (Royal Academy of Dancing.1993: 25)

ภาพประกอบ 2 ท่าออกกำลังกายเท้า (Exercise for Feet)

ท่าที่ 2 ท่าออกกำลังกายมือ (Exercise for Hands)

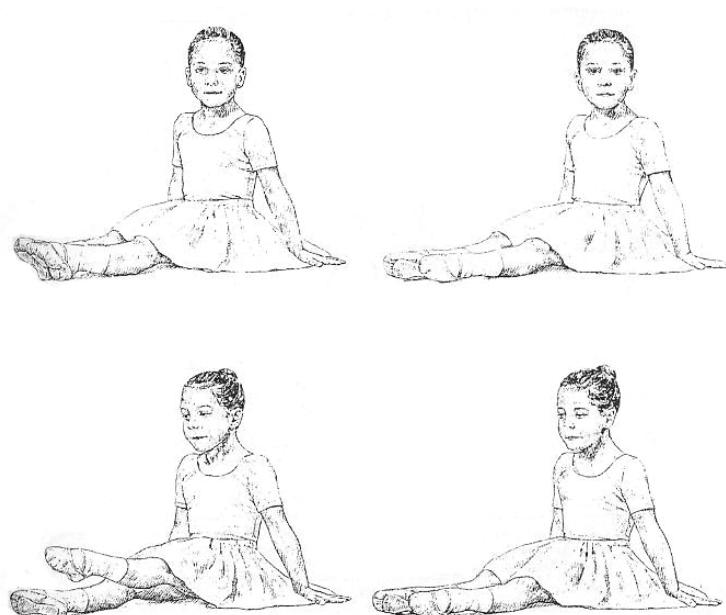
ในท่านี้เด็กจะนั่งขัดสมาธิ ข้อมือติดกันและยืดหลัง จากนั้นค่อยคลี่ฝ่ามือมาติดกัน และจนถึงปลายนิ้ว แล้วแยกมือออกจากกันบนอากาศ ทำซ้ำ 2 ครั้ง จากนั้นชุดที่ 3 ให้ แยกมือบนอากาศวงใหญ่กว่า 2 ครั้งแรก ตลอดเวลาที่เต้น ท่านี้เด็กต้องมองนิ้วมือตัวเองตลอดเวลาคล้ายกับมือของเราเป็นดอกไม้กำลังบาน ดังภาพประกอบ 3 (Royal Academy of Dancing.1993: 30)

ภาพประกอบ 3 ทำออกกำลังมือ (Exercise for Hands)

ท่าที่ 3 ทำออกกำลังขา (Exercise of Legs)

ในท่านี้เด็กจะนั่งที่พื้นเหยียดขาออกตรงมาข้างหน้า และเหยียดปลายเท้าให้สุด พร้อมกับยืดหลังมือและแขนวางอยู่ข้างลำตัว ขั้นที่ 1 ค่อยหมุนขาทั้ง 2 ข้าง เข้ามาด้านใน ขั้นที่ 2 ค่อยหมุนขาทั้ง 2 ข้างแยกออกจากกัน จากนั้นค่อยยกขาขึ้นเหนือพื้นเล็กน้อย ขณะที่ยกขาเด็กต้องระวังให้หัวเข่าและปลายเท้าเหยียดตรงตลอดเวลา และหลังก็ต้องตรงด้วย จากนั้นวางขาลงเปลี่ยนยกขาอีกข้างแล้วเริ่มทำใหม่ตั้งแต่ต้น ดังภาพประกอบ 4 (Royal Academy of Dancing.1993: 31)

ภาพประกอบ 4 ทำออกกำลังขา (Exercise for Legs)

ท่าที่ 4 ทำย่อครึ่งหนึ่ง (Demi – Plie's)

ในท่านี้มีความหมายว่าการย่อแบบครึ่งเดียว (Half – bend) และเป็นท่าแรกที่เริ่มใช้ภาษาฝรั่งเศสในการเรียนชื่อท่า เด็กจะยืนอยู่ในท่าที่ส้นเท้าชิดกัน ปลายเท้าแยกออกจากกัน ลำตัวตรงในเด็กผู้หญิงให้จับกระโปรง จากนั้นค่อยๆ ย่อลงโดยห้ามไม่ให้ส้นเท้ายกออกจากพื้น จากนั้นค่อยๆ ยืดจนขาตรง ดังภาพประกอบ 5 (Royal Academy of Dancing.1993: 26)

ภาพประกอบ 5 ทำย่อครึ่งหนึ่ง (Demi – Plie's)

ท่าที่ 5 ท่าชี้และบิด (Point and Close)

ในท่านี้เริ่มยืนเหมือนการทำย่อครึ่งหนึ่ง (Demi – Plie's) คือ ส้นเท้าชิดกัน และปลายเท้าแยกออกจากกัน ซึ่งเรียกว่า ท่าท่าที่ 1 (1st position of the feet) ขณะยืนหัวเข่าตรง จากนั้นค่อยลากเท้าไปข้างหน้า จนสุดปลายเท้า แล้วยกปลายเท้าแตะพื้นเบาๆ 2 ที แล้วจึงลากกลับมาที่ท่าเริ่มต้น จากนั้นเปลี่ยนทำอีกข้างหนึ่ง ดังภาพประกอบ 6 (Royal Academy of Dancing.1993: 26)

ภาพประกอบ 6 ท่าชี้และบิด (Point and Close)

ท่าที่ 6 ท่ากระโดดแบบเท้าคู่ (Bounces)

ในท่ากระโดดนี้เด็กจะต้องระวังเท้าให้อยู่เคียงคู่กันทั้งปลายเท้าและส้นเท้า เด็กจะกระโดดขึ้นและกระโดดลงตามความสูงที่เด็กแต่ละคนจะทำได้ ให้ตัวเด็กคล้ายกับลูกบอลยาง ยืดปลายเท้า และหัวเข่าตึงเวลาอยู่บนอากาศ และเวลาลงสู่พื้นต้องย่อเข้าทุกครั้ง ทำทั้งหมด 16 ที ครั้งที่ 16 ให้ปรบมือ เพื่อเตือนความจำว่าครบจำนวนแล้ว และพยายามทำให้ตรงจังหวะเพลง ดังภาพประกอบ 7 (Royal Academy of Dancing.1993: 27)

ภาพประกอบ 7 ท่ากระโดดแบบเท้าคู่ (Bounces)

ท่าที่ 7 ท่าเหวี่ยงตัว (Swaying)

ในท่านี้เด็กจะเริ่มจากยืนในเท้าที่ 1 (1st position) พร้อมกับถือผ้าเช็ดหน้าไว้ที่มือขวาจากนั้นก้าวเท้าขวามาข้างๆ เหวี่ยงผ้าเช็ดหน้าไปด้านขวา ตามองตามผ้าเช็ดหน้า จากนั้นเหวี่ยงผ้าเช็ดหน้ามาทางด้านซ้าย ขณะที่ผ่านช่วงกลางก่อนมาถึงด้านซ้ายต้องย่อหัวเข้าทั้ง 2 ข้าง แล้วถึงยืดท่าเช่นนี้ 4 ครั้ง แล้วยืด จากนั้นเปลี่ยนมือจับผ้าเช็ดหน้า ทำซ้ำใหม่ ดังภาพประกอบ 8 (Royal Academy of Dancing.1993: 32)

ภาพประกอบ 8 ท่าเหวี่ยงตัว (Swaying)

ท่าที่ 8 ท่ากระโดดแบบเท้าเปิด (Sautés)

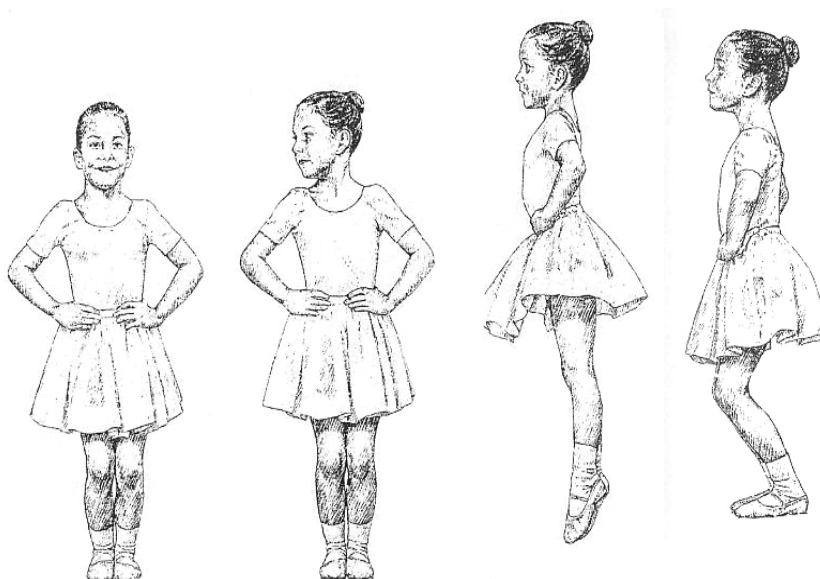
ในท่ากระโดดแบบเท้าเปิด (Sautés) นี้มีจุดเริ่มต้นและจุดจบอยู่ที่ท่าย่อครึ่งหนึ่ง (Demi – Plie's) และขณะกระโดดอยู่บนอากาศพยายามเหยียดปลายเท้า เหยียดหัวเข้า และอย่าให้ลำตัวเอนไปข้างหน้า ในการกระโดดลงพื้นแต่ละครั้งไม่มีเสียงดังที่พื้น ทำทั้งหมด 8 ครั้ง มืออยู่ที่เอว ข้อสำคัญคือ ถ้าหัวเข้าและปลายเท้าไม่เหยียดตรงขณะอยู่บนอากาศ เด็กๆ จะดูเหมือนนกกระโดด และในการลงสู่พื้นให้ปลายเท้าถึงพื้นก่อนส้นเท้า และเปิดหัวเข้าเสมอ ดังภาพประกอบ 9 (Royal Academy of Dancing.1993: 34)

ภาพประกอบ 9 ทำกระโดดแบบเท้าเปิด (Sautés)

ท่าที่ 9 ทำการวางจุดสายตา (Exercise for Eye Focus)

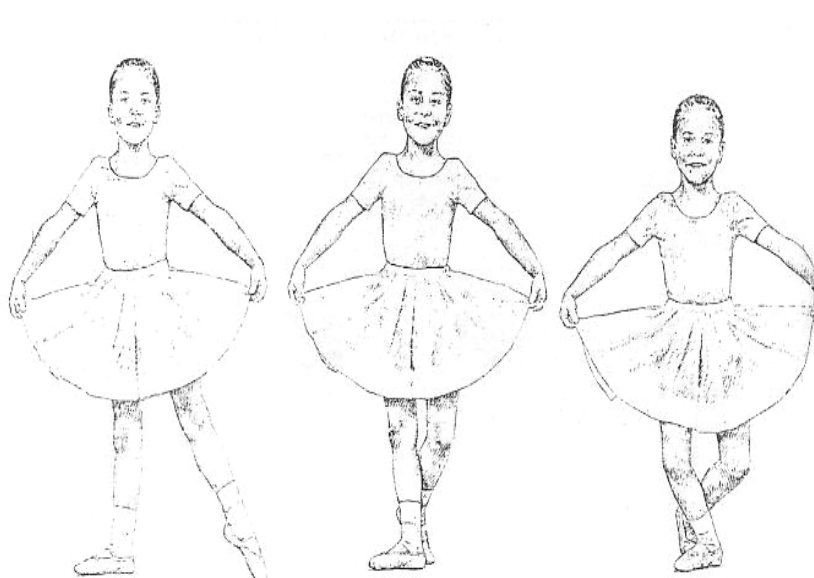
ในท่านี้เป็นแบบฝึกหัดสำหรับการใช้สายตาตามองจุดโฟกัส (Focus) เพื่อเป็นพื้นฐานที่สำคัญในระดับชั้นต่อไป เด็กๆ จะเริ่มจากยืนปลายเท้าชิดกัน มืออยู่ที่เอว จากนั้นย่อลงพื้น 2 ครั้ง ครั้งที่ 3 ให้สะบัดศีรษะหันไปมองทางด้านขวา จากนั้นกระโดดตัวตามศีรษะไป ในการกระโดดแล้วลงมาที่พื้นต้องย่อเข้าทุกครั้ง จากนั้นเริ่มต้นใหม่ทำจนครบ 4 ครั้ง ซึ่งหมายถึงเด็กต้องกระโดดครบ 4 ทิศทาง คือ ด้านหน้า ด้านข้างขวา ด้านข้างซ้าย และด้านหลัง ข้อสำคัญคือขณะกระโดดอยู่บนอากาศ ควรยืดปลายเท้า และหัวเข้าให้ตรงเสมอ ดังภาพประกอบ 10 (Royal Academy of Dancing.1993: 36)

ภาพประกอบ 10 ทำการวางจุดสายตา (Exercise for Eye Focus)

ท่าที่ 10 ท่าโค้งคำนับ (Reverence)

ในท่านี้ถือเป็นการท่าสุดท้ายในระดับชั้นนี้ มีความหมายแสดงถึงการขอบคุณคุณครูผู้สอนโดยเริ่มต้นจากยืนด้วยเท้าท่าที่ 1 (1st position) มือจับประโปรง จากนั้นก้าวเท้าไปทางด้านขวามือแล้วปิดเท้าอีกข้างหนึ่งตามมาข้างหลัง เท้าที่ก้าวในลักษณะงอหัวเข่าเล็กน้อย จากนั้นย่อลง ในขณะที่ย่อลงให้ยืดหลังเสมอ เมื่อยืดขึ้นมาแล้วทำซ้ำอีกข้างหนึ่ง ดังภาพประกอบ 11 (Royal Academy of Dancing.1993 : 38)

ภาพประกอบ 11 ท่าโค้งคำนับ (Reverence)

ท่าที่ 11 ท่าเดินแบบชีเท้า (Walk with Stretched Feet)

ในท่านี้เด็กจะได้รู้จักการเดินรอบห้อง และเริ่มเรียนรู้วิธีการเดินแบบบัลเล่ต์ ด้วยการยืดหลายเท้าออกทุกครั้งเวลาเดิน เพราะจะทำให้การเดินนั้นดูเบา การวางปลายเท้าให้ลงถึงพื้นก่อนส้นเท้ามีความสำคัญมาก ถ้าเป็นเด็กผู้หญิงให้จับกระโปรง และยืดหลังให้ตรงเสมอขณะเดิน และควรตั้งใจนับจังหวะเพลงให้ดี ดังภาพประกอบ 12 (Royal Academy of Dancing.1993: 27)

ภาพประกอบ 12 ทำเดินแบบชีเท้า (Walk with Stretched Feet)

ท่าที่ 12 กระโดดแบบม้า (Pony Gallops)

ในท่านี้เด็กจะต้องใช้เชือกกระโดดในการกระโดดไปรอบๆ ห้องด้วยตัวเอง หรือถ้าไม่ใช่เชือกกระโดด เด็กสามารถเต้นกับคู่เต้นของตัวเอง หรือเต้นเป็นกลุ่มไปรอบๆ ห้องได้ ท่านี้เด็กๆ จะสนุกสนานมาก แต่ต้องระวังเรื่องจังหวะในการกระโดดและพยายามกระโดดพร้อมจังหวะเพลง ดังภาพประกอบ 13 (Royal Academy of Dancing.1993: 28-29)

ภาพประกอบ 13 กระโดดแบบม้า (Pony Gallops)

ท่าที่ 13 ท่ากระโดดไปด้านข้าง (Gallops Sideways)

ในท่านี้เด็กๆ จะรู้จักการเดินทางไปด้านข้าง โดยที่ลำตัวไม่เบี้ยวหรือเอียงไปด้านที่กำลังเดินทาง เริ่มต้นจากยืนด้วยเท้าท่าที่ 1 (1st position) มือจับกระโปรงชี้อปลายเท้าและเหยียดเข่าตรงออกไปด้านข้างลำตัวที่สำคัญต้องเดินจริงๆ ไม่เอียงเฉียงไปด้านหน้าหรือด้านข้าง จากนั้นกระโดดด้วยขาเดียวขึ้นจากพื้น ลงมาย่อทุกครั้งทีกระโดดลง แล้วเต็งตัวขึ้นไปในท่ากระโดดแบบเท้าเปิด (Sautés) แล้วกลับไปย่อแล้วกระโดดใหม่ ทำเช่นนี้ 4 ครั้ง เด็กๆ ควรรู้สึกตึงตลอดเวลา ยืดหลังให้ตรงตลอดขณะกระโดด ในท่านี้ค่อนข้างยากสำหรับการคุมลำตัวของเด็กๆ ดังภาพประกอบ 14 (Royal Academy of Dancing.1993: 35)

ภาพประกอบ 14 ท่ากระโดดไปด้านข้าง (Gallops Sideways)

3.4 การใช้กิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ในเชิงบำบัด

การใช้กิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ในเชิงบำบัดนี้มีขึ้นในต่างประเทศเป็นเวลานานแล้ว โดยเริ่มต้นจากการเต้นรำเพื่อการบำบัดก่อน (Dance Therapy) แต่มาระยะหลังได้มีกลุ่มนักบัลเล่ต์ให้ความสนใจเกี่ยวกับการใช้บัลเล่ต์ในการบำบัดความผิดปกติในรูปแบบต่างๆ กันไป โดยกลุ่มนักบัลเล่ต์กลุ่มนี้จะเป็นครูสอนบัลเล่ต์ตามสถาบันต่างๆ ทั่วโลก และแต่ละคนต่างก็มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (special need children) ต่างๆ กันไป นักเรียนบางคนมีความพิการทางหู บางคนตาบอด บางคนพิการทางร่างกายต้องนั่งเก้าอี้ตลอดเวลา แต่ที่น่าสนใจ คือ มีเด็กกลุ่มอาการหนึ่งที่สามารถเรียนเต้นรำได้อย่างดีเยี่ยม คือ กลุ่มเด็กแอสเพอร์เกอร์ซินโดรม เนื่องจากการมีเด็กนักเรียนแอสเพอร์เกอร์ที่มีความสามารถในการเต้นรำนั้นทำให้เกิดการสัมมนา และแลกเปลี่ยนความรู้กันเสมอระหว่างครูสอนบัลเล่ต์ โดยมีศูนย์กลางการสัมมนา คือ The American Dance Therapy Association โดยในการสัมมนากล่าวว่า เด็กกลุ่มอาการแอสเพอร์เกอร์ซินโดรมมักมีพฤติกรรมที่

ชอบทำอะไรซ้ำๆ ประจำเช่นเดิมทุกวัน ซึ่งในการเต้นบัลเล่ต์ การได้หมั่นฝึกฝนทำนั้นๆ ประจำจะยิ่งทำให้กล้ามเนื้อของนักเต้นยิ่งแข็งแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งตรงกับความผิดปกติหรือพฤติกรรมของเด็กแอสเพอร์เกอร์ไม่ว่าจะเต้นที่บาร์ (Barre) หรือตรงกลางห้อง (Center) เด็กแอสเพอร์เกอร์ไม่เคยเห็นเหนื่อยที่จะซ้อมอย่างต่อเนื่อง เพราะพวกเขาคิดว่ามันคือกิจวัตรที่ต้องทำซ้ำไปซ้ำมา ซึ่งในเด็กปกติมักเกียจคร้านที่จะฝึกซ้อมในทำนั้นๆ หลายสิบบรอบ ในการสัมภาษณ์ยังกล่าวอีกอย่างว่า พวกครูทุกคนมีความเชื่อว่ามีความเป็นไปได้ที่จะพัฒนาเด็กแอสเพอร์เกอร์ซินโดรมให้เป็นนักเต้นมืออาชีพ (Professional dancers) อีกด้วย (The American Dance Therapy Association .2004 : online)

3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์

งานวิจัยในประเทศ

สุพรรณิ บุญเพ็ง (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการสอนบัลเล่ต์ขั้นพื้นฐานแก่เด็กวัย 6 – 12 ปี เพื่อศึกษาพฤติกรรมและพัฒนากายของเด็กราย 6 – 12 ปี ปลุกฝังให้เด็กเกิดความรักและความเข้าใจในศิลปะการเต้นรำ และเพื่อให้รู้ถึงวิธีการที่ดีและเหมาะสมที่สุด ในการสอนเต้นบัลเล่ต์ขั้นพื้นฐาน โดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพัฒนากายทางด้านต่างๆ ที่สำคัญของเด็กวัย 6 – 12 ปี หลักการและวิธีการสอนบัลเล่ต์เบื้องต้น การสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ ที่มีประสบการณ์ในการสอนบัลเล่ต์ เมื่อได้ข้อมูลในแต่ละหัวข้อจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ทำการทดลอง คือ การทดลองการสอนจากเด็กวัยระหว่าง 6 – 12 ปี จำนวน 12 คน นั้นสามารถแบ่งเด็กออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 คือ เด็กที่ใช้วิธีการเรียนการสอนโดยทั่วๆ ไป คือ ไม่ได้เป็นไปตามวิธีการที่เสนอขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีจำนวน 4 คน

กลุ่มที่ 2 คือ เด็กที่เริ่มต้นเรียนมาระยะหนึ่ง ก่อนที่จะนำวิธีการสอนนี้มาใช้ระยะหลัง ซึ่งมีจำนวน 4 คน

กลุ่มที่ 3 คือ เด็กที่ได้ทดลองสอนโดยวิธีการสอนที่เสนอขึ้นนี้ ซึ่งมีจำนวน 4 คน

การประเมินผลการสอนนั้น ประเมินจากผลการทำท่าบัลเล่ต์เบื้องต้นโดยดูจาก

- ความถูกต้องของท่า
- การนับจังหวะเพลง
- ความสวยงาม ของท่าและการแสดงอารมณ์ในการทำต่างๆ
- ความเข้าใจถึงความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของท่าแต่ละท่า
- ความสามารถในการจำชื่อท่าและความหมายของชื่อท่า

ผลการทดลองสรุปได้ว่า วิธีการสอนพื้นฐานบัลเล่ต์แก่เด็กในวัย 6 – 12 ในการวิจัยนี้ สามารถช่วยให้เด็กได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเต้นพื้นฐานบัลเล่ต์ ผลที่ได้ยังมีค่าคะแนนจากแต่ละกลุ่มที่ค่อนข้างใกล้เคียงกัน

สุริยา พันธูชา (2537: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยถึงความสำคัญที่นักเต้นพึงจะต้องรับทราบและทำความเข้าใจกับท่าของบัลเล่ต์ เพื่อเป็นประโยชน์และใช้ประกอบในการฝึกฝนเตรียม

ร่างกายของตนเองให้สมบูรณ์พร้อมที่จะมีลีลาการเคลื่อนไหวที่สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่างๆ รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการสอนบัลเล่ต์ จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ผลที่ได้รับ คือ ทำให้ทราบถึงความเป็นมาและประวัติศาสตร์ของบัลเล่ต์คลาสสิก และเกิดความเข้าใจถึงท่าและการเคลื่อนไหวพื้นฐานของ

- การฝึกที่บาร์ (Exercises at the barre)
- การฝึกที่กลางห้อง (Exercises in the center)
- การฝึกเทคนิค หมวด Allegro

และสามารถที่จะนำไปฝึกฝนและพัฒนาฝีมือของตนเองให้เข้าใจได้อย่างถูกต้อง

พินทร ปรัญญานุสรณ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องของแรงจูงใจการเรียนรู้บัลเล่ต์สำหรับเยาวชนในช่วงอายุ 13 – 15 ปี จากการสุ่มแบบกำหนดโรงเรียนที่มีการสอนบัลเล่ต์ ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงและสามารถหากลุ่มเป้าหมายที่ต้องการได้ จำนวน 5 สถาบัน คือ วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร แด่นซ์เซ็นเตอร์ บางกอกแดนซ์ อารีย์นาฏศิลป์ และนาฏศิลป์สาขาวราพร-กาญจนา โดยเริ่มจากศึกษาหาข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ และตำราต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย จากนั้นจึงเก็บข้อมูลจากการออกแบบสอบถามเยาวชนที่เรียนบัลเล่ต์ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 70 ชุด ซึ่งเป็นจำนวนที่เหมาะสมกับเกณฑ์อายุที่ผู้วิจัยกำหนดในแต่ละสถาบัน แล้วนำมารวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ สรุปผลการวิจัยได้ว่า แรงจูงใจของผู้เรียนบัลเล่ต์มาจากทั้งภายในและภายนอกของตนเอง แรงจูงใจที่เกิดมาจากตนเองนั้น มาจากคนเราชอบหรืออยากเรียนด้วยตนเองไม่มีใครบังคับ ซึ่งถือเป็นแรงจูงใจที่ดีเป็นแรงขับเคลื่อนให้กระทำการพฤติกรรมมาเรียนอย่างสม่ำเสมอ ฝึกซ้อมด้วยความสุข แต่ก็มีผู้เรียนจำนวนหนึ่งมีแรงจูงใจมาจากผู้ปกครองเป็นแรงจูงใจภายนอก ซึ่งมีจำนวนน้อย ผู้เรียนบัลเล่ต์ที่อยู่ในช่วงอายุ 13 – 15 ปี จะเป็นช่วงที่มีพัฒนาการต่างๆ ได้ดี มีวุฒิภาวะสามารถคิดตัดสินใจได้ด้วยตนเอง มีแรงขับเพื่อการศึกษาเป็นแรงขับที่จูงใจให้บุคคลอยากรู้อยากเห็น พยายามหาความรู้ โดยที่สนใจ ตั้งใจเรียน

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ยังไม่มีการวิจัยที่นำกิจกรรมบัลเล่ต์มาใช้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำการสอนกิจกรรมบัลเล่ต์มาใช้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก ซึ่งประภาพรรณ เอี่ยมสุภามิต. (2548 : 205) กล่าวว่า กิจกรรมที่ช่วยให้เด็กเกิดความเพลิดเพลินมีหลายกิจกรรม เช่น การเล่นต่างๆ ไป การฟังดนตรีการร้องเพลง การเต้นรำเข้าจังหวะและลีลา และท่วงทำนองของเสียงดนตรีที่เกิดขึ้นจะมีอิทธิพลทำให้เกิดอารมณ์ และความรู้สึกต่างๆ ขึ้นมา เช่น อารมณ์อ่อนไหว รักเศร้า คึกคัก ร่าเริง หรือกระฉับกระเฉง นอกจากนี้ยังกล่าวถึงอิทธิพลของเสียงดนตรีอีกว่า เสียงดนตรีช่วยกล่อมเกลายุบนิสัยของมนุษย์ที่หยาบกระด้าง ก้าวร้าว โหดเหี้ยม ทารุณให้ผ่อนคลายลงได้ กิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์จึงนับเป็นกิจกรรมที่มีองค์ประกอบที่เหมาะสมในการนำมาพัฒนาเด็กปฐมวัยเนื่องจากในกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ประกอบด้วยกิจกรรมการเคลื่อนไหวและเสียงดนตรีจึงจัดเป็นกิจกรรม

สร้างสรรค์ที่มีคุณค่าและมีอิทธิพลต่อจิตใจของเด็กปฐมวัย ช่วยระบายความรู้สึกและอารมณ์ของเด็ก
ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่ากิจกรรมการเคลื่อนไหวแบบบัลเล่ต์จะช่วยลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยลงได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง
4. วิธีการดำเนินการเก็บข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัย เพศหญิง อายุระหว่าง 5 – 6 ปี ซึ่งกำลังเรียนบัลเล่ต์อยู่ในระดับชั้นต้น ของโรงเรียนดนตรีสยามบางนา จำนวน 30 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยเพศหญิงที่มีอายุระหว่าง 5 – 6 ปี ซึ่งกำลังเรียนบัลเล่ต์อยู่ในระดับชั้นต้น ของโรงเรียนดนตรีสยามบางนา จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาโดยผู้วิจัยประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวจากเด็กทั้งหมดแล้วเลือกเฉพาะเด็กที่มีคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวสูง 15 อันดับแรกมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แผนการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์
2. แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเพื่อมาสร้างเป็นเครื่องมือในการวิจัยดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์

1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเต้นบัลเล่ต์ ตามหลักสูตรของ เดอะ รอยแยล อะเคเดมี่ ออฟ ดานซ์ (The Royal Academy of Dance)

1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาจำแนกตามลักษณะของการเต้นได้ดังนี้

- 1.2.1 การเต้นบัลเล่ต์แบบนั่งอยู่ที่พื้น
 - 1.2.1.1 ทำออกกำลังเท้า (Exercise for Feet)
 - 1.2.1.2 ทำออกกำลังมือ (Exercise for Hands)
 - 1.2.1.3 ทำออกกำลังขา (Exercise for Legs)
- 1.2.2 การเต้นบัลเล่ต์แบบยืนอยู่กับที่
 - 1.2.2.1 ทำย่อครึ่งหนึ่ง (Demi-Plie's)
 - 1.2.2.2 ทำชี้และปิด (Point and Close)
 - 1.2.2.3 ทำกระโดดแบบเท้าคู่ (Bounces)
 - 1.2.2.4 ทำเหวี่ยงตัว (Swaying)
 - 1.2.2.5 ทำกระโดดแบบเท้าเปิด (Sautés)
 - 1.2.2.6 ทำการวางจุดสายตา (Exercise for Eye Focus)
 - 1.2.2.7 ทำโค้งคำนับ (Reverence)
- 1.2.3 การเต้นบัลเล่ต์แบบเคลื่อนไหวรอบห้อง
 - 1.2.3.1 ทำเดินแบบชี้เท้า (Walking with Stretched Feet)
 - 1.2.3.2 ทำกระโดดแบบม้า (Pony Gallops)
 - 1.2.3.3 ทำกระโดดไปด้านข้าง (Gallops Sideways)

1.3 ศึกษาและรวบรวมพัฒนาการทางสังคมของเด็กปฐมวัยจากทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์เพื่อให้แผนของกิจกรรมสอดคล้องกับสภาพพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย

1.4 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในข้อ 1.1, 1.2 และ 1.3 มาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ โดยแผนของกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์จะประกอบไปด้วย ทำเดินตามหลักสูตรของสถาบัน เดอะ รอยแยล อะเคเดมี่ ออฟ ดานซ์ (The Royal Academy of Dance) กิจกรรมที่สร้างความสนุกสนานพึงพอใจของผู้เรียน และกิจกรรมทำเดินตามหลักสูตรในลักษณะของการเต้นที่ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมที่พึงประสงค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกทางการกระทำและคำพูดของเด็ก โดยโครงสร้างของหลักสูตรจะใช้ทำเดินจากระดับชั้นเบื้องต้น (Primary) และระดับชั้นก่อนเบื้องต้น (Pre – Primary) โดยเริ่มกิจกรรมดังนี้

ขั้นที่ 1 การอบอุ่นร่างกาย โดยการเสริมให้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมที่พึงประสงค์ทางสังคม โดยมีการจับคู่กัน การเข้ากลุ่มกัน และผู้นำผู้ตามที่ดี

ขั้นที่ 2 การเต้นโดยใช้ทำเดินตามหลักสูตรของสถาบัน เดอะ รอยแยล อะเคเดมี่ ออฟ ดานซ์ (The Royal Academy of Dance) ดังนี้

1. การเต้นบัลเล่ต์แบบนั่งอยู่ที่พื้น
2. การเต้นบัลเล่ต์แบบยืนอยู่กับที่
3. การเต้นบัลเล่ต์แบบเคลื่อนไหวรอบห้อง

ขั้นที่ 3 การกระตุ้นด้วยคำถาม คำชมแก่เด็ก และใช้การให้คำแนะนำประกอบในส่วนที่จะช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมและลดความก้าวร้าวของเด็กทั้งก่อน ระหว่างและหลังการทำกิจกรรม

1.5 นำแผนการจัดกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์ นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจพิจารณาความถูกต้อง ตามหลักการทฤษฎี แนวคิด และรูปแบบ จำนวน 3 ท่าน คือ

1.5.1 ครูสอนบัลเล่ต์ที่มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี จำนวน 2 ท่าน

1.5.1.1 ม.ล.สุจิตรา วิศิษฐ์กุล ครูสอนบัลเล่ต์กิตติมศักดิ์

สถาบัน เดอะ รอยัล อะเคเดมี่ ออฟ ดานซ์

1.5.1.2 อาจารย์สิริธร ศรีชลาคม

อาจารย์ประจำสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.5.2 ครูปฐมวัยที่มีประสบการณ์การสอนเด็กปฐมวัย จำนวน 1 ท่าน

1.5.2.1 อาจารย์จิตเกษม ทองนาค โรงเรียนวัดโตนด

1.6 ปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญดังนี้ อาจารย์จิตเกษม ทองนาค แนะนำให้เพิ่มจุดประสงค์ที่ชัดเจนที่ส่งผลถึงพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมทางสังคมที่ดีของเด็กปฐมวัย และผู้วิจัยได้เพิ่มเติมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

1.7 นำแผนการจัดกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์มาทดลอง ใช้กับเด็กปฐมวัย เพศหญิง ที่กำลังศึกษาบัลเล่ต์อยู่ที่โรงเรียนดนตรีสยามบางนา 3 คน เพื่อปรับวิธีการเรียนการสอน ระยะเวลาที่ใช้ให้สอดคล้องกับเด็กก้าวร้าว ดังนี้

1.7.1 ลดจำนวนท่าในแต่ละครั้งลงไปให้เหลือเพียงวันละประมาณ 2 – 4 ท่า เนื่องจากระยะเวลาไม่เพียงพอ และเด็กจะเริ่มเบื่อในกิจกรรม

1.7.2 เพิ่มกิจกรรมที่ส่งผลต่อการลดลงของพฤติกรรมก้าวร้าว

1.7.3 จัดทำเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์เพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว

การสร้างแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นแบบสังเกตที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยจากทฤษฎีทางจิตวิทยา เอกสาร และงานวิจัย

2.2 รวบรวมพฤติกรรมก้าวร้าวที่ปรากฏของเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาบัลเล่ต์อยู่ที่โรงเรียนดนตรีสยามบางนาคัดเลือกเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้โดยใช้การสังเกตพฤติกรรมเด็กแต่ละคนเป็นเวลา 4 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 7 เมษายน 2550 จนถึงวันที่ 29 เมษายน 2550

2.3 นำหัวข้อพฤติกรรมก้าวร้าวที่ได้จากการคัดเลือกพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยในข้อ 2.2 แล้วนำมาสร้างแบบประเมินให้ครอบคลุมพฤติกรรมก้าวร้าว โดยจำแนกเป็น 2 กลุ่ม 16 พฤติกรรม ดังนี้

2.3.1 พฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพูด 8 พฤติกรรม ได้แก่

- 2.3.1.1 การพูดตำหนิ
- 2.3.1.2 การพูดคำสบถต่างๆ
- 2.3.1.3 การพูดจาข่มขู่ผู้อื่น
- 2.3.1.4 การพูดจាក่อกวนผู้อื่น
- 2.3.1.5 การพูดชวนทะเลาะ
- 2.3.1.6 การใช้คำด่า
- 2.3.1.7 การพูดจาทัບถมผู้อื่น
- 2.3.1.8 การพูดคำสรรพนามหยาบคาย

2.3.2 พฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้การกระทำ 8 พฤติกรรม ได้แก่

- 2.3.2.1 การทำร้ายร่างกายเพื่อน
- 2.3.2.2 การทำร้ายร่างกายตนเอง
- 2.3.2.3 การทำร้ายร่างกายผู้อื่น
- 2.3.2.4 การทำลายสิ่งของตนเอง
- 2.3.2.5 การทำลายสิ่งของของผู้อื่น
- 2.3.2.6 การแย่งของจากผู้อื่น
- 2.3.2.7 การหวงของที่ควรแบ่งปัน
- 2.3.2.8 การแสดงอาการโกรธ โมโห ด้วยปฏิกิริยาทางร่างกาย เช่น กระตืบ

เท้า ร้องไห้ กรีดเสียง

2.4 นำพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพูดและการกระทำมาสร้างเป็นแบบประเมิน โดยกำหนดวิธีการใช้แบบประเมินในลักษณะของการตรวจความถี่ พฤติกรรมทั้ง 16 รายการ ด้วยการบันทึกพฤติกรรมตั้งแต่อ่อนเข้ากิจกรรม 20 นาที ถึงจบกิจกรรมการฝึกแต่ละวัน แล้วจัดจำแนกเป็นระดับดังนี้

ก้าวร้าวมากที่สุด	4 ครั้งขึ้นไป	กำหนดเป็น	3 คะแนน
ก้าวร้าวมาก	3 ครั้ง	กำหนดเป็น	2 คะแนน
ก้าวร้าวปานกลาง	1-2 ครั้ง	กำหนดเป็น	1 คะแนน
ไม่ก้าวร้าว	0 ครั้ง หรือไม่ปรากฏ	กำหนดเป็น	0 คะแนน

2.5 นำแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ เพื่อตรวจความถูกต้องตามหลักทฤษฎีแนวคิด และรูปแบบจำนวน 3 ท่าน คือ

ครูปฐมวัย ที่มีประสบการณ์ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

- 2.5.1. อาจารย์จิตเกษม ทองนาค โรงเรียนวัดโตนด
- 2.5.2. อาจารย์สุทธากร วสุโกดิน โรงเรียนวัดหนองพุทธาราม
- 2.5.3. อาจารย์วงเดือน เดชะรินทร์ ศูนย์บ้านเด็กสนุก

2.6 ปรับปรุงแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

2.6.1 เปลี่ยนคำว่าพฤติกรรมก้าวร้าวที่ใช้คำพูดเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพูดและพฤติกรรมก้าวร้าวที่ใช้การกระทำเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้การกระทำ

2.6.2 ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้เพิ่มระยะเวลาในการประเมินจาก 30 นาที เป็น 50 นาที โดยแบ่งเป็น 2 ช่วงคือ ก่อนเข้าชั้นเรียน 20 นาทีและในชั้นเรียน 30 นาที

2.7 นำแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างลักษณะพฤติกรรมกับจุดประสงค์ (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2533: 89) ซึ่งในการท่วิจัยครั้งนี้ได้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับจุดประสงค์ IOC มีค่าระหว่าง .67-1.00

2.8 นำแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยไปหาค่าความเชื่อมั่นในการสังเกต RAI (Burry-stock. 1996: 256) โดยใช้กับเด็กปฐมวัยที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน โดยใช้ผู้สังเกต 2 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นในการสังเกต RAI เท่ากับ 0.92 ซึ่งมีค่าสูงเพียงพอสำหรับไปใช้ศึกษาได้

แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Design) และใช้วิธีการบันทึกผลเป็นช่วงระยะ (Time Series Repeating Treatment) ที่ใช้กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มเดียวจากที่บอร์ก และเกล (Barnett and Johnson. 1996 : 31 ; Citing Borg และ Gall. 1989 : 692) ได้กล่าวว่ารูปแบบการทดลอง กลุ่มเดียวจะมีความเหมาะสมเป็นพิเศษกับการทดลองที่ต้องการเปลี่ยนรูปแบบพฤติกรรม หรือกระบวนการภายใน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการทดลอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว ทำการทดลอง และเก็บข้อมูลจากสถานการณ์จริงขณะทดลอง เพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการทดลองครั้งนี้

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

ก่อนทดลอง	ขณะทดลอง
T ₀	X, T ₁ , X, T ₂ , X, T ₃ , ... X, T ₈

เมื่อ	T ₀	คือ	การสังเกตก่อนการทดลอง
	X	คือ	การดำเนินกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์
	T ₁ , T ₂ , ..., T ₈	คือ	การสังเกตขณะทำการทดลองหลายๆ ครั้ง

การทดลองครั้งนี้ดำเนินการระหว่างวันที่ 20 มิถุนายน 2550 ถึงวันที่ 11 สิงหาคม 2550 ปีการศึกษา 2550 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. สร้างความคุ้นเคยกับเด็กกลุ่มตัวอย่างเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์
2. จัดเตรียมสภาพแวดล้อมภายในสถานที่ที่ทำการทดลองให้เหมาะสม
3. ฝึกผู้ช่วยผู้วิจัยดังนี้

ผู้วิจัยฝึกผู้ช่วยผู้วิจัยในการประเมินและบันทึกพฤติกรรมกรรมการประเมิน ดังนี้

3.1 ให้ศึกษาและทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการประเมิน

3.2 ให้ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวให้เข้าใจตรงกัน เพื่อสามารถบันทึกแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวให้เข้าใจตรงกัน

3.3 ฝึกการประเมินและบันทึกแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

4. ดำเนินการทดลอง โดยการประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว จากการจัดกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน คนละ 2 ช่วงเวลา คือ ก่อนกิจกรรม 20 นาที และในระหว่างกิจกรรม 30 นาที ตามแบบประเมินเป็นเวลา 50 นาที โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น บันทึกการประเมินโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย 2 คน รวมผู้ประเมิน จำนวน 3 คน

5. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์ ตามตารางดังนี้

ตาราง 2 แผนการจัดกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์ใน 8 สัปดาห์

สัปดาห์ที่	ฝึกทำเดิน	จุดประสงค์
สัปดาห์ที่ 1 วันพุธ ครั้งที่ 1	- อบอุ่นร่างกายในท่าเรือโดยการจับคู่ นั่งเหยียดขาออกมานำปลายเท้ามาชิดกัน จากนั้นเหยียดมือออกไปจับกัน พยายามไม่ให้เข่าของทั้งสองฝ่าย จากนั้นดึงกันไปมาคล้ายเรือ	- เด็กฝึกการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนใหม่และครูเพื่อสร้างความคุ้นเคยโดยใช้กายสัมผัส - เด็กเริ่มรู้จักบัลเล่ต์และให้ความสนใจในกิจกรรม

ตาราง 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ฝึกทำเดิน	จุดประสงค์
สัปดาห์ที่ 1 วันพฤหัสบดี ครั้งที่ 2	- อบอุ่นร่างกายโดยการนั่งเป็นวงกลมใหญ่รอบห้องแล้วทำท่าเปิดขาเหมือนผีเสื้อ - เรียนรู้อุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการเดินบัลเล่ต์	- เด็กเรียนรู้การวางระเบียบของร่างกาย - เด็กเรียนรู้สิ่งของที่เป็นของตนเองและรู้จักรักษาของเพื่อลดการแสดงออกโดยการทำลายของใช้ของตนเองและผู้อื่น
สัปดาห์ที่ 1 วันศุกร์ ครั้งที่ 3	- อบอุ่นร่างกายโดยการนั่งเป็นวงกลมแล้วทำท่าเปิดขาเหมือนผีเสื้อ - ท่าโค้งคำนับ (Reverence)	- เด็กเริ่มรู้สึกสัมผัสและการมีระเบียบวินัย - ท่าโค้งคำนับทำให้เด็กรู้จักกฎกติกาและมารยาทในชั้นเรียนบัลเล่ต์ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยที่ควรปฏิบัติในสังคมเพราะทุกสังคมย่อมมีกฎเกณฑ์
สัปดาห์ที่ 2 วันพุธ ครั้งที่ 4	- อบอุ่นร่างกายนั่งเหยียดขาออกมานำปลายเท้ามาชิดกัน จากนั้นเหยียดมือออกไปจับกัน พยายามไม่ให้เข่างอทั้งสองฝ่าย จากนั้นดึงกันไปมาคล้ายเรือ - ท่าออกกำลังกายเท้า (Exercise for Feet) - ท่าโค้งคำนับ (Reverence)	- เด็กทำกิจกรรมอบอุ่นร่างกายแบบจับคู่เพื่อสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน - ในทำนี้เด็กจะได้นั่งเต้านที่พื้นประกอบกับเสียงดนตรีขณะเด็กเต้นบัลเล่ต์จะช่วยลดความตึงเครียดทางอารมณ์ของเด็กทำให้เด็กผ่อนคลาย - ท่าโค้งคำนับทำให้เด็กรู้จักกฎกติกาและมารยาทในชั้นเรียนบัลเล่ต์ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยที่ควรปฏิบัติในสังคมเพราะทุกสังคมย่อมมีกฎเกณฑ์

ตาราง 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ฝึกทำเต็น	จุดประสงค์
สัปดาห์ที่ 2 วันพฤหัสบดี ครั้งที่ 5	- อบอุ่นร่างกายโดยการนั่งเป็นวงกลมแล้วทำท่าเปิดขาเหมือนผีเสื้อ - ทำออกกำลังมือ (Exercise for Hands) - ทำโค้งคำนับ (Reverence)	- เด็กรู้สึกสัมผัสและพยายามฝึกระเบียบมากขึ้น - ในท่าเต็นนี้ยังคงเป็นท่าที่นั่งอยู่ที่พื้นเช่นกันเด็กจะนั่งขัดสมาธิแต่ต้องนั่งหลังตรงจากนั้นจะนำมือมาประกบกันแล้วค่อยๆกรีดนิ้วออกทีละส่วนเริ่มจากข้อมือฝ่ามือและปลายนิ้วจากนั้นเปิดมือเป็นวงกลมใหญ่ขณะเต็นเด็กต้องมองมือตนเองแล้วจินตนาการไปขณะเต็นเพราะเสียงดนตรีในท่อนี้จะอ่อนโยนและทำให้เด็กเกิดความสงบลดความเครียดและผ่อนคลายลงได้ โดยขณะที่เด็กนั่งเต็นอยู่ในที่ของตนเองนั้นจะช่วยลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่จะแสดงทางการกระทำได้ เพราะมีระเบียบของท่าเต็นที่ต้องอยู่ในระเบียบของท่า - ทำโค้งคำนับทำให้เด็กรู้จักกฎกติกาและมารยาทในชั้นเรียนบัลเล่ต์ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยที่ควรปฏิบัติในสังคมเพราะทุกสังคมย่อมมีกฎเกณฑ์

ตาราง 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ฝึกทำเต็น	จุดประสงค์
สัปดาห์ที่ 2 วันศุกร์ ครั้งที่ 6	- อบอุ่นร่างกายในท่าเรืออีกครั้งแต่เปลี่ยนคู่ห้ามซ้ำคู่เดิม - ทำออกกำลังเท้า (Exercise for Feet) - ทำออกกำลังขา (Exercise for Legs) - ทำออกกำลังมือ (Exercise for Hands) - ทำโค้งคำนับ (Reverence)	- เด็กทำกิจกรรมอบอุ่นร่างกายแบบจับคู่ด้วยการเปลี่ยนคู่ใหม่เพื่อสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนคนใหม่ - ทำเต็นทั้ง 3 ท่าเป็นท่าเต็นที่อยู่ในลักษณะนั่งเต็นที่พื้นซึ่งการนั่งเต็นที่พื้นจะช่วยลดพฤติกรรมก้าวร้าวในการกระทำได้เพราะเด็กนั่งประจำอยู่ในที่ของตนเองโดยทั้ง 3 ท่าเด็กจะเต็นประกอบเสียงดนตรีที่ขับกล่อมขณะเด็กเต็นบัลเลต์จะช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกผ่อนคลายสบายใจ - ทำโค้งคำนับทำให้เด็กรู้จักกฎกติกาและมารยาทในสังคมที่ตนมีส่วนร่วม
สัปดาห์ที่ 3 วันพุธ ครั้งที่ 7	- อบอุ่นร่างกายโดยการนั่งเป็นวงกลมแล้วทำท่าเปิดขาเหมือนผีเสื้อ - ทำออกกำลังเท้า (Exercise for Feet) - ทำออกกำลังมือ (Exercise for Hands) - ทำออกกำลังขา (Exercise for Legs) - ทำโค้งคำนับ (Reverence)	- เด็กทำกิจกรรมอบอุ่นร่างกายเป็นกลุ่มเพื่อมีระเบียบมากขึ้น - ในครั้งนี้เด็กจะยังคงทำท่าซ้ำกับสัปดาห์ที่แล้วเพื่อทบทวนท่าทั้ง 3 ท่าอีกครั้งหนึ่งเด็กจะต้องรวบรวมความคิดเพื่อทบทวนท่าทำให้รู้จักการประมาณตนเพื่อการพัฒนาการทางบัลเลต์ - ทำโค้งคำนับทำให้เด็กรู้จักกฎกติกาและมารยาทในสังคมที่ตนมีส่วนร่วม

ตาราง 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ฝึกทำเดิน	จุดประสงค์
สัปดาห์ที่ 3 วันพฤหัสบดี ครั้งที่ 8	- อบอุ่นร่างกายโดยเด็กจะเป็นผู้เลือกเองระหว่างท่าเรือหรือท่าผีเสื้อ - ท่าออกกำลังเท้า (Exercise for Feet) - ท่าออกกำลังมือ (Exercise for Hands) - ท่าออกกำลังขา (Exercise for Legs) - ท่าโค้งคำนับ (Reverence)	- เด็กทำกิจกรรมอบอุ่นร่างกายเป็นกลุ่มเพื่อมีระเบียบมากขึ้น - เด็กจะยังคงทำท่าช้าเพื่อทบทวนท่าทั้ง 3 ท่าอีกครั้งหนึ่งเด็กจะต้องรวบรวมความคิดเพื่อทบทวนท่าทำให้รู้จักการประมาณตนเพื่อการพัฒนาการทางบัลเล่ต์มากขึ้น - ท่าโค้งคำนับทำให้เด็กรู้จักกฎกติกาและมารยาทในสังคมที่ตนมีส่วนร่วม
สัปดาห์ที่ 3 วันศุกร์ ครั้งที่ 9	- อบอุ่นร่างกายโดยครูแบ่งกลุ่มเด็กเป็นกลุ่ม ละ 5 คน จำนวน 3 กลุ่มคิดทำอบอุ่นร่างกายโดยครูกำหนดหัวข้อคือ สวนสัตว์ - ท่าออกกำลังเท้า (Exercise for Feet) - ท่าออกกำลังมือ (Exercise for Hands) - ท่าออกกำลังขา (Exercise for Legs) - ท่าโค้งคำนับ (Reverence)	- เมื่อเด็กเข้าใจความสำคัญของการยืดกล้ามเนื้อก่อนการเดินแล้ว เด็กสามารถอบอุ่นร่างกายได้ด้วยตนเองโดยการช่วยกันคิดทำอบอุ่นร่างกายด้วยตนเองส่งเสริมให้เด็กเห็นคุณค่าของตนเองและการเข้ากลุ่มทำให้เด็กมีการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ลดการเรียกร้องความสนใจด้วยการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวและเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทางสังคม - เด็กยังคงเดินท่าเดิมเพื่อทบทวนท่าเดินทั้ง 3 แบบแบบการเดินนั่งอยู่ที่พื้นทำให้เกิดสมาธิและเสียงดนตรีที่ใช้ประกอบขณะเด็กเต้นบัลเล่ต์จะช่วยให้เด็กเกิดความและสบายใจ - ท่าโค้งคำนับทำให้เด็กรู้จักกฎกติกาและมารยาทในชั้นเรียนบัลเล่ต์

ตาราง 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ฝึกทำเดิน	จุดประสงค์
สัปดาห์ที่ 4 วันพุธ ครั้งที่ 10	- อบอุ่นร่างกายโดยเด็กๆ ทบทวนท่า อบอุ่นร่างกาย โดยแบ่งกลุ่มตามเดิมจาก อาทิตย์ที่แล้ว จากนั้นกลุ่มที่ 1 ออกมานำ เพื่อนอีก 2 กลุ่ม เพื่อทำท่าอบอุ่นร่างกาย ตามแบบกลุ่มที่ 1 - ทำออกกำลังเท้า (Exercise for Feet) - ทำย่อครึ่งหนึ่ง (Demi-Plies) - ทำโค้งคำนับ (Reverence)	- เด็กฝึกความเป็นผู้นำและผู้ตามยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น และรู้จักกล่าวชื่นชมซึ่งกันและกันด้วยคำพูดในเชิงสร้างสรรค์ ลดการแสดงออกโดยใช้คำพูดก้าวร้าว - เด็กเดินในท่าหมวดหนึ่งที่พื้น 1 ท่าเพื่อ ทบทวนความรู้เดิมและดึงสมาธิเด็ก กลับมาสู่บทเรียนหลังจากสนุกสนานกับการอบอุ่นร่างกาย - เด็กเริ่มรู้จักทำเดินในบทเรียนใหม่ในหมวดการเดินแบบยืนอยู่กับที่และจะเริ่ม หัดนับจังหวะตามจำนวนครั้งที่เดินและ ช่วยลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่ใช้คำพูด - ทำโค้งคำนับทำให้เด็กรู้จักกฎกติกาและ มารยาทในสังคมที่ตนมีส่วนร่วม
สัปดาห์ที่ 4 วันพฤหัสบดี ครั้งที่ 11	- อบอุ่นร่างกายโดยเด็กๆ ทบทวนท่า อบอุ่นร่างกาย โดยแบ่งกลุ่มตามเดิมจาก อาทิตย์ที่แล้ว จากนั้น กลุ่มที่ 2 ออกมานำ เพื่อนอีก 2 กลุ่ม เพื่อทำท่าอบอุ่นร่างกาย ตามแบบกลุ่มที่ 2 - ทำออกกำลังมือ (Exercise for Hands) - ทำชี้และปิด (Point and Close) - ทำโค้งคำนับ (Reverence)	- เด็กฝึกความเป็นผู้นำและผู้ตาม ที่ดี ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น และรู้จัก กล่าวชื่นชมซึ่งกันและกันด้วยคำพูดในเชิงสร้างสรรค์ ลดการแสดงออกโดยใช้ คำพูดที่ก้าวร้าว - เด็กสามารถเดินท่าออกกำลังมือ (Exercise for Hands) ได้อย่างถูกต้อง สวยงามตรงจังหวะเพลงและเริ่มเรียนท่า ใหม่ในหมวดการเดินแบบยืนอยู่กับที่โดย ในท่าท่าชี้และปิด (Point and Close) เด็ก จะสนุกสนานเพราะบทเพลงจะเริ่มคึกคัก เด็กต้องยืนเดินตามจังหวะซึ่งต้องเป็นไป อย่างมีระเบียบ - ทำโค้งคำนับทำให้เด็กรู้จักกฎกติกาและ มารยาทในชั้นเรียนบัลเล่ต์

ตาราง 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ฝึกทำเดิน	จุดประสงค์
สัปดาห์ที่ 4 วันศุกร์ ครั้งที่ 12	- อบอุ่นร่างกายโดยเด็กๆ ทบทวนทำ อบอุ่นร่างกาย โดยแบ่งกลุ่มตามเดิมจาก อาทิตย์ที่แล้วจากนั้น กลุ่มที่ 3 ออกมานำ เพื่อนอีก 2 กลุ่ม เพื่อทำทำอบอุ่นร่างกาย ตามแบบกลุ่มที่ 3 - ทำออกกำลังขา (Exercise for Legs) - ทำกระโดดแบบเท้าคู่ (Bounces) - ทำโค้งคำนับ (Reverence)	- เด็กฝึกความเป็นผู้นำและผู้ตาม ที่ดี ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น และรู้จัก กล่าวชื่นชมซึ่งกันและกันด้วยคำพูดในเชิง สร้างสรรค์ ลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่ แสดงออกโดยใช้คำพูด - เด็กสนุกสนานกับกิจกรรมเพราะทำ เดินทั้ง 2 มีความสนุกสนานและได้ ปลดปล่อยร่างกายอย่างเต็มที่จากการ กระโดดในท่ากระโดดแบบเท้าคู่ลดความ ตึงเครียดทางอารมณ์ของเด็ก อีกทั้ง ดนตรียังมีทำนองที่สนุกสนาน ช่วยลด ความตึงเครียดทางอารมณ์และ สนุกสนานผ่อนคลายทำให้การแสดง พฤติกรรมก้าวร้าวลดลงได้ - ทำโค้งคำนับทำให้เด็กรู้จักกฎกติกาและ มารยาทในสังคมที่ตนมีส่วนร่วม ซึ่งใน ครั้งนี้เด็กจะเดินได้พร้อมกันมากขึ้น
สัปดาห์ที่ 5 วันพุธ ครั้งที่ 13	- อบอุ่นร่างกายโดยเด็กๆ จับกลุ่มกัน ใหม่ โดยไม่ให้ เข้ากับกลุ่มเดิม จากนั้นใน สัปดาห์นี้ให้เด็กๆ เป็นคนคิดหัวข้อเอง โดยใช้เวลา 5 นาที จากนั้นออกมาแสดง การอบอุ่นร่างกาย โดยเริ่มจากกลุ่มที่ 1 ก่อน พร้อมออกมาแนะนำหัวข้อของกลุ่ม ตนเองก่อนแล้วจึงเริ่มอบอุ่นร่างกาย - ทำออกกำลังเท้า (Exercise for Feet) - ทำย่อครึ่งหนึ่ง (Demi-Plies) - ทำเหวี่ยงตัว (Swaying)	- เด็กสามารถเลือกอบอุ่นร่างกายได้ด้วย ตนเองและสามารถคิดหัวข้อและการ อบอุ่นร่างกายได้ด้วยตนเอง เพื่อ เสริมสร้างพัฒนาการในด้านความคิด สร้างสรรค์อีกทั้งการทำกิจกรรมแบบกลุ่ม ยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมที่ดี แก่เด็กเสริมสร้างมิตรภาพที่ดี - เด็กสนุกสนานกับกิจกรรมและผ่อนคลายอีกทั้งเกิดสมาธิในการทบทวน บทเรียนเก่า - ในทำนี้เด็กต้องเริ่มใช้ผ้าเช็ดหน้าเพื่อ เด็กจะได้เรียนรู้สิ่งของที่เป็นของตนเอง รู้จักรักษาของและรู้จักการแบ่งปัน ลด การทำลายของใช้ของตนเองและผู้อื่น

ตาราง 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ฝึกทำเต้น	จุดประสงค์
	- ทำโค้งคำนับ (Reverence)	ทำโค้งคำนับทำให้เด็กรู้จักกฎกติกาและมารยาทในสังคมที่ตนมีส่วนร่วมครั้งนี้เด็กแสดงออกมาจากความรู้สึกในทางที่ถูกที่ควร
สัปดาห์ที่ 5 วันพฤหัสบดี ครั้งที่ 14	- อบอุ่นร่างกายโดยครั้งนี้เด็กๆ กลุ่มที่ 2 ออกมาแนะนำหัวข้อของกลุ่มตนเองก่อนแล้วจึงแสดงการอบอุ่นร่างกายให้เพื่อนดู - ทำออกกำลังมือ (Exercise for Hands) - ทำชี้และปิด (Point and Close) - ทำกระโดดแบบเท้าเปิด (Sautés) - ทำโค้งคำนับ (Reverence)	- เด็กฝึกความเป็นผู้นำและผู้ตาม ที่ดี ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น และรู้จักกล่าวชื่นชมซึ่งกันและกันด้วยคำพูดในเชิงสร้างสรรค์อีกทั้งเด็กๆ สามารถออกมาแสดงการอบอุ่นร่างกาย ต่อหน้าเพื่อนร่วมชั้นเรียน และครูได้อีกทั้งส่งเสริมการกล้าแสดงออกต่อหน้าบุคคลอื่นเสริมสร้างคุณค่าให้กับตนเองเพื่อลดการเรียกร้องความสนใจในลักษณะแสดงออกทางพฤติกรรมก้าวร้าว - ในทำนี้เด็กได้นั่งเต็นที่พื้นเพื่อทบทวนท่าและสร้างสมาธิไปกับเสียงดนตรีที่ขับกล่อมขณะเด็กเต้นบัลเล่ต์จะช่วยให้เด็กได้ผ่อนคลายและช่วยลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่ใช้การกระทำ - ใน 2 ทำนี้เด็กจะสนุกสนานกับกิจกรรมเพราะได้กระโดดและใช้ร่างกายปลดปล่อยอย่างเต็มที่และเสียงดนตรีที่สนุกสนานจะช่วยลดความตึงเครียดทางอารมณ์ของเด็กทำให้เด็กสนุกสนานกับกิจกรรม - ทำโค้งคำนับทำให้เด็กรู้จักกฎกติกาและมารยาทในสังคมที่ตนมีส่วนร่วม

ตาราง 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ฝึกทำเต็น	จุดประสงค์
สัปดาห์ที่ 5 วันศุกร์ ครั้งที่ 15	- อบอุ่นร่างกายโดยเด็กๆ กลุ่มที่ 3 ออกมาแนะนำหัวข้อของกลุ่มตนเองก่อน แล้วจึงแสดงการอบอุ่นร่างกายให้เพื่อนดู - ทำออกก้าลังขา (Exercise for Legs) - ทำกระโดดแบบเท้าคู่ (Bounces) - ทำการวางจุดสายตา (Exercise for Eye Focus) - ทำโค้งคำนับ (Reverence)	- เด็กสามารถเห็นคุณค่าของตนเองและเกิดความมั่นใจจากการที่เด็กๆ สามารถออกมาแสดงการอบอุ่นร่างกาย ต่อหน้าเพื่อนร่วมชั้นเรียน และครูได้ เพื่อส่งเสริมการกล้าแสดงออกต่อหน้าบุคคลอื่นลดการเรียกร้องความสนใจในทางก้าวร้าว - เด็กจะเกิดสมาธิในการทบทวนท่าและการนั่งเต็นอยู่ที่พื้นในที่นั่งของตนเองทำให้ลดพฤติกรรมก้าวร้าวทางการกระทำได้ - ใน 2 ทำนี้เป็นท่ากระโดดทั้ง 2 ท่าเด็กจึงสนุกสนานและปลดปล่อยร่างกายอย่างเต็มที่ในทางที่ถูกต้องเพื่อช่วยลดพฤติกรรมก้าวร้าวทางด้านการกระทำได้ และดนตรีก็มีท่วงทำนองที่สนุกสนานช่วยลดความตึงเครียดทางอารมณ์ของเด็ก - ทำโค้งคำนับทำให้เด็กรู้จักกฎกติกาและมารยาทในสังคมที่ตนมีส่วนร่วม

ตาราง 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ฝึกทำเต็น	จุดประสงค์
สัปดาห์ที่ 6 วันพุธ ครั้งที่ 16	- อบอุ่นร่างกายโดยครูเปิดเพลงจากนั้นให้เด็กทุกคนรวมทั้งครู อบอุ่นร่างกายพร้อมกันคิดทำเอง เป็นเวลา 5 นาที - ทำย่อครึ่งหนึ่ง (Demi-Plies) - ทำเดินแบบชีเท้า (Walking with Stretched Feet) - ทำเหวี่ยงตัว (Swaying) - ทำโค้งคำนับ (Reverence)	- สร้างการตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่และผลจากการกระทำ - เด็กเกิดสมาธิจากการทบทวนความจำในทำย่อครึ่งหนึ่ง(Demi-Plies)และทำเดินแบบชีเท้า (Walking with Stretched Feet)โดยเด็กเต้นประกอบเสียงดนตรีเป็นการฝึกสมาธิและผู้นำผู้ตาม - ในทำนี้เด็กต้องใช้ผ้าเช็ดหน้าในการเต้นประกอบช่วยให้เด็กสามารถรู้บทบาทและหน้าที่ของตนเอง จากการหยิบอุปกรณ์ของตนเองที่จำเป็นต้องใช้ลดพฤติกรรมแย่งของจากผู้อื่นและทำลายสิ่งของตนเองและของผู้อื่น - เด็กเรียนรู้การควบคุมกำกับตนเองแบบอัตโนมัติ

ตาราง 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ฝึกท่าเต้น	จุดประสงค์
สัปดาห์ที่ 6 วันพุธ ครั้งที่ 17	- อบอุ่นร่างกายโดยครูเปิดเพลงจากนั้นให้เด็กทุกคนรวมทั้งครู อบอุ่นร่างกายพร้อมกันคิดท่าเอง เป็นเวลา 5 นาที - ท่าชี้และปิด (Point and Close) - ท่ากระโดดแบบเท้าเปิด (Sautés) - ท่ากระโดดแบบม้า (Pony Gallops) - ท่าโค้งคำนับ (Reverence)	- เด็กอบอุ่นร่างกายได้ด้วยตนเองส่งเสริมให้เด็กเห็นคุณค่าของตนเองและลดการเรียกร้องความสนใจด้วยการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว การคิดเองแล้วนำมาเสนอทำให้เกิดการยอมรับในกลุ่ม - ท่าเต้นทั้ง 3 ท่า เป็นท่าเต้นที่สนุกสนานเด็กจะได้ออกกำลังกายอย่างเต็มที่และรู้สึกสนุกสนานกับกิจกรรมและผ่อนคลายช่วยลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกทางการกระทำประกอบกับ เสียงดนตรีจะช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกผ่อนคลายโดยเด็กจะเต้นแบบหลากหลายมากขึ้นทั้งแบบการเต้นบัลเล่ต์แบบเคลื่อนไหวรอบห้องและการเต้นบัลเล่ต์แบบยืนอยู่กับที่ประกอบกับการจัดระเบียบของร่างกายและทรงตัวมากขึ้นเด็กต้องใช้สมาธิและความตั้งใจ - เรียนรู้ถึงคุณค่าของผู้อื่นและตนเองในการแสดงความขอบคุณ

ตาราง 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ฝึกทำเดิน	จุดประสงค์
สัปดาห์ที่ 6 วันศุกร์ ครั้งที่ 18	- อบอุ่นร่างกายโดยครูเปิดเพลงจากนั้นให้เด็กทุกคนรวมทั้งครู อบอุ่นร่างกายพร้อมกันคิดทำเอง เป็นเวลา 5 นาที - ทำกระโดดแบบเท้าคู่ (Bounces) - ทำการวางจุดสายตา (Exercise for Eye Focus) - ทำกระโดดไปด้านข้าง (Gallops Sideways) - ทำโค้งคำนับ (Reverence)	- เด็กอบอุ่นร่างกายได้ด้วยตนเองส่งเสริมให้เด็กเห็นคุณค่าของตนเองและลดการเรียกร้องความสนใจด้วยการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว การคิดเองแล้วนำมาเสนอทำให้เกิดการยอมรับในกลุ่ม - ทำเดินทั้ง 3 ท่า เป็นท่าเดินที่สนุกสนานเด็กจะได้ออกกำลังกายอย่างเต็มที่และรู้สึกสนุกสนานกับกิจกรรมและผ่อนคลายช่วยลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกทางการกระทำประกอบกับ เสียงดนตรีจะช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกผ่อนคลายโดยเด็กจะเต้นแบบหลากหลายมากขึ้นทั้งแบบการเต้นบัลเล่ต์แบบเคลื่อนไหวรอบห้องและการเต้นบัลเล่ต์แบบยืนอยู่กับที่ประกอบกับการจัดระเบียบของร่างกายและทรงตัวมากขึ้นเด็กต้องใช้สมาธิและความตั้งใจ - เรียนรู้ถึงคุณค่าของผู้อื่นและตนเองในการแสดงความขอบคุณ

ตาราง 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ฝึกทำเดิน	จุดประสงค์
สัปดาห์ที่ 7 วันพุธ ครั้งที่ 19	- อบอุ่นร่างกายโดยครูเปิดเพลงจากนั้นให้เด็กทุกคนรวมทั้งครู อบอุ่นร่างกายพร้อมกันโดยการคิดทำเอง เป็นเวลา 5 นาที - ทำออกกำลังเท้า (Exercise for Feet) - ทำย่อครึ่งหนึ่ง (Demi-Plies) - ทำเหวี่ยงตัว (Swaying) - ทำเดินแบบชีเท้า (Walking with Stretched Feet) - ทำโค้งคำนับ (Reverence)	- เด็กฝึกความคิดสร้างสรรค์และรู้จักสร้างคุณค่าให้ตนเอง ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น หลังจบกิจกรรมรู้จักกล่าวชื่นชมซึ่งกันและกันด้วยคำพูดในเชิงสร้างสรรค์ ลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยคำพูด - การฝึกความตั้งใจต่อเนื่องและการสัมพันธ์กันของท่าซึ่งเด็กจะได้เรียนรู้ตนเองกับการแสดงออกที่สวยงามตามแบบสภาพร่างกายของแต่ละบุคคล - เสียงดนตรีที่ใช้ประกอบในแต่ละท่ามีความแตกต่างกันทั้งนุ่มนวลและสนุกสนานช่วยให้เด็กเกิดจินตนาการทางอารมณ์และแสดงท่าทางออกมาตรงตามความหมายท่วงทำนองของเพลง - ตระหนักรู้ถึงมารยาททางสังคม

ตาราง 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ฝึกทำเต้น	จุดประสงค์
สัปดาห์ที่ 7 วันพฤหัสบดี ครั้งที่ 20	- อบอุ่นร่างกายโดยครูเปิดเพลงจากนั้นให้เด็กทุกคนรวมทั้งครู อบอุ่นร่างกายพร้อมกันโดยการคิดทำเอง เป็นเวลา 5 นาที - ทำออกกำลังมือ (Exercise for Hands) - ทำชี้และปิด (Point and Close) - ทำกระโดดแบบเท้าเปิด (Sautés) - ทำกระโดดแบบม้า (Pony Gallops) - ทำโค้งคำนับ (Reverence)	- เด็กฝึกความคิดสร้างสรรค์และรู้จักสร้างคุณค่าให้ตนเอง ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น หลังจบกิจกรรมรู้จักกล่าวชื่นชมซึ่งกันและกันด้วยคำพูดในเชิงสร้างสรรค์ ลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยคำพูด - เด็กเกิดพัฒนาการด้านร่างกาย กล้ามเนื้อมัดเล็กและกล้ามเนื้อมัดใหญ่ และได้ออกกำลังกายปลดปล่อยอย่างเต็มที่ลดความตึงเครียดและการแสดงออกในทางก้าวร้าวประกอบกับเสียงดนตรีที่ใช้ประกอบในแต่ละท่ามีความแตกต่างกัน ทั้งนุ่มนวลและสนุกสนานช่วยให้เด็กเกิดความผ่อนคลายและสนุกสนาน - ตระหนักถึงมารยาททางสังคม

ตาราง 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ฝึกทำเดิน	จุดประสงค์
สัปดาห์ที่ 7 วันศุกร์ ครั้งที่ 21	- อบอุ่นร่างกายโดยครูเปิดเพลงจากนั้นให้เด็กทุกคนรวมทั้งครู อบอุ่นร่างกายพร้อมกันโดยการคิดทำเอง เป็นเวลา 5 นาที - ทำออกกำลังขา (Exercise for Legs) - ทำกระโดดแบบเท้าคู่ (Bounces) - ทำการวางจุดสายตา (Exercise for Eye Focus) - ทำกระโดดไปด้านข้าง (Gallops Sideways) - ทำโค้งคำนับ (Reverence)	- เด็กรู้จักยอมรับความคิดเห็นของคนอื่นจากการกล่าวรู้จักกล่าวชื่นชมซึ่งกันและกันด้วยคำพูดในเชิงสร้างสรรค์ช่วยลดการพูก้าวร้าว - เด็กสนุกสนานกับกิจกรรม ลดความตึงเครียดทางอารมณ์ของเด็ก ช่วยให้เด็กผ่อนคลายแจ่มใส ในกิจกรรมเด็กต้องเรียนรู้การแสดงออกที่แสดงถึงการปลดปล่อยร่างกายขณะเดินให้เบาสบาย - ตระหนักถึงมารยาททางสังคม

ตาราง 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ฝึกทำเต็น	จุดประสงค์
สัปดาห์ที่ 8 วันพุธ ครั้งที่ 22	- อบอุ่นร่างกายโดยครูแบ่งกลุ่มเด็กเป็นกลุ่ม ละ 5 คน จำนวน 3 กลุ่มจากนั้นครูให้เด็กคิดทำอบอุ่นร่างกายของแต่ละกลุ่มและคิดชื่อกลุ่มและหัวข้อการอบอุ่นร่างกาย - กิจกรรมโครงงาน 4 ทำ ต่อ 1 กลุ่มโดยแต่ละกลุ่มเลือกทำเต็นจำนวน 4 ทำ - ทำโค้งคำนับ (Reverence)	- เด็กฝึกการคิดร่วมงานและช่วยกันตัดสินใจ - เด็กแต่ละกลุ่มเลือกทำเต็นที่ตนเองต้องการตามลำดับเพื่อฝึกให้เด็กรู้จักการรอคอยและยอมรับการตัดสินใจของตนเองและผู้อื่น - ทำโค้งคำนับทำให้เด็กรู้จักกฎกติกาและมารยาทในชั้นเรียนบัลเลต์ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยที่ควรปฏิบัติในสังคมและเด็กสามารถจดจำและเข้าใจนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ในรูปแบบอื่นๆ เช่น การไหว้ขอบคุณ

ตาราง 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ฝึกทำเต็น	จุดประสงค์
สัปดาห์ที่ 8 วันพฤหัสบดี ครั้งที่ 23	- อบอุ่นร่างกายโดยครูเปิดเพลงจากนั้นให้เด็กทุกคนรวมทั้งครู อบอุ่นร่างกายพร้อมกันคิดทำเอง เป็นเวลา 5 นาทีโดยเด็ก ๆ เข้ากลุ่มของตนเอง เพื่อฝึกซ้อมทำอบอุ่นร่างกายของแต่ละกลุ่ม - กิจกรรมโครงงาน 4 ท่า ของแต่ละกลุ่มที่เลือกไว้โดยเด็กฝึกซ้อมท่าเต้นบัลเล่ต์ทั้ง 4 ท่า ของกลุ่มตนเอง โดยครูจะใช้วิธีเปิดเพลงเริ่มต้นตั้งแต่เพลงท่าที่ 1 จนถึงเพลงของท่าเต้นสุดท้าย เพลงใดเป็นเพลงของกลุ่มใดให้กลุ่มนั้นเต้น ถ้าไม่ใช่ของตนเองให้นั่งลงจนถึง - ท่าโค้งคำนับ (Reverence) ทุกคนลุกขึ้นเต้นพร้อมกัน	- เด็กสามารถร่วมกันฝึกซ้อมทำอบอุ่นร่างกายได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มตนเอง โดยเด็กทำกิจกรรมเป็นลักษณะกลุ่มเพื่อสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน ยอมรับซึ่งกันและกัน - กิจกรรมโครงงานช่วยให้เด็กรู้จักการรอคอยและเป็นผู้ชมที่ดีขณะเพื่อนเต้น ช่วยลดพฤติกรรมก้าวร้าวทั้งการกระทำและคำพูด - ท่าโค้งคำนับทำให้เด็กรู้จักกฎกติกาและมารยาทในชั้นเรียนบัลเล่ต์ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยที่ควรปฏิบัติในสังคมและเด็กสามารถจดจำและเข้าใจนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ในรูปแบบอื่นๆ เช่น การไหว้ขอบคุณ

ตาราง 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	ฝึกทำเต็น	จุดประสงค์
สัปดาห์ที่ 8 วันศุกร์ ครั้งที่ 24	- เริ่มการอบอุ่นร่างกายโดยเริ่มจากกลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 โดยมีการแสดงการอบอุ่นร่างกาย - แนะนำชื่อกลุ่ม หัวข้อการอบอุ่นร่างกาย - ทำเต็นบัลเล่ต์ทั้ง 4 ท่า ของแต่ละกลุ่ม - ทำโค้งคำนับ (Reverence) - แสดงจนครบทั้ง 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 นาที	- เด็กรู้จักการรอคอย และเป็นกำลังใจให้เพื่อน - ฝึกวินัยกลุ่มยอมรับความคิดเห็นและให้ความร่วมมือในการทำงานของกลุ่ม - กิจกรรมโครงการช่วยให้เด็กรู้จักการรอคอยและเป็นผู้ชมที่ดีขณะเพื่อนเต้น ช่วยลดพฤติกรรมก้าวร้าวทั้งการกระทำและคำพูด - เด็กตระหนักถึงมารยาทที่ดีทางสังคม และนำออกไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

7. การเก็บข้อมูลกำหนดเป็นดังนี้ เก็บข้อมูลทุกครั้งที่ทำการทดลอง

วิธีการดำเนินการเก็บข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการรวบรวมข้อมูล แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งมีหลักการเก็บข้อมูลจากการบันทึกแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้ผู้ประเมิน จำนวน 3 คน คือผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย 2 คนโดยดำเนินการดังนี้

1. ทำการบันทึกโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวในระหว่างกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ โดยการจัดเก็บข้อมูลจัดกระทำในช่วงก่อนเข้าเรียนขณะเปลี่ยนชุด 20 นาที และขณะดำเนินกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ 30 นาทีรวม 50 นาที โดยเก็บทุกครั้งที่ดำเนินการทดลอง ใช้ระยะเวลา 3 วันต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 24 ครั้งโดยการสอนตามแผนที่ผู้วิจัยกำหนด

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติเปรียบเทียบข้อมูลพื้นฐานทุกด้านเพื่อการศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยในแต่ละช่วง 2 สัปดาห์

3. นำผลพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพูดและการกระทำมาประเมิน โดยกำหนดวิธีการประเมินด้วยการจัดจำแนกเป็นระดับดังนี้

ก้าวร้าวมากที่สุด 4 ครั้งขึ้นไป	กำหนดเป็น	3 คะแนน
ก้าวร้าวมาก 3 ครั้ง	กำหนดเป็น	2 คะแนน
ก้าวร้าวปานกลาง 1-2 ครั้ง	กำหนดเป็น	1 คะแนน
ไม่ก้าวร้าว 0 ครั้ง หรือไม่ปรากฏ	กำหนดเป็น	0 คะแนน

4. นำคะแนนของผู้ประเมินทั้ง 3 คน มาหาผลรวมเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ แสดงผลพฤติกรรมก้าวร้าวในแต่ละช่วง 2 สัปดาห์ จนสิ้นสุดการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. หาสถิติพื้นฐานของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลองและขณะทำการทดลอง โดยนำข้อมูลไปหาคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบรายด้านในแต่ละช่วงเวลา โดยใช้ t-test แบบ Dependent Sample โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เครื่องมือ

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เครื่องมือ

1.1 การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างลักษณะพฤติกรรมกับจุดประสงค์ (บุญเชิด ภิญโญ อนันตพงษ์. 2533 : 89) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างลักษณะพฤติกรรมกับจุดประสงค์
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของผู้สังเกต โดยการนำแบบสังเกตไปทดลองใช้ (Try Out) กับเด็กปฐมวัย โรงเรียนดนตรีสยามกลการบางนา จำนวน 5 คน วิธีหาค่าความเชื่อมั่นของผู้สังเกต 2 คน โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของผู้สังเกต RAI (Burry – Stock. 1996 : 256)

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^K \sum_{n=1}^N |R_{1kn} - R_{2kn}|}{KN(I-1)}$$

เมื่อ $R_{1kn} - R_{2kn}$ แทน ผลการสังเกตของผู้สังเกตคนที่ 1 และคนที่ 2 ตามลำดับ

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

K แทน จำนวนพฤติกรรมย่อย

I แทน จำนวนช่วงคะแนน

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 หาคะแนนเฉลี่ย (Mean) และหาความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการใช้การคำนวณในโปรแกรมด้านคอมพิวเตอร์

2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบแต่ละช่วงเวลาโดยใช้ t – test แบบ Dependent Sample (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2521ก : 99)

$$t = \frac{\bar{D}}{S_{\bar{D}}} \quad df = n-1$$

$$S_{\bar{D}} = \frac{S_D}{\sqrt{n}}$$

เมื่อ t แทน ค่าแจกแจงแบบที (t – distribution)

$\bar{D}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลต่าง

n แทน จำนวนคน

S_D แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลต่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้แทนความหมายดังนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-distribution
p	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมก้าวร้าว แสดงตารางที่ 3

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลองและหลังการทดลอง
แสดงตารางที่ 4 ถึงตารางที่ 7

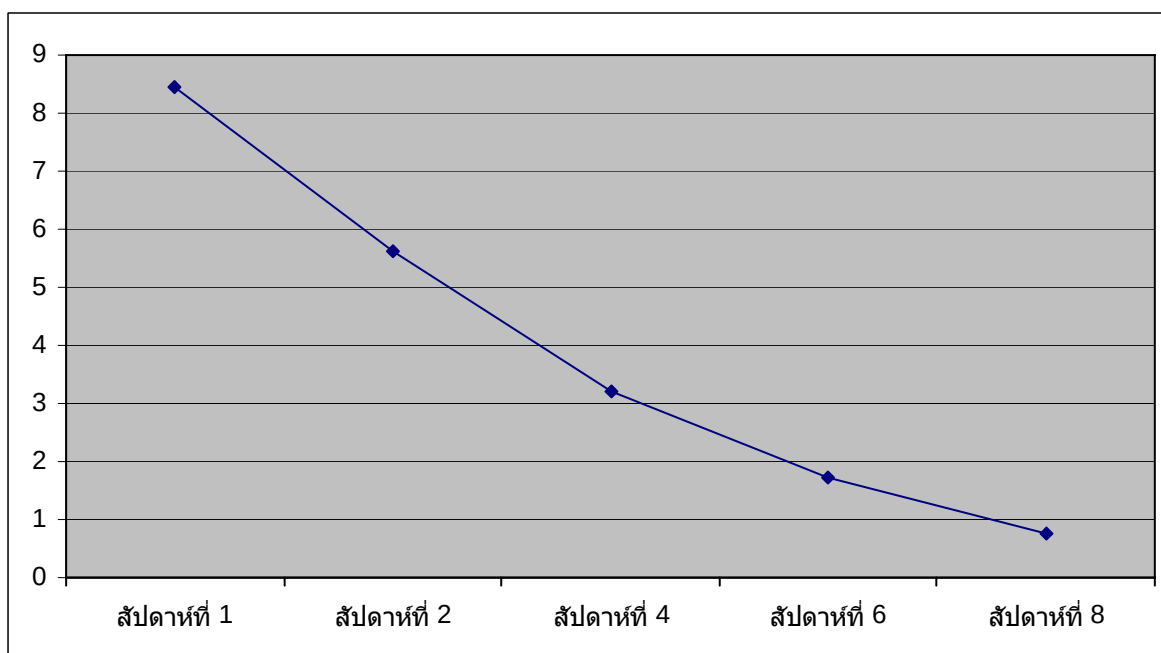
ตอนที่ 1 การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมก้าวร้าว

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยก่อนและระหว่างการจัดกิจกรรมการเดินบัสเล่ต์

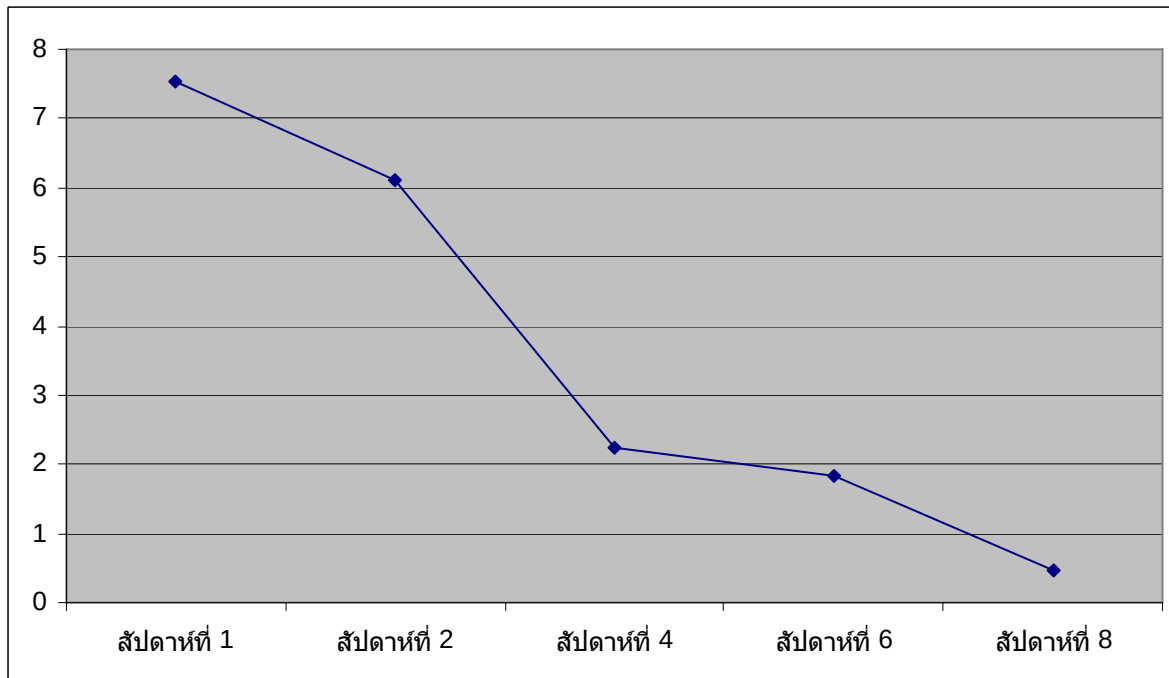
พฤติกรรมก้าวร้าว	ค่าสถิติพื้นฐาน	สัปดาห์				
		1	2	4	6	8
พฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการใช้คำพูด	$\bar{X}$	8.46	5.63	3.21	1.71	0.75
	S.D.	6.77	5.95	4.25	1.81	1.11
พฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการกระทำ	$\bar{X}$	7.54	6.13	2.25	1.83	0.46
	S.D.	5.96	4.67	2.04	1.94	0.40

จากตาราง 3 แสดงว่า

พฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการใช้คำพูดของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมการเดินบัสเล่ต์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.46 และระหว่างการจัดกิจกรรมการเดินบัสเล่ต์ ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8 มีค่าเฉลี่ย 5.63, 3.21, 1.71 และ 0.75 ตามลำดับ และพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการกระทำก่อนการจัดกิจกรรมการเดินบัสเล่ต์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.54 และระหว่างการจัดกิจกรรมการเดินบัสเล่ต์ ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8 มีค่าเฉลี่ย 6.13, 2.25, 1.83 และ 0.46 ตามลำดับ แสดงว่า ตลอดทุก 2 สัปดาห์ พฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการใช้คำพูดและการกระทำของเด็กปฐมวัยลดลงตามลำดับซึ่งแสดงบนกราฟดังภาพประกอบ 15 และ 16

ภาพประกอบ 15 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการใช้คำพูดของเด็กปฐมวัย
ตลอดการทดลอง 8 สัปดาห์

ภาพประกอบ 16 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการกระทำของเด็กปฐมวัย
ตลอดการทดลอง 8 สัปดาห์

**ตอนที่ 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง
และหลังการทดลอง**

แสดงตาราง 4-5

ตาราง 4 เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพูดของเด็กปฐมวัยจากการทำ
กิจกรรมการเดินบัลเล่ต์ แต่ละช่วงสัปดาห์

พฤติกรรมก้าวร้าวที่ แสดงออกโดยคำพูด	$\bar{X}$	S.D.	t	p
สัปดาห์ที่ 1	8.46	6.77	1.612	.151
สัปดาห์ที่ 2	5.62	5.95		
สัปดาห์ที่ 1	8.46	6.77	2.771*	.028
สัปดาห์ที่ 4	3.21	4.24		
สัปดาห์ที่ 1	8.46	6.77	3.348*	.012
สัปดาห์ที่ 6	1.71	1.81		
สัปดาห์ที่ 1	8.46	6.77	3.390*	.012
สัปดาห์ที่ 8	0.75	1.11		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 แสดงว่า เด็กปฐมวัยหลังจากการทำกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์ มีพฤติกรรม
ก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพูดลดลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพูดของเด็กปฐมวัยจากการทำ
กิจกรรมการเดินบัลเล่ต์ ในช่วงสัปดาห์ 4 - 8

พฤติกรรมก้าวร้าวที่ แสดงออกโดยคำพูด	$\bar{X}$	S.D.	t	p
สัปดาห์ที่ 4	3.21	4.25	1.214	.264
สัปดาห์ที่ 6	1.71	1.81		
สัปดาห์ที่ 6	1.71	1.81	2.335	.052
สัปดาห์ที่ 8	0.75	1.11		

จากตาราง 5 แสดงว่า เด็กปฐมวัยหลังจากการทำกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์ มีพฤติกรรม
ก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพูดลดลง ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 6 เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการกระทำของเด็กปฐมวัยจากการทำกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์ แต่ละช่วงสัปดาห์

พฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการกระทำ	$\bar{X}$	S.D.	t	p
สัปดาห์ที่ 1	7.54	5.96	.737	.485
สัปดาห์ที่ 2	6.12	4.67		
สัปดาห์ที่ 1	7.54	5.96	3.158*	.016
สัปดาห์ที่ 4	2.25	2.04		
สัปดาห์ที่ 1	7.54	5.96	3.262*	.014
สัปดาห์ที่ 6	1.83	1.94		
สัปดาห์ที่ 1	7.54	5.96	3.562*	.009
สัปดาห์ที่ 8	0.46	0.40		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่า เด็กปฐมวัยหลังจากการทำกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์ มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการกระทำลดลงเรื่อยๆ และจะลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 4 เป็นต้นไป

ตาราง 7 เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการกระทำของเด็กปฐมวัยจากการทำกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์ ในช่วงสัปดาห์ 4 - 8

พฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการกระทำ	$\bar{X}$	S.D.	t	p
สัปดาห์ที่ 4	2.25	2.04	1.139	.292
สัปดาห์ที่ 6	1.83	1.94		
สัปดาห์ที่ 6	1.83	1.94	2.234	.061
สัปดาห์ที่ 8	0.46	0.39		

จากตาราง 7 แสดงว่า เด็กปฐมวัยหลังจากการทำกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์ มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการกระทำลดลง ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองเพื่อศึกษาผลของกิจกรรมบัลเล่ต์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย ทั้งนี้เพื่อแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ที่มีประโยชน์ต่อครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ซึ่งนับเป็นนวัตกรรมใหม่ที่สถานศึกษาปฐมวัย สามารถนำไปเป็นต้นแบบในการปรับใช้ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลอง

สมมติฐานการวิจัย

พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังใช้กิจกรรมบัลเล่ต์แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยเพศหญิงที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว อายุระหว่าง 5 – 6 ปีที่กำลังศึกษาบัลเล่ต์อยู่ชั้นระดับต้นที่โรงเรียนดนตรีสยามบางนา กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยเพศหญิงที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว อายุระหว่าง 5 – 6 ปีที่กำลังศึกษาบัลเล่ต์อยู่ในระดับชั้นต้น ของโรงเรียนดนตรีสยามบางนา กรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาโดยผู้วิจัยประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวจากเด็กทั้งหมด แล้วเลือกเฉพาะเด็กที่มีคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวสูง 15 อันดับแรกมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมก้าวร้าว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แผนการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์
2. แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวได้ค่าความเชื่อมั่น 0.92

วิธีการดำเนินการวิจัย

สร้างความคุ้นเคยกับเด็กกลุ่มตัวอย่างและจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่ทำการทดลองให้เหมาะสม ดำเนินการทดลองด้วยการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ระหว่างวันที่ 20 มิถุนายน 2550-วันที่ 11 สิงหาคม 2550 ใช้เวลาทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ได้แก่ วันพุธ วันพฤหัสบดี วันศุกร์ วันละ 50 นาที โดยแบ่งเป็น 2 ช่วงเวลาคือ ก่อนเข้าชั้นเรียน 20 นาทีและขณะดำเนินกิจกรรม 30 นาที เวลา 16.10-17.00 น. รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งมีการเก็บข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้ผู้สังเกต จำนวน 3 คน คือ ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย 2 คน และทำการบันทึกโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวในระหว่างกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ทุก สัปดาห์ จำนวน 24 วัน ครั้งโดยการสอนตามโปรแกรมที่ผู้วิจัยกำหนด จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อการศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยในแต่ละช่วง 2 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. หาสถิติพื้นฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลองและขณะทำการทดลอง โดยนำข้อมูลไปหาคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบรายด้านในแต่ละช่วงเวลา โดยใช้ t-test แบบ Dependent Sample

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. เด็กปฐมวัยที่ผ่านกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงตามลำดับจากการประเมินทุก 2 สัปดาห์
2. พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ลดลงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์โดยภาพรวมลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสามารถอภิปรายผลได้ว่า

1. การเต้นบัลเล่ต์สามารถสร้างสมาธิให้กับผู้เรียนได้เพราะการเต้นบัลเล่ต์เด็กจำเป็นต้องมีสมาธิในการเต้นบัลเล่ต์ ทั้งในการจดจำท่าเต้นและนับจังหวะตามเสียงดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับบรูเนอร์ (Bruner) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กจะเกิดความคิดได้ต้องเริ่มจากการลงมือกระทำ การกระทำจะทำให้เด็กค่อยๆ เกิดความคิดสร้างจินตนาการ ซึ่งตรงกับกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ เมื่อเด็กกำลังเต้นบัลเล่ต์อยู่นั้นได้เกิดการสร้างจินตนาการขณะเต้นและได้ใช้ความสามารถในทางที่ถูกต้อง ทำให้มีสมาธิและเกิดการสุนทรีย์ทางอารมณ์ ดังเช่นในกิจกรรมสัปดาห์ที่ 2 วันที่ 28 มิถุนายน 2550 ในกิจกรรมทำออกกำลังมือ (Exercise for Hands) เด็กจะสามารถจินตนาการไปพร้อมกับการเต้นบัลเล่ต์ในทำนองนี้ ดังนั้นการได้จินตนาการไปกับกิจกรรมที่ปฏิบัติ ทำให้เด็กลืมความก้าวร้าว

2. การเต้นบัลเล่ต์ต้องใช้ดนตรีประกอบเป็นสำคัญ คือเสียงเปียโน ซึ่งมีอิทธิพลที่ทำให้เกิดอารมณ์ และความรู้สึกต่างๆ ขึ้นมา เช่น อารมณ์อ่อนไหว คึกคัก ร่าเริง หรือ กระฉับกระเฉง และอิทธิพลของเสียงดนตรียังช่วยกล่อมเกลายุบนิสัยของมนุษย์ที่หยาบคาย กระด้าง ก้าวร้าว โหดเหี้ยม ทารุณให้ผ่อนคลายลงได้ (ประภาพรรณ เอี่ยมสุภามิต 2548 : 205) จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า เด็กที่มีปัญหาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวโดยใช้คำพูดต่อบุคคลอื่น เช่น พ่อ แม่ และพี่เลี้ยง ก่อนเข้าห้องเรียน ได้แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวด้วยคำพูดที่รุนแรง เช่น เดี่ยวจะเตะ, ไอ้ทุเรศ แต่พอเข้าร่วมกิจกรรม และถึงทำกิจกรรมท่ากระโดดแบบเท้าคู่ (Bounces) ซึ่งในกิจกรรมนี้จะมีท่วงทำนองเพลงที่สนุกสนาน เด็กที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวดังกล่าวได้หยุดพฤติกรรมก้าวร้าวและเข้าร่วมกิจกรรม หัวเราะและสนุกสนานกับเพื่อนสอดคล้องกับผกา สัตยธรรม (2545 : 53) ที่กล่าวว่า การที่เด็กได้ระบายอารมณ์ออกมาและงานทำทำให้พฤติกรรมก้าวร้าวลดลงและยุติได้

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและเด็ก การใช้คำพูดของครูสอนบัลเล่ต์ในการสอนการเต้นบัลเล่ต์ครูผู้สอนจะมีลักษณะการพูดที่นุ่มนวลซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2538 : 17) ที่กล่าวว่า การป้องกันเด็กก้าวร้าวมีหลายวิธีเช่น ใช้กิริยาอ่อนโยน คำพูดที่ดีกับเด็กและการไม่ลงโทษเด็กด้วยการดุด่า การพูดด้วยเหตุผลและความรักเท่านั้นจึงจะเปลี่ยนนิสัยที่ไม่ดีของเด็กได้ โดยผู้วิจัยยังคงไว้ซึ่งความสนุกสนาน และดึงดูดให้นักเรียนเข้าใจถึงหลักการที่มีและวิธีการเต้นทำนองๆ ให้ประสบความสำเร็จ การสอนที่ครูคำนึงถึงความสามารถที่เด็กสามารถทำทำนองๆ ได้เต็มที่แค่ไหน การใช้คำพูดที่ คำนึงถึงสภาพจิตใจ อารมณ์และความรู้สึกนึกคิดของเด็กแต่ละคนนั้น ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ (Macfayden, 2000 : 37-38) เมื่อครูเข้าใจแล้วว่าเด็กมีพื้นฐานเป็นเช่นไร และปรับปรุงการพูดเพื่อการสื่อสารให้เด็กเข้าใจอย่างนุ่มนวลซึ่งสอดคล้องกับ พัทธรา พุ่มพชาติ (2533 :

32) ที่กล่าวว่า แบบอย่างที่เราได้เห็นในสภาพของสังคม ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ พี่น้อง ครู หรือบุคคลอื่นๆ ต่างก็มีอิทธิพลในการแสดงพฤติกรรมของเด็กเป็นอย่างมาก

4.ลักษณะของกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ในการจัดกิจกรรมที่มีทั้งเดี่ยวและกลุ่มซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2547 : 56) ที่กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมที่ดีต้องมีทั้งกิจกรรมที่เล่นคนเดียว กิจกรรมกลุ่มเล็กเด็กเล่นกับเพื่อน 2-3 คน และกิจกรรมกลุ่มใหญ่ที่เล่นกันมากกว่า 6 คน ถึงทั้งหมดชั้นเรียน จะช่วยให้ได้เรียนรู้อย่างกว้างขวางจากการเห็นเพื่อนและการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่หลากหลาย โดยเด็กจะปฏิบัติกิจกรรมอย่างสนุกสนานเช่น เด็กได้จับคู่กัน แล้วนั่งเหยียดเท้าชนกันจากนั้นจับมือกันแล้วโยกเยกไปมา และการทำกิจกรรมที่เด็กได้ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี โดยในกิจกรรมสัปดาห์ที่ 4 วันที่ 12 กรกฎาคม 2550 เด็กได้แสดงความคิดเห็นในเชิงสุขภาพและผลัดกันเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ในการอบอุ่นร่างกาย โดยครูได้กล่าวชื่นชมท่าอบอุ่นร่างกายกับเด็กที่สร้างสรรค์ ท่าอบอุ่นร่างกาย จากนั้นเพื่อนได้มีการชื่นชมซึ่งกันและกันอย่างสนุกสนาน ซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2543 : 61) ที่กล่าวว่า การที่ครูให้ผู้เรียนได้แสดงออกด้วยการให้อิสระแก่ผู้เรียนในการคิด และทำกิจกรรมช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น เมื่อเด็กได้รับการส่งเสริมให้แสดงออก การให้เด็กออกมาสรุปความรู้หน้าชั้นเรียนร่วมกับเพื่อนโดยหลักการและเหตุผล และส่วนใหญ่แล้วคำพูดจะแสดงออกมาในเชิงสร้างสรรค์เช่น น่ารักจังเลยทำนี่ ทำนี้สนุกจัง ทำนี้บินแล้วสวยเหมือนผีเสื้อเลย จึงทำให้ลักษณะของกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ ช่วยให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์และลดการพูดก้าวร้าวของเด็กลงได้

2. ลักษณะพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพูดลดลงตามลำดับหลังเข้ากิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์สามารถอธิบายได้ดังนี้

2.1 การพูดตำหนิ ก่อนการทดลอง และในช่วงสัปดาห์ที่ 1-3 มีการใช้คำพูดตำหนิบ่อยครั้ง คำพูดที่เด็กพูดส่วนมากคือ ไม่ดี, น่าเกลียด, อ้วนเหมือนหมู แต่หลังจากเข้ากิจกรรมแล้วเด็กเริ่มมีคำพูดที่ชื่นชมผู้อื่นและเมื่อผู้อื่นชื่นชมตนเองด้วยแล้วเด็ก ๆ จะมีความสุขและสนุกสนานกับกิจกรรมมาก และหลังจากสัปดาห์ที่ 2 เป็นต้นไปพฤติกรรมการพูดตำหนิของเด็กจึงเริ่มลดลงไปเรื่อยๆ เนื่องมาจากแบบอย่างคำกล่าวชื่นชมที่ผู้วิจัยใช้พูดกับเด็ก ๆ เช่น หนูทำทำนี้แล้วสวยเหมือนนางฟ้าเลย โดยตัวของกิจกรรมเองเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความรู้สึกละเอียดออกมาโดยการชื่นชมผู้อื่น คำพูดส่วนมากที่พบหลังจากทดลองเข้าสู่สัปดาห์ที่ 4 คือ ทำนี้สวยดี, น่ารักจังเลยทำนี้, ทำนี้สนุกจัง, ทำนี้บินแล้วสวยเหมือนผีเสื้อเลย, ที่ดิฉันชอบสวยจัง, กระเป๋าคุณครูสวยจัง ซึ่งสอดคล้องกับ ประมวญ ดิฉินสัน (2527 : 107) ที่กล่าวว่า การชมเชยของครูมีคุณค่าสำหรับเด็กส่วนใหญ่ เพราะเป็นตัวอย่างที่ดี เด็กมักจะเอาอย่าง จะสังเกตได้ว่าเด็กเริ่มใช้คำพูดที่แสดงออกมาในเชิงสร้างสรรค์และชื่นชมบุคคลอื่นเป็นเมื่อเทียบกับก่อนการทดลองที่เด็กมักตำหนิบุคคลอื่นๆ

2.2 การพูดคำสบถต่างๆและการพูดสรรพนามหยาบคาย ก่อนการทดลองพบว่ามีการใช้คำสบถ เช่น คำว่า วะ, ชิบเป้ง, โคตร โดยส่วนใหญ่แล้วมักมีเด็กพูดขณะเปลี่ยนเสื้อผ้าในห้องน้ำกับพี่เลี้ยง โดยเด็กคนหนึ่งพบว่าพี่เลี้ยงที่มักพูดคำสบถเหล่านี้ เมื่อพี่เลี้ยงพยายามเปลี่ยน

เครื่องแต่งกายให้เด็ก แต่เด็กคนดังกล่าวกำลังจะแกะห่อขนมทาน เด็กจึงพูดคำสบถด้วยอารมณ์ หงุดหงิดว่า ยุงชิบเป้งเลย ส่วนการพูดสรรพนามหยาบคาย การพูดในลักษณะนี้จากการทดลอง พบว่า คำที่พบบ่อยที่สุดคือ คำว่า ไอ้ โดยใช้สรรพนามเรียกชื่อคนอื่นว่าไอ้ แต่เมื่อเด็กคนกล่าวได้ เข้ามาในห้องเรียนและมีครูผู้สอน รวมถึงผู้ช่วยผู้วิจัยที่ใช้คำพูดที่สุภาพในทุกครั้งที่ทำกิจกรรม ทำให้ในช่วงหลังการทดลอง เด็กคนดังกล่าวก็ไม่พูดคำสบถอีกเนื่องมาจากเด็กเห็นครูเป็นแบบอย่างที่ดี ตนอยากทำตาม ซึ่งพี่เลี้ยงของเด็กไม่ใช่แบบอย่างที่ดีอยากเป็นและเด็กอยู่แต่กับแบบอย่างที่ไม่ดี จึงซึมซับคำพูดสบถมา แต่เมื่อเด็กได้มาพบแบบอย่างที่ดีตนเองชื่นชม การพูดสบถและการพูดสรรพนามหยาบคาย จึงลดลงเรื่อยๆ ซึ่งสอดคล้องกับ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2524 : 31) ที่กล่าวว่า การให้เด็กเห็นตัวอย่างที่ดีจะช่วยให้เด็กเลียนแบบตาม เด็กมักจะชอบเลียนแบบผู้ที่เด็กชื่นชม เช่น พ่อ แม่ ครู

2.3 การพูดชมเชยผู้อื่น ในการทดลองครั้งนี้ ได้พบการชมเชยผู้อื่นด้วยภาษาทางการ เขียนโดยเด็กคนหนึ่งเขียนข้อความลงในสมุดส่วนตัวของตนเองว่า ถ้าใครขโมยของของเธอนั้น จะต้องตาย รวมถึงวาดรูปคนถือมีดแล้วปาตคอ เพื่อชมเชยเพื่อนๆ และคนอื่นไม่ให้มายุ่งกับของของเธอ และเธอจะไม่ยอมพูดคุยกับใครเพราะคิดว่าคนนั้นจะขโมยของของเธอ แต่หลังจากกิจกรรม สัปดาห์ที่ 1 ที่เริ่มให้เด็กเดินคู่กัน โดยนั่งเหยียดขาออกมานำปลายเท้ามาชิดกัน จากนั้นเหยียดมือออกไปจับกัน และดึงไปมาคล้ายเรือ เด็กคนดังกล่าวเริ่มสนุกกับกิจกรรมและเริ่มพูดคุยกับเพื่อน หลังจากนั้นสัปดาห์ที่ 2 เด็กคนดังกล่าวเริ่มเกิดความไว้วางใจและเริ่มพูดคุยกับเพื่อนที่ตนเองเคยคู่ด้วยในสัปดาห์ที่แล้ว โดยมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทางสังคมเพิ่มขึ้นตามลำดับ และหลังการทดลอง ผู้วิจัยได้ขอคุณสมบัติดังกล่าวของเด็กพบว่า เด็กได้วาดรูปตนเองกับเพื่อนคนดังกล่าวจับมือกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ยาวพา เดชะคุปต์ (2542 : 45) ที่กล่าวได้ว่า เมื่อเด็กอยู่ร่วมกับเพื่อน จากการ เล่นหรือการทำกิจกรรมมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เด็กจะมีพัฒนาการรู้จักบทบาทของสังคมในการอยู่ ร่วมในสังคม รู้จักค่านิยมของสังคมและของกลุ่ม รู้จักยอมรับบรรทัดฐานและปรับตัวให้อยู่ในสังคม ได้ด้วยดีเช่นเดียวกับซีเฟลท์ (Seefeldt,1980 ; 10 – 11 อ้างอิงใน จตุพร แสงหาญ,2549) ที่กล่าวว่า เด็ก 5 ขวบจะเป็นมิตรมากขึ้นถ้าเข้ากลุ่มแล้วมีเพื่อนถูกใจและได้ทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่ม

2.4 การพูดก่อกวนผู้อื่น เป็นพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพูดที่ปรากฏ ในช่วงสัปดาห์แรกๆ ของการทดลอง เนื่องจากเด็กบางคนไม่สามารถควบคุมตนเองได้และอยาก เล่นกับเพื่อนโดยขณะที่เพื่อนกำลังตั้งใจเดินบิลเลต์ มักแหย่เพื่อน และเรียกชื่อเพื่อนขณะเดิน โดย พฤติกรรมดังกล่าวมักแสดงออกมา เมื่อตนเองเดินทำนั้นไม่ได้ จึงเริ่มก่อกวนเพื่อน แต่จาก กิจกรรมที่สอนเด็กในท่าเหวี่ยงตัว (Swaying) และได้ฝึกซ้อมท่ายั่วโม่งให้เด็กเพิ่มเติม เมื่อเด็ก ทำทำนั้นได้ก็เดินด้วยความสนุกสนาน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ ดิวอี้ (Dewey) ที่ว่าเด็กปฐมวัย จะเรียนรู้ได้ดีจากการลงมือกระทำ (Learning by doing)และสอดคล้องกับหลักการของ อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) ที่ว่า ความสำเร็จในการเรียนรู้มาจากตัวแบบต่างๆ เพื่อให้เด็กเกิดความ แม่นยำ เด็กจะต้องแสดงพฤติกรรมได้จากการเรียนรู้ด้วยการเคลื่อนไหวออกมา เป็นการกระทำ

ออกมาในรูปของการใช้กล้ามเนื้อ ความรู้สึกด้วยการกระทำครั้งแรกไม่สมบูรณ์ ดังนั้นเด็กจำเป็นต้องลองทำหลายๆครั้ง (สิริมา ภิญโญนันตพงษ์. 2545) เช่นเดียวกับการทำกิจกรรมท่าเหวี่ยงตัว (Swaying) ซึ่งเมื่อเด็กได้ฝึกฝนวิธีการเดินแล้ว และสามารถเดินได้ด้วยความสุขสนทน เข้าใจ เด็กจึงเลิกการพุดจากอ้อมเพื่อนเพราะตนเองก็สามารถเดินทำนั้นได้และสนุกกับการเดินและในกิจกรรมครั้งต่อไป ผู้วิจัยได้ให้มีการฝึกซ้อมกับเพื่อนและกับผู้ช่วยผู้วิจัย เพื่อให้เด็กมีความเข้าใจมากขึ้น

2.5 การพุดชวนทะเลาะ เป็นพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพุดที่แสดงออกมาทั้งสองฝ่าย เริ่มขัดใจกันในสัปดาห์ที่ 1 วันที่ 22 มิถุนายน 2550 มีกิจกรรมที่ครูแจกภาพระบายสีอุปกรณ์การเดินบอลลี และมีการใช้ดินสอสีร่วมกันมีการแย่งดินสอสีเดียวกัน และทะเลาะกัน โดยเด็กทำท่ายกกันด้วยคำพุดว่า ไม่กลัวหรอก และแย่งดินสอกันไปมา ครูได้เข้าไปอธิบายถึงเรื่องการแบ่งปันและการรอคอยด้วยคำพุดที่เป็นมิตรจากนั้นจึงเบี่ยงประเด็นความสนใจไปที่ภาพวาดและอุปกรณ์ที่เด็กต้องใช้ในสัปดาห์ต่อไป คือ รองเท้าบอลลี ทำให้เด็กหันมาสนใจรูปรองเท้าบอลลี และหยุดพฤติกรรมนั้นในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ผกา สัตยธรรม (2545 : 53) ที่กล่าวว่า ความก้าวร้าวของเด็ก สามารถแก้ไขได้ด้วยการพุดจากตึงเอนแบบเป็นมิตร และให้ความใกล้ชิดมีความเมตตา ซึ่งแจ้งข้อบกพร่องให้ข้อคิดเพื่อให้เด็กเข้าใจในการปฏิบัติตนให้ถูกต้อง

2.6 การใช้คำด่า เป็นพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพุด โดยเด็กที่พุดคำด่าส่วนมากใช้คำด่าที่ไม่รุนแรงมากนัก เช่น น่าเกลียด, ไอ้ทุเรศ ส่วนคำที่ผู้วิจัยหาข้อมูลมานั้นเช่น คำว่า ไอ้เหี้ย, ไอ้ห่า, ไอ้ควาย นั้นไม่พบเลยในการทดลองครั้งนี้ ซึ่งการใช้คำด่านี้มีทั้งเด็กที่ใช้ด่าว่าพี่เลี้ยงของตนเองและกับเพื่อนในชั้นเรียน โดยมักปรากฏในช่วงก่อนเข้าชั้นเรียน และตอนต้นชั่วโมงเรียน เมื่อเด็กคนดังกล่าวพยายามดึงให้พี่เลี้ยงอยู่ดูตนเองแต่พี่เลี้ยงปฏิเสธ เด็กจึงกรีดร้อง และด่าว่าพี่เลี้ยงว่าไอ้ทุเรศ หลังจากเหตุการณ์นั้น ผู้วิจัยจึงบอกเด็กว่าคุณครูจะดูหนูเดี๋ยวนี้เองว่าหนูเดินสวยมั้ย จากนั้นเด็กคนดังกล่าวก็พยายามเดินให้ผู้วิจัยดูเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับ มาสโลว์ (Maslow. 1954 : 80-97) ที่กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่จะเรียนรู้ว่าตนเองมีค่า ประสบความสำเร็จ ให้ผู้อื่นเห็นว่ามีความสามารถต้องการได้รับการยกย่องจากผู้อื่น ซึ่งพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กที่ปรากฏเพื่อเรียกร้องให้คนสนใจในตนเอง และผู้วิจัยได้แสดงออกถึงการเห็นคุณค่าของเด็กคนดังกล่าว พฤติกรรมนี้จึงค่อยหมดไป

2.7 การพุดทับถมผู้อื่น เป็นพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพุด โดยที่เด็กมักแสดงออกมาควบคู่กับการพุดชวนทะเลาะ เพื่อเถียงกันให้ตนเองเป็นฝ่ายชนะ ซึ่งในกิจกรรมที่จัดขึ้นได้ให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกัน โดยจัดเป็นกลุ่มเช่นกิจกรรมในสัปดาห์ที่ 3 วันที่ 6 กรกฎาคม 2550 เด็กได้จับกลุ่มกัน กลุ่มละ 15 คน และตั้งแต่เริ่มทดลองในสัปดาห์ที่ 1 วันที่ 20 มิถุนายน 2550 เด็กก็ได้เริ่มเดินกับคู่โดยการจับคู่กัน 2 คน ซึ่งจะมีอยู่ 1 กลุ่มที่มี 3 คน เนื่องจากจำนวนนักเรียนไม่ครบคู่โดยกิจกรรมแบบนี้ ทำให้เด็กปรับตัวในลักษณะที่เหมาะสมเมื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น สังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก พบว่าเด็กจะมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมากขึ้นการทะเลาะเบาะแว้งก็ลดลง และ

ทำให้การพูดทับถมผู้อื่นลดลงไปด้วยเพราะเด็กเริ่มรู้จักกันและมีกิจกรรมที่สร้างมิตรภาพแก่กันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมแบบกลุ่มซึ่งสอดคล้องกับ เฮิร์ลอค (Hurlock, 1978 : 380-381) ที่กล่าวว่าความร่วมมือและการยอมรับจากสังคมเกิดจากการหัดเล่นหัดทำร่วมกับเพื่อนและการฝึกกิจกรรมและการรู้จักเล่นกับเพื่อนมากเท่าใดจะทำให้เด็กร่วมมือและสามัคคีกับเพื่อน สนใจเพื่อนและยอมรับเพื่อนซึ่งมีผลทำให้การพูดทับถมลดลง

3. พฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้การกระทำความผิดลงสามารถอธิบายได้ดังนี้

3.1 เสียงดนตรีในการเต้นบัลเล่ต์ทำให้ความก้าวร้าวลดลงเนื่องจากการเต้นบัลเล่ต์เป็นกิจกรรมที่ต้องเคลื่อนไหว และเคลื่อนไหวไปพร้อมกับเสียงดนตรีซึ่ง สามารถช่วยให้การพัฒนากล้ามเนื้อและตา กล้ามเนื้อแขนขา และประสาทสัมผัสระหว่างมือและตา ทั้งนี้เนื่องจากขณะที่เด็กเต้นบัลเล่ต์ เสียงดนตรีจะมีหน้าที่กระตุ้นให้เด็กมีการเคลื่อนไหวเต้นบัลเล่ต์ได้อย่างถูกต้องตามจังหวะและอารมณ์ของเพลงนั้นๆ ซึ่งทำให้เด็กเกิดความรู้สึกสบายไม่เครียดซึ่งสอดคล้องกับ ประภาพรพรณ เอี่ยมสุภานิต (2548 : 205) ที่กล่าวว่า ดนตรีมีอิทธิพลที่ทำให้เกิดอารมณ์ และความรู้สึกต่างๆ ขึ้นมา เช่น อารมณ์ อ่อนไหว คึกคัก ร่าเริง หรือกระฉับกระเฉง และอิทธิพลของเสียงดนตรียังช่วยกล่อมเกลายอุปนิสัยของมนุษย์ที่หยาบคาย กระด้าง ก้าวร้าว โหดเหี้ยม ทารุณให้ผ่อนคลายเป็นได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริรัตน์ ชูชีพ (2544 : 37) โดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งช่วยให้เด็กเกิดพฤติกรรมทางสังคมที่พึงประสงค์ และเป็นกระบวนการของการสร้างปะทะสังสรรค์ทางสังคม (Socialization)

3.2 การเคลื่อนไหวทำให้ลดความก้าวร้าวและยังสร้างสมาธิให้กับเด็ก ซึ่งในกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์สามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการกระทำ การเต้นบัลเล่ต์เป็นกิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบดนตรีที่让孩子ได้มีการปลดปล่อยและใช้พลังงานไปกับการเต้นรำ เช่น การกระโดด การเขย่งเท้า การหมุนตัว การเต้นรอบห้องซึ่งสอดคล้องกับ ผกา สัตยธรรม (2545 : 54) ที่กล่าวว่า การให้เด็กได้ออกแรงในการใช้พลังงาน จะทำให้เด็กใช้แรงงานที่จะไปก้าวร้าวมาทำประโยชน์ให้กับตนเอง และขณะที่เด็กทำกิจกรรมจำเป็นที่จะต้องมีความสามารถในการเต้นบัลเล่ต์ ทั้งในการจดจำท่าเต้นและนับจังหวะตามเสียงดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับบรูเนอร์ (Bruner) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กจะเกิดความคิดได้ต้องเริ่มจากการลงมือกระทำ การกระทำจะทำให้เด็กค่อยๆ เกิดความคิดสร้างจินตนาการ และสร้างภาพในสิ่งที่ป็นนามธรรมได้ ซึ่งตรงกับกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ เมื่อเด็กกำลังเต้นบัลเล่ต์อยู่นั้นได้เกิดการสร้างจินตนาการขณะเต้นและได้ใช้ความสามารถในทางที่ถูกต้อง ทำให้มีสมาธิและเกิดการสุนทรีย์ทางอารมณ์ จึงทำให้ลดพฤติกรรมก้าวร้าวลงได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ผกา สัตยธรรม (2545 : 53) ที่กล่าวว่า การทำงานศิลปะ ดนตรี ฯลฯ ที่ทำให้เด็กได้ใช้ความสามารถไปในทางที่ถูกที่ควร ไม่มีเวลาไปรังแกผู้อื่น ดังเช่น ในกิจกรรมท่ากระโดดแบบเท้าคู่ (Bounces) เด็กจะสามารถจินตนาการไปพร้อมกับการเต้นบัลเล่ต์ในทำนองบางคนบอกตนเองกระโดดเป็นกระต่ายน้อย บางคนเป็นจิงโจ้และในขณะที่เดียวกันเด็กก็ได้ใช้พลังงานในการกระโดดอีกด้วย

ดังนั้นการได้จินตนาการไปกับกิจกรรมที่ออกแรงปฏิบัติทำให้ลดการก้าวร้าวที่แสดงออกทางการกระทำลงได้

3.3 การจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์มี 3 ลักษณะดังนี้

3.3.1 การเต้นบัลเล่ต์แบบนั่งอยู่ที่พื้น

3.3.2 การเต้นบัลเล่ต์แบบยืนอยู่กับที่

3.3.3 การเต้นบัลเล่ต์แบบเคลื่อนไหวรอบห้อง

โดยทั้ง 3 ลักษณะนี้ สิ่งที่เห็นได้ชัดคือ การพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่และมัดเล็ก แต่ในการทำการทดลองในครั้งนี้ ได้นำลักษณะการเต้นบัลเล่ต์ทั้ง 3 ลักษณะ มารวมกับแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้บรรลุถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย โดยคำนึงถึงขั้นตอนที่จะทำให้พฤติกรรมก้าวร้าวลดลง โดยการสร้างแผนการสอนโดยเน้นความสนุกสนานสบายใจ เพื่อให้เกิดอารมณ์สุนทรีย์ และส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และถ้าเด็กเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์แล้ว เช่น เด็กสามารถรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เด็กสามารถพูดชื่นชมคนอื่นได้ เด็กไม่ร้องไห้กระตืบเท้า เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลให้การแสดงทางด้านพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงได้ ตัวอย่างของแผนการสอนในแต่ละครั้งจะยึดหลัก 3 ประการดังนี้ คือ ทำเดินตามหลักสูตรของสถาบัน รอยัล อคาเดมิ ออฟ แด็นซ์ (Royal Academy of Dance) ความสนุกสนานพึงพอใจของผู้เรียน กิจกรรมที่เพิ่มพฤติกรรมชอบสังคม เพื่อลดความก้าวร้าว

4. ลักษณะพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้การกระทำลดลงตามลำดับหลังเข้ากิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์สามารถอธิบายได้ดังนี้

4.1 การทำร้ายร่างกายเพื่อน การทำร้ายร่างกายตนเอง และการทำร้ายร่างกายผู้ใหญ่ ในการทดลองครั้งนี้ พบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกมาในลักษณะการทำร้ายร่างกายมักแสดงออกมาพร้อมพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพูด เช่น เด็กที่ทุบตีพ่อของตนเองที่ไม่ยอมเข้ามานั่งดูตนเองเต้นก็จะตะโกนด่า และพูดตำหนิพ่อของตนเอง รวมถึงการกรีดร้องให้เสียงดัง การแสดงออกถึงพฤติกรรมก้าวร้าวเหล่านี้ เป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรมทางด้านอารมณ์ที่ต้องการยึดตนเองเป็นใหญ่เอาแต่ใจตนเอง ซึ่งตรงกับทฤษฎีของพียาเจท์ (Jean Piaget) ได้กล่าวไว้ว่า พัฒนาการเด็กในระยะปฐมวัยเป็นวัยที่จะต้องเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคม โดยเด็กยังไม่เข้าใจว่า ความดี ความไม่ดีเป็นอย่างไร จึงยึดถือความพอใจของตนเป็นใหญ่ และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528 : 8) ที่กล่าวว่า การจัดสิ่งแวดล้อมทั้งทางบ้านและโรงเรียนให้เด็กได้อย่างเหมาะสม ทำให้เด็กสามารถปรับตัวในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนบัลเล่ต์ซึ่งประกอบไปด้วยกิจกรรมการเคลื่อนไหวพร้อมดนตรี พฤติกรรมของครูผู้สอนที่แสดงออกอย่างพึงประสงค์ กฎและกติกาในห้องเรียนบัลเล่ต์ที่เด็กต้องปฏิบัติทุกครั้งคือ ทำโค้งคำนับ (Reverence) ส่งผลให้เด็กมีสภาพแวดล้อมที่ดีและรู้จักเรียนรู้กฎและกติกาของสังคมที่ตนเองเข้าไปอยู่ ทำให้พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงที่ทำร้ายผู้อื่นและตนเองลดลง

4.2 การทำลายสิ่งของ และการทำลายสิ่งของผู้อื่น เนื่องจากสภาพบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนบัลเลต์ส่งผลให้บรรยากาศที่ความสบาย สนุกสนาน และน่ารักนรมย์ จากการเต้นบัลเลต์ประกอบดนตรี นับเป็นการช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมที่จะส่งผลให้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าว โดยจะมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ลดการทำลายข้าวของ ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมสร้างสรรค์นับเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการ ด้านอารมณ์ และผ่อนคลายความเครียด (คณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2531 : 15) ซึ่งพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กมาจากพัฒนาการด้านอารมณ์ที่ยังขาดการเอาใจใส่ที่ถูกต้อง จากการทดลองพบว่าพฤติกรรมการทำลายข้าวของ เครื่องใช้ลดลง หลังจากเด็กได้รับรู้ถึงสุนทรียภาพและสภาพแวดล้อมที่ดี

4.3 การแย่งของผู้อื่น และการหวงของที่ควรแบ่งปัน ในช่วงสัปดาห์ที่ 1 วันที่ 22 มิถุนายน 2550 มีกิจกรรมที่ผู้วิจัยกำหนดคือ ภาพวาดระบายสี โดยแจกกระดาษภาพคนละ 1 แผ่น และสีกลุ่มละ 1 กล่อง มีการแย่งดินสอสีเดียวกัน ทฤษฎีของตามอนและแซลแมนกล่าวไว้ว่า การแบ่งปันและการให้ของเด็กอายุ 4-6 ปีจะยึดตนเองเป็นศูนย์กลางและยึดรูปธรรม เด็กจะมีความรักและหวงแหนสิ่งของที่เป็นของกิน ของใช้ ของเล่น และมักชอบสิ่งของอย่างเดียวกัน ดังนั้น สิ่งของที่เด็กจะแบ่งปันให้เพื่อนจึงเป็นสิ่งที่ไม่ชอบ (ปัทมา ศุภกานิต. 2545 ; อ้างอิงจาก Krogh and Lamme. 1983. Children Education. 183-192) เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษามาแล้วจึงให้ในสัปดาห์ที่ 5 วันที่ 18 กรกฎาคม 2550 มีกิจกรรมท่าเต้นเหวี่ยงตัว (Swaying) โดยครูกำหนดหน้าที่ให้เด็กต้องหยิบผ้าเช็ดหน้าของตนเอง และหยิบมาเผื่อแผ่ครูและผู้ช่วยด้วย จากนั้นหลังจากเต้นท่าเหวี่ยงตัวเสร็จได้หาตัวแทนช่วยเหลือเพื่อนโดยการนำผ้าเช็ดหน้าไปเก็บ ในกิจกรรมนี้ได้ฝึกให้เด็กรู้จักหน้าที่ การรักษาของของตนเองและของของผู้อื่นที่ตนเองต้องรักษาและนำไปเก็บให้ ซึ่งส่งผลให้หลังจากการทดลองพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการแย่งของผู้อื่น และหวงของที่ควรแบ่งปันลดลง

4.4 การแสดงอาการโกรธ โมโห ด้วยปฏิกิริยาทางร่างกาย เป็นการแสดงที่เด็กต้องการเรียกร้องความสนใจจากบุคคลรอบตัว เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนเองต้องการ โดยเด็กมักยึดตนเองเป็นศูนย์กลางและมักแสดงออกด้วยการกระแทกเท้า กรีดร้องเสียงดัง ปิดประตูเสียงดัง ซึ่งจากกิจกรรมการเต้นบัลเลต์ที่ส่งผลให้เกิดพัฒนาการทางสังคมที่ดีในการเข้ากลุ่มคิดทำาอบอุ่นร่างกายส่งผลให้เด็กรู้จักการยอมรับความคิดเห็นของคนอื่นและเห็นคุณค่าของตนเอง เด็กจึงค่อยๆ ลดการเรียกร้องความสนใจในทางก้าวร้าวไปในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ มาสโลว์ (Maslow. 1954 : 80-97) ที่กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่จะเรียนรู้ว่าตนเองมีค่า ประสบความสำเร็จ ให้ผู้อื่นเห็นว่ามีความสามารถต้องการได้รับการยกย่องจากผู้อื่น

จากอิทธิพลของกิจกรรมการเต้นบัลเลต์ที่มีการรวบรวมกิจกรรมที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มาจัดเป็นแบบการสอนทำให้สามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพูดและสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้การกระทำอีกทั้งเด็กยังได้เพลิดเพลิน สนุกสนานกับกิจกรรม และได้ออกกำลังกายด้วยการเต้นรำ ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าการทดลอง

พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยทั้งโดยการกระทำและโดยคำพูดลดลงไปอย่างเห็นได้ชัดเจน แต่ทั้งนี้การลดลงของพฤติกรรมก้าวร้าวโดยใช้กิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ สามารถลดพฤติกรรมได้ดีในสัปดาห์ที่ 4 ในสัปดาห์ต่อมาไม่แตกต่างกันอาจเป็นไปได้ว่าเด็กเริ่มมีความเข้าใจถึงพฤติกรรมทางสังคมที่ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของบัลเล่ต์ และยังพบอีกว่าถ้าครูทำต่อถึงสัปดาห์ที่ 8 ผลยังปรากฏว่าแตกต่างจากเมื่อตอนเริ่มต้น ซึ่งสรุปได้ว่ากิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย

ข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า

1. การจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ ที่จะให้ผลดีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าว ครูต้องออกแบบแผนของกิจกรรมโดยยึดหลัก 3 ประการ คือ ทำเดินตามหลักสูตรของสถาบัน รอยัล อคาเดมี ออฟ แด็นซ์ (Royal Academy of Dance) ความสนุกสนานพึงพอใจของผู้เรียน และเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพื่อลดความก้าวร้าวในด้านต่างๆ โดยเด็กจะปฏิบัติตามกิจกรรมอย่างสนุกสนานและซึมซับสภาพแวดล้อมที่ดี ตัวอย่างเช่น การที่เด็กหยิบผ้าเช็ดหน้าเพื่อมาเต้นท่าการเหวี่ยงตัว (Swaying) เด็กจะมีหน้ารับผิชอบและหยิบมาเผื่อแผ่ครูและเพื่อน เป็นต้น

2. การจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ต้องจัดกิจกรรมเป็นคู่และเป็นกลุ่มประกอบกัน เพื่อให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และทำงานร่วมกันได้ตามข้อตกลงที่วางไว้ เช่น ให้แต่ละกลุ่มคิดท่าอบอุ่นร่างกาย หรือให้คิดชื่อกลุ่มของตนเอง ซึ่งจะเห็นได้ชัดว่าในครั้งแรกที่มีกิจกรรมกลุ่มเด็กแต่ละคนที่เข้ากลุ่มต่างไม่ยอมซึ่งกันและกัน และเถียงกันไปมา แต่หลังจากการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์เป็นไปตามขั้นตอน เพื่อให้เด็กค่อยๆ ปรับตัว การคิดชื่อกลุ่มแต่ละกลุ่มกลับคิดได้อย่างรวดเร็วและสนุกสนาน และหลังจากนั้นเมื่อครูบอกว่าจับกลุ่มกันอีกทุกคนจะกระตือรือร้นที่จะเข้ากลุ่มเพื่อคิดงานสำคัญที่ครูกำลังจะมอบหมาย

3. พฤติกรรมก้าวร้าวบางครั้งเกิดจากการเลี้ยงดู และเลียนแบบ เมื่อมีการให้การศึกษาสำหรับผู้ปกครอง (Parent Education) ผู้ปกครองของเด็กจะเข้าใจและสามารถเข้าช่วยเหลือเด็กได้อีกทางหนึ่งเพราะการลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพูดและการกระทำเด็กบางคนไม่สามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวได้ในระยะเวลาอันสั้น การมีส่วนช่วยจากผู้ปกครองจะช่วยลดพฤติกรรมก้าวร้าวลงได้อย่างสมบูรณ์แบบ เพราะเด็กเลียนแบบการกระทำจากผู้ใหญ่ที่ตนเองอยู่ด้วยและใกล้ชิด และในขณะเดียวกัน ครูผู้สอนสอนในลักษณะที่สุภาพ นุ่มนวล ส่งผลให้เด็กจดจำภาพดีๆ และอยากปฏิบัติตามในทางดีแทนความก้าวร้าว

4. พฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออก เพื่อเรียกร้องความสนใจให้กับตนเองในลักษณะนี้ครูต้องใช้จิตวิทยาโดยการ สร้างคุณค่าให้กับตัวเด็ก และกล่าวชื่นชมเมื่อเด็กทำได้ตามความสามารถของเด็กคนนั้น เพื่อให้เด็กเห็นคุณค่าของตนเองและเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน

5. บทบาทของครูมีความสำคัญมากสำหรับการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย เพราะเด็กต้องการเลียนแบบครู เพราะฉะนั้นครูสอนบัลเล่ต์จึงเปรียบเสมือนต้นแบบที่เด็กอยากเป็น เมื่อครูแสดงพฤติกรรมที่ดีและไม่ก้าวร้าว เด็กก็จะลดพฤติกรรมก้าวร้าวลงได้

6. การสร้างความคุ้นเคยกับเด็กมีผลต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวลงได้เพราะเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะแรกอาจเป็นผลมาจากการไม่คุ้นเคยกับสังคมใหม่และเพื่อนใหม่จึงแสดงออกออกมาในลักษณะของพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรง แต่เมื่อเด็กเริ่มคุ้นเคยกับสังคมใหม่และเพื่อนใหม่แล้วจึงเรียนรู้วิธีการแสดงออกต่อคนรอบข้างในทางที่ดีขึ้นและลดพฤติกรรมก้าวร้าวลง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ก่อนการจัดกิจกรรมครูต้องศึกษากระบวนการในหลักสูตรของสถาบัน รอยัล อคาเดมี่ออฟแดนซ์ (Royal Academy of Dance) ให้เข้าใจก่อนว่าจะใช้ทำใดเพื่อประโยชน์อะไร และจะนำมาผสมผสานกับการสอนของครูอย่างไร จากนั้นควรนำมาทดลองใช้ก่อน (Try out) เพราะเด็กแต่ละกลุ่มอาจมาจากพื้นฐานจิตใจและครอบครัวต่างกัน

2. ก่อนจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ ครูต้องเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนการปฏิบัติอุปกรณ์ให้ต้องเพียงพอต่อจำนวนเด็ก ถ้าอุปกรณ์ไม่พอการดำเนินกิจกรรมจะไม่ราบรื่น และอาจยังเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมก้าวร้าวในด้านการแบ่งปันของกันไ้

3. ระหว่างจัดกิจกรรมครูต้องควบคุมอารมณ์ ห้ามโวยวายหรือดูนักเรียนด้วยความรุนแรงเพราะจะยิ่งส่งเสริมพฤติกรรมก้าวร้าวแก่เด็ก เมื่อเด็กก้าวร้าวมาด้วยความรุนแรง ควรพูดด้วยน้ำเสียงที่ใจเย็น นุ่มนวล เพื่อลดอารมณ์รุนแรงก้าวร้าวของเด็กลง

4. กิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์อาจจัดเป็นหลักสูตรเสริมสำหรับแก้พฤติกรรมของเด็กได้ หรือใช้กับกรณีที่ครูต้องการสร้างเสริมพฤติกรรมเป็นมิตรและมนุษยสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษากิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์ เพื่อการบำบัดเด็กพิเศษ เช่น ส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่มีกล้ามเนื้ออ่อนแรง เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์ เด็กสมาธิสั้น เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาติดตามผลความคงที่ของการลดลงของพฤติกรรมก้าวร้าวจากกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์กับกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะว่ามีประโยชน์อย่างไรต่อเด็กปฐมวัย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ โยธารินทร์.(2545) พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะ
สร้างสรรค์เป็นกลุ่ม.ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2538). คู่มือเลี้ยงลูกด้วยดวงใจ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บู๊ตแบงก์.
- _____. (2542). การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน 3-5 ปี .กรุงเทพฯ : โชติสุขการพิมพ์.
- _____. (2547). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : เอดิสันเพรสโปรดักส์.
- _____. (2543). การสอนแบบจิตปัญญา : แนวทางใช้ในการสร้างแบบแผนการสอนระดับอนุบาล
ศึกษา. กรุงเทพฯ : เอดิสันเพรสโปรดักส์.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. (2528). การศึกษาสภาพการอบรมในศูนย์เด็กปฐมวัย.
กรุงเทพฯ : คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- คมคาย อนุจันทร์. (2538). การเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและการเสริมแรงพฤติกรรมที่
ขัดกันเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมงฟอร์ต
วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสาเนา.
- จตุพร แสงหาญ.(2549).ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบจิตปัญญาที่มีต่อพฤติกรรม
ชอบสังคมของเด็กปฐมวัย.ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อุดสาเนา.
- จิตรรา วสุวานิช. (2535). เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาพฤติกรรมเด็ก หน่วยที่ 6-10. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2524) สื่อการสอนระดับปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์
- _____. (2526). เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยเด็ก หน่วยที่ 1-7. กรุงเทพฯ : สหมิตร.
- _____. (2527). วรรณกรรมและลีลาชีวิตระดับปฐมวัย หน่วยที่ 8 – 15. กรุงเทพฯ : ประชาชน.
- ทิพวรรณ หรรษคุณาชัย. (2549,กุมภาพันธ์). ชน ดีๆ ก้าวร้าว ไม่มีถ้าพ่อแม่รู้ทัน. นิตยสารรักลูก.
24(277) : 166-168.
- นิพนธ์ คันทะเสวี. (2541, กรกฎาคม-ธันวาคม). จุดเริ่มต้นของพฤติกรรมก้าวร้าว. วารสารวิทยาลัย
คริสเตียน. 4(2) : 41-47.
- นราพงษ์ จรัสศรี. (2548). ประวัตินาฏศิลป์ตะวันตก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพร พงษ์สิงห์. (2539). พฤติกรรมชอบสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการประสบการณ์เล่นบล็อก
กลางแจ้ง เป็นกลุ่มอย่างมีแบบแผน.ปริญญาโท กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสาเนา.

- ประภาพรณ เอี่ยมสุภานิต. (2548). การลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยและแนวทางในการพัฒนา. วารสารวิชาการราชภัฏกรุงเทพฯ 12 (21) : 201-205.
- ปัทมา ศุภกานิต. (2545). การศึกษาพฤติกรรมด้านสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประมวญ ดิฉินสัน. (2527) จิตวิทยาคลินิกสมองมนุษย์ (พรสวรรค์). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- ประพันธ์ สุทธาวาส. (2526) ความก้าวร้าวกับการอบรมเลี้ยงดู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, อุดรธานี.
- ผกา สัตยธรรม. (2545). สุขภาพจิตเด็ก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผลทาน ศรีณรงค์. (2528) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, อุดรธานี.
- พัชรา พุ่มพชาติ. (2533). อิทธิพลของเสียงดนตรีที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดรธานี.
- _____. (2541,มกราคม-เมษายน). การใช้ดนตรีเพื่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย. วารสารสุขุทัยธรรมมาธิราช 11(1): 51-57.
- พนม เกตุมาน. (2535). สุขใจกับลูกวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : แปลนพับลิชชิง.
- พรทิพย์ ทรัพย์สิน. (2533). การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดรธานี.
- พัฒนสวรรค์ เชื้อแก้ว. (2542). การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคล ตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. โรงเรียนประถมนนทบุรี กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดรธานี.
- พิณธร ปรัญญานุสรณ์. (2546). แรงจูงใจในการเรียนบัลเล่ต์. วิทยานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : เอพี กราฟฟิกส์ ดีไซน์.
- _____. (2540).ดนตรีและกิจกรรมเข้าจังหวะ.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2530). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2535. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- รวิวรรณ แสงฉาย. (2533). สุขภาพของเด็กก่อนวัยเรียน ; เอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพระดับปฐมวัย เล่มที่ 2 หน่วยที่ 9. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรรณ ช้องดารากุล. (2533, มิถุนายน-กรกฎาคม). พฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่น. วารสารแนะแนว
- สุพรรณิ บุญเพ็ง. (2533). การสอนบัลเล่ต์ขั้นพื้นฐานแก่เด็กวัย 6-12 ปี. วิทยานิพนธ์ ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุพล ชัดเชื้อ. (2535). การเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและการปรับเปลี่ยนใหม่ที่มีต่อ พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศม. (การศึกษาพิเศษ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สมน อมรวิวัฒน์. (2546). วิธีการเรียนรู้: คุณลักษณะที่คาดหวังในช่วงวัย. กรุงเทพฯ: โครงการ วิธีการเรียนรู้ของคนไทย.
- สัมฤทธิ์ แก้วพูลศรี. (2534). การเปรียบเทียบการใช้การเสริมแรงบวกกับการปรับเปลี่ยนใหม่ที่มีต่อ พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทับกฤชกลาง อำเภอ ชุมแสง จังหวัด จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ กศม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สุริยา พันธธา. (2537). ลีลาการเคลื่อนไหวของบัลเล่ต์คลาสสิก. วิทยานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตร มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุวรรณิ ทองรัมย์กุล. (2539). การอบรมเลี้ยงดู การส่งเสริมประสบการณ์ทางสังคมจากครอบครัว และลักษณะทางชีวสังคมที่มีผลต่อความสามารถในการหยั่งลึกทางสังคมของเด็กก่อน วัยรุ่น (10-12 ปี). วิทยานิพนธ์ กศม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สิริมา ภิญโญนันตพงษ์. (2545) การวัดและประเมินแนวใหม่ : เด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริรัตน์ ชูชีพ. (2544). พฤติกรรมขอบสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหว เชิงสร้างสรรค์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- หทัย ชิตานนท์. "สภาพทางสุขภาพจิตของสังคมไทยกับความมั่นคงของชาติ," จิตวิทยาคลินิก. 1 : 57 – 60 ; มิถุนายน 2527.
- Au, S. (1988). *Ballet & Modern Dance*. London: Thames and Hudson.
- Berkowitz, L. (1964). *Advances in Experimental Social Psychology*. New York : McGraw-Hill
- _____. (1965). *Advances in Experimental Social*. New York : McGraw-Hill.

- Biz Hull. (1993). *Step-by-step ballet class : an illustrated guide to the official ballet syllabus*. London : Ebury Press.
- Chamberlain ,Sonia. (1994). *Joy of Dancing for teacher of 4-6 year olds*. London : Royal Academy of Dancing.
- David R. Shaffer (1993) *Developmental Psychology Childhood and Adolescence Third Edition*. United States of America: Brook / Cole Publishing Company.
- Dodd, Craig. (1980). *A Young Person's Guide to the Ballet*. Great Britain : W & J Mackay Limited, Chatham.
- Don Dinkmeyer, Sr and others. (1977). *Parenting Young Children*. United State of America : America Guidance Service.
- Erikson, E.H.(1975) *Childhood and Society*. New York: Morton.
- Eron,Leonard D. (1983, April). "Huesman,L.Rowell Stability of Aggressive Behavior," Dissertation Abstracts International. 21-23
- Hurlock,Elizabegh B. (1978). *Child Development*. Sixth Edition. New York : Mc Graw-Hill.
- John W. Santrock. (2007) *Child Development*,Eleventh Edition .United States : Mc Graw-Hill.
- Kirstein, Lincoln. (1998). *The Classic Ballet*. Florida : University Press of Florida.
- Macfayden, T. (2000). *The Effective Use of Teaching Stykes*. London: Continuum, pp.37-48.
- Mary,J (1981). " Peer Interaction Competencies of Preschoolers Rates High of Low in Sociometric status," *Dissertation Abstract International*. 41: 403; May.
- Maslow, A. (1954). *Motivation and Personality*. New York : Harper & Row.
- Longman. (1983). *Longman Dictionary of American English*. New York : Albert Lorenz.
- Younger,Alastair J ; Schwartzman, Alex E; and Ledingham,Jame E.(1985 , January)."Aged-Related Change in Children's Perceptions of Aggressing and Withdrawn in Their Peers." *Dissertation Abstracts International*.21 : 70-75
- Royal Academy of Dancing. (1993) *Step . By . Step Ballet Class An illustrated guide to the official ballet syllabus*. United Kingdom : Ebury Press.
- Royal Academy of Dance. (2005). Retrieved August 28, 2005, from [http:// www.rad.org.uk](http://www.rad.org.uk).
- The American Dance Therapy Association. (2001) *Ballet and Aution* (online). A vailable : <http://www.adta.org>. Retrieved December 20, 2004.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ช่วยผู้วิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ช่วยผู้วิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์จิตเกษม ทองนาค	โรงเรียนวัดโตนด
2. อาจารย์สุทธากร วสุโกคิน	โรงเรียนวัดหนองพุทธาราม
3. อาจารย์วงเดือน เตชะรินทร์	ศูนย์บ้านเด็กสนุก

รายชื่อผู้ช่วยผู้วิจัย

1. นางสาวญาณิศา เชษฐชาติ	นิสิตปี 4 คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. นางสาวปัจจิรี โพธิศิริ	นิสิตปี 3 คณะศิลปกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

- 1. คู่มือการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์**
- 2. แผนการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์**

คู่มือการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์

แผนการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์นั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและเก็บข้อมูลจากเอกสารการสอนของสถาบันรอมแบล อะเคเดมี ออฟ แดนซ์ และศึกษาสภาพพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย อายุ 5 – 6 ปี ซึ่งข้อมูลที่ได้จากสถาบันรอมแบล อะเคเดมี ออฟ แดนซ์ นั้น สามารถนำมาจัดเป็นแผนการสอนตามกลุ่มลักษณะการเต้นได้ดังต่อไปนี้

ลักษณะการเต้น	ชื่อท่า
1. การเต้นบัลเล่ต์แบบนั่งอยู่ที่พื้น	- ทำออกกำลังเท้า (Exercise for Feet) - ทำออกกำลังมือ (Exercise for Hands) - ทำออกกำลังขา (Exercise for Legs)
2. การเต้นบัลเล่ต์แบบยืนอยู่กับที่	- ท่าย่อครึ่งหนึ่ง (Demi-Plie's) - ท่าชี้และปิด (Point and Close) - ท่ากระโดดแบบเท้าคู่ (Bounces) - ท่าเหวี่ยงตัว (Swaging) - ท่ากระโดดแบบเท้าเปิด (Saute's) - ท่าการวางจุดสายตา (Exercise for Eye Focus) - ท่าโค้งคำนับ (Reverence)
3. การเต้นบัลเล่ต์แบบเคลื่อนไหวรอบห้อง	- ท่าเดินแบบชี้เท้า (Walking with Stretched Feet) - ท่ากระโดดแบบม้า (Pony Galops) - ท่ากระโดดไปด้านข้าง (Galops Sideways)

หลักการจัดกิจกรรม

1. กิจกรรมนี้จัดสัปดาห์ละ 3 วัน ได้แก่ วันพุธ วันพฤหัสบดี และวันศุกร์ วันละ 30 นาที
2. สร้างบรรยากาศที่ทำให้เด็กมีความสุขและอยากเข้าร่วมกิจกรรม
3. เสริมสร้างกิจกรรมที่พึงประสงค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว

สัปดาห์ที่ 1 สร้างความคุ้นเคยและเตรียมความพร้อมสำหรับการเต้นรำ

สัปดาห์ที่ 2 – 8 ดำเนินกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์และมีการสังเกต และบันทึกแบบสังเกต โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยจำนวน 2 คน รวม 3 คน

บทบาทเด็ก

1. ทำกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์
2. ให้เด็กได้แสดงออกทางด้านการเต้นบัลเล่ต์ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยกำหนด

บทบาทครู

1. อธิบายข้อตกลง กฎกติกา ภายในห้องเรียนบัลเล่ต์
2. อธิบายถึงการเตรียมความพร้อมสำหรับการเต้นบัลเล่ต์
3. ครูสอนบัลเล่ต์ตามโปรแกรมที่กำหนด

แผนการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์

สัปดาห์ที่ 1

กิจกรรม การเตรียมความพร้อมสำหรับการเต้นรำ

จุดประสงค์

1. เด็กได้ทำกิจกรรมอบอุ่นร่างกายแบบจับคู่และเป็นกลุ่มเพื่อสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนเป็นการสร้างความคุ้นเคยและลดพฤติกรรมก้าวร้าว เนื่องจากเด็กมีมิตรภาพที่ดีที่เกิดจากการอบอุ่นร่างกายเด็กจึงไม่ทะเลาะกัน
2. เด็กได้เรียนรู้สิ่งของที่เป็นของตนเองและรู้จักรักษาของเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการทำลายของใช้ของตนเองและผู้อื่น
3. เสี่ยงดนตรีที่ขับกล่อมขณะเด็กเต้นบัลเล่ต์จะช่วยลดความตึงเครียดทางอารมณ์ของเด็กและช่วยผ่อนคลาย
4. เด็กๆ ได้ฝึกความเป็นผู้นำและผู้ตาม ที่ดี ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น และรู้จักกล่าวชื่นชมซึ่งกันและกันด้วยคำพูดในเชิงสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพูด

สัปดาห์ / วัน	กิจกรรม	สื่อการสอน	บทบาทครู
สัปดาห์ที่1/ วันพุธ	1. เด็กและครูแนะนำตัวสร้างความคุ้นเคยกัน 2. ครูแนะนำอุปกรณ์ที่จำเป็นโดยดูจากหนังสือรูปภาพ 3. ให้เด็กเริ่มอบอุ่นร่างกายง่ายๆ ก่อน โดยครูทำเป็นตัวอย่างให้ดู ขอตั้วแทน 1 คน มาทำคู่กับครู ครูและนักเรียนนั่งเหยียดขาออกมานำปลายเท้ามาชิดกัน จากนั้นเหยียดมือออกไปจับกัน พยายามไม่ให้เข่างอทั้งสองฝ่าย จากนั้นดึงกันไปมาคล้ายเรือกำลังแล่น	1. หนังสือภาพบัลเล่ต์ 2. เพลงประกอบ 3. เครื่องเสียง	1. เตรียมอุปกรณ์การสอนให้พร้อม 2. สร้างบรรยากาศให้สนุกสนานเป็นกันเองเพื่อลดความตึงเครียดและหวาดกลัวภายในชั้นเรียนวันแรก 3. ดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์และลดพฤติกรรมก้าวร้าว 4. เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กทั้งในด้านการกระทำและคำพูดเพื่อสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์และลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก

สัปดาห์ / วัน	กิจกรรม	สื่อการสอน	บทบาทครู
	ครูสาธิตให้ดู จากนั้นให้เด็กจับคู่กัน โดยในวันแรกครูช่วยแนะนำจับคู่ให้ จากนั้นเริ่มทำท่า โดยครูเปิดเพลงประกอบ 4. เด็กและครูร่วมกันสรุปอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการเต้นบัลเล่ต์		

แผนการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์

สัปดาห์ที่ 2

กิจกรรม เรียนรู้การใช้อุปกรณ์การเต้นบัลเล่ต์

จุดประสงค์

1. เด็กๆ สามารถอบอุ่นร่างกายได้ด้วยตนเองโดยการเลือกทำอบอุ่นร่างกายด้วยตนเอง เป็นการส่งเสริมให้เด็กเห็นคุณค่าของตนเองและการที่เด็กเห็นคุณค่าของตนเองนั้นจะช่วยลดการเรียกร้องความสนใจด้วยการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว
2. เด็กได้เรียนรู้สิ่งของที่เป็นของตนเองและรู้จักรักษาของเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการทำลายของใช้ของตนเองและผู้อื่น
3. เด็กได้ทำกิจกรรมอบอุ่นร่างกายแบบจับคู่และเป็นกลุ่มเพื่อสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนเป็นการสร้างความคุ้นเคยและลดพฤติกรรมก้าวร้าว เนื่องจากเด็กมีมิตรภาพที่ดีที่เกิดจากการอบอุ่นร่างกายเด็กจึงไม่ทะเลาะกัน
4. เสียงดนตรีที่ขับกล่อมขณะเด็กเต้นบัลเล่ต์จะช่วยลดความตึงเครียดทางอารมณ์ของเด็กและทำให้ผ่อนคลาย
5. ทำไ้บังคับทำให้เด็กรู้จักกฎกติกาและมารยาทในชั้นเรียนบัลเล่ต์ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยที่ควรปฏิบัติในสังคมเพราะทุกสังคมย่อมมีกฎเกณฑ์

สัปดาห์ / วัน	กิจกรรม	สื่อการสอน	บทบาทครู
สัปดาห์ที่ 2 / วันพุธ	1. เด็กและครูทบทวนกิจกรรมจากครั้งที่แล้ว 2. ครูแจกอุปกรณ์ในการเรียนของแต่ละคน และสอนวิธีใช้ 3. ให้เด็กเริ่มอบอุ่นร่างกายด้วยท่าเดิม จากอาทิตย์ที่แล้ว คือ ท่าเรือ โดยวันนี้ให้เด็กจับคู่กัน นั่งเหยียดขาออกมานำปลายเท้ามาชิดกัน จากนั้นเหยียดมือออกไปจับกันพยายามไม่ให้เข่างอทั้งสองฝ่าย จากนั้นดึงกันไปมาคล้ายเรือกำลังแล่น โดยครูเปิดเพลงประกอบ	1. รองเท้าบัลเล่ต์ 2. ผ้าเช็ดหน้า 3. เพลงประกอบ 4. เครื่องเสียง	1. เตรียมอุปกรณ์การสอนให้พร้อม 2. สร้างบรรยากาศให้สนุกสนานเป็นกันเองเพื่อลดความตึงเครียดและหวาดกลัวภายในชั้นเรียนวันแรก 3. ดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์และลดพฤติกรรมก้าวร้าว 4. เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กทั้งในด้านการกระทำและ

สัปดาห์ / วัน	กิจกรรม	สื่อการสอน	บทบาทครู
	4. ครูเริ่มแนะนำท่าเต้นในบทเรียนแรก คือ การเต้นบัลเล่ต์แบบนั่งอยู่ที่พื้นท่าที่ 1 ท่าออกกำลังเท้า (Exercise for Feet) โดยครูเต้นนำก่อน จากนั้นเปิดเพลงเต้นพร้อมกันทั้งห้อง 5. ครูทบทวนท่าโค้งคำนับ (Reverence)		คำพูดเพื่อสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์และลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก

แผนการจัดกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์

สัปดาห์ที่ 5

กิจกรรม การเต้นบัลเล่ต์แบบยืนอยู่กับที่

จุดประสงค์

1. เด็กได้ทำกิจกรรมอบอุ่นร่างกายแบบจับคู่และเป็นกลุ่มเพื่อสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนเป็นการสร้างความคุ้นเคยและลดพฤติกรรมก้าวร้าว เนื่องจากเด็กมีมิตรภาพที่ดีที่เกิดจากการอบอุ่นร่างกายเด็กจึงไม่ทะเลาะกัน

2. เด็กๆ ได้ฝึกความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น และรู้จักกล่าวชื่นชมซึ่งกันและกันด้วยคำพูดในเชิงสร้างสรรค์เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพูด

3. เสียงดนตรีที่ขับกล่อมขณะเด็กเต้นบัลเล่ต์จะช่วยลดความตึงเครียดทางอารมณ์ของเด็กและทำให้ผ่อนคลาย

4. เด็กได้เรียนรู้สิ่งที่เป็นของตนเองและรู้จักรักษาของเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยการทำลายของใช้ของตนเองและผู้อื่น

5. เด็กๆ จะสนุกสนานกับกิจกรรมเพื่อลดความตึงเครียดทางอารมณ์ของเด็กซึ่งส่งผลให้พฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกมาลดลง

6. ทำไค้คำนับทำให้เด็กรู้จักกฎกติกาและมารยาทในชั้นเรียนบัลเล่ต์ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยที่ควรปฏิบัติในสังคมเพราะทุกสังคมย่อมมีกฎเกณฑ์

สัปดาห์ / วัน	กิจกรรม	สื่อการสอน	บทบาทครู
สัปดาห์ที่ 5/ วันพุธ	1. เด็กๆ จับกลุ่มกันใหม่ โดยไม่ให้ ซึ่งกับกลุ่มเดิม จากนั้นในสัปดาห์นี้ให้เด็กๆ เป็นคนคิดหัวข้อเอง โดยให้เวลา 5 นาที จากนั้นออกมาแสดงการอบอุ่นร่างกาย โดยเริ่มจากกลุ่มที่ 1 ก่อน พร้อมออกมาแนะนำหัวข้อของกลุ่มตนเองก่อนแล้วจึงเริ่มอบอุ่นร่างกาย	1. เพลงประกอบ 2. เครื่องเสียง 3. ผ้าเช็ดหน้าบาง	1. เตรียมอุปกรณ์การสอนให้พร้อม 2. สร้างบรรยากาศให้สนุกสนานเป็นกันเอง เพื่อลดความตึงเครียด และหวาดกลัวภายในชั้นเรียนวันแรก 3. ดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์และลด

สัปดาห์ / วัน	กิจกรรม	สื่อการสอน	บทบาทครู
	2. ครูเปิดเพลงและให้เด็กๆ เต้นเอง จากท่าออกกำลังเท้า (Exercise for Feet) และทำย่อครึ่งหนึ่ง (Demi – Plie’s) 3. ครูให้เด็กหุบผ้าเช็ดหน้าของตนเองออกมาจากนั้นครูเริ่มสอนท่าเหวี่ยงตัว (Swaying) แล้วเต้นพร้อมกัน โดยครูเปิดเพลงแล้วเต้นนำ 4. ครูเปิดเพลง ท่าโค้งคำนับ (Reverence) ให้เด็กๆ เต้นเอง		พฤติกรรมก้าวร้าว 4. เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กทั้งในด้านการกระทำและคำพูดเพื่อสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์และลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก

ภาคผนวก ค

1. แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว
2. แบบบันทึกรอยพฤติกรรมก้าวร้าว
3. ตัวอย่างภาพเด็กทำกิจกรรมการเตะบอลเล่น
4. ตัวอย่างภาพเด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว

คู่มือการใช้แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว

คำชี้แจง

1. คู่มือการใช้แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นการประเมินในรูปแบบของความถี่ (จำนวนครั้ง)
2. เวลาที่ใช้ในการประเมิน ประเมินในช่วงเวลา ที่จัดกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ตามวันที่มาโดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงเวลา คือ ก่อนเรียน 20 นาที และ ระหว่างเรียนจนจบชั่วโมงเรียน รวม 30 นาที

ข้อปฏิบัติในการประเมิน

1. เขียนชื่อผู้ประเมินและผู้ถูกประเมิน (เด็ก) วัน เดือน ปี ที่ทำการประเมิน
2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย 2 คน รวมจำนวนผู้ประเมิน 3 คน ทำการประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว ตามวันเวลาที่มาเรียน
3. การประเมินให้ผู้ประเมินทั้ง 3 คน คือ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ทำการประเมินพร้อมๆ กัน ในเวลาเดียวกัน ทั้ง 2 ช่วงเวลา โดยประเมินเป็นรายบุคคล โดยผู้วิจัยจัดการเรียนการสอน และ บันทึกพฤติกรรมลงในแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว ในรูปแบบบันทึกความถี่

การประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว

เมื่อประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวตรงกับข้อใด และช่องระดับคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวตรงกับข้อใดให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องนั้น ถ้าเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวซ้ำช่องเดิมให้ทำเครื่องหมาย / เพิ่งลงในช่องเดิม ตามจำนวนที่เกิดพฤติกรรมซ้ำ โดยทำการบันทึกดังนี้

ก้าวร้าวมากที่สุด	4	ครั้งขึ้นไป	กำหนดเป็น	3	คะแนน
ก้าวร้าวมาก	3	ครั้ง	กำหนดเป็น	2	คะแนน
ก้าวร้าวปานกลาง	1-2	ครั้ง	กำหนดเป็น	1	คะแนน
ไม่ก้าวร้าว	0 ครั้ง	หรือไม่ปรากฏ	กำหนดเป็น	0	คะแนน

การให้คะแนน

1. ในช่วงเวลาที่ประเมินเด็ก เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ตรงกับข้อใด และช่องระดับใดให้ใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องนั้น ถ้าเด็กเกิดพฤติกรรมซ้ำในกิจกรรมเดิม และช่องระดับคะแนนเดิมให้ทำเครื่องหมาย / ซ้ำ ลงในช่องว่าง ตามจำนวนครั้งที่ซ้ำ
2. ถ้าพบเครื่องหมาย / ในช่องระดับคะแนนใดก็ให้คะแนนกับช่องระดับคะแนนในช่องนั้น เช่น พบเครื่องหมาย / 4 ครั้งขึ้นไป ได้คะแนนเป็น 3 คะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้คำพูด

ครั้งที่

สัปดาห์ที่

ชื่อ ด.ญ. นามสกุล.....

วันที่ทำการทดสอบ.....

ผู้ประเมิน.....

เวลาที่ใช้ 50 นาที

กลุ่มพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออก โดยใช้คำพูด	บันทึกคะแนน				บันทึกพฤติกรรมอื่น ๆ
	0	1	2	3	
1. การพูดตำหนิตัวอย่างเช่น ไม่ดี, ไม่เก่ง,ไม่ใช่, น่าเกลียด, ไม่สวย, ไม่น่ารัก, อ้วนเหมือนหมู, ชีบโมย, เธอผิด ฉันไม่ผิด					
2.การพูดคำสบถต่างๆตัวอย่างเช่น แม่ง,วะ, ชิบเป้ง,โคตร					
3. การพูดข่มขู่ผู้อื่นตัวอย่างเช่น อยากตายเหรออ,อยากเจ็บตัวเหรออ, เดี๋ยวจะไปฟ้อง, เดี่ยวจะไม่เล่นด้วย เดี๋ยวจะโกธ,เดี๋ยวจะตี, จะไม่เป็นเพื่อน					

กลุ่มพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออก โดยใช้คำพูด	บันทึกคะแนน				บันทึกพฤติกรรมอื่น ๆ
	0	1	2	3	
4. การพูดก่อกวนผู้อื่นตัวอย่างเช่น เรียกชื่อเพื่อนด้วยคำที่เป็นปมด้อย , เรียกชื่อเพื่อนตอนเพื่อนกำลังตั้งใจเต้น บัลเล่ต์					
5. การพูดชวนทะเลาะตัวอย่างเช่น ไม่แน่จริงนี่ , ไม่กลัวหรอก					
6. การใช้คำด่าตัวอย่างเช่น หน้าเกลียด , ไอ้ทุเรศ					
7. การพูดทับถมผู้อื่นตัวอย่างเช่น เธอไม่ดี ฉันดีกว่า, เธอไม่สวย ฉันสวย กว่า, เธอไม่เก่ง ฉันเก่งกว่า, เต้นไม่สวย ฉันเต้นสวยที่สุด , เธอไม่มี ฉันมี					
8.การพูดสรรพนามหยาบคาย ตัวอย่างเช่น ไอ้, แก, อี					

แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้การกระทำ

กลุ่มพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออก โดยใช้การกระทำ	บันทึกคะแนน				บันทึกพฤติกรรมอื่น ๆ
	0	1	2	3	
1. การทำร้ายร่างกายเพื่อนตัวอย่างเช่น จิกเพื่อน, ตบเพื่อน,เตะเพื่อน, ขว้างของ ใส่เพื่อน, ชกเพื่อน กัดเพื่อน, ช่วน, หยิก,ทุบ					
2. การทำร้ายร่างกายตนเอง ตัวอย่างเช่น ดึงผมตนเอง,ทุบตีตนเอง					
3. การทำร้ายผู้อื่นตัวอย่างเช่น จิกผู้อื่น, ตบตีผู้อื่น, เตะผู้อื่น ขว้างของใส่ผู้อื่น,ชกผู้อื่น , ตีฟี่เลี้ยง					
4. การทำลายสิ่งของตนเอง เมื่อพบการกระทำใดที่เป็นการทำลาย สิ่งของของตนเองให้ได้รับความเสียหาย ชำรุด					

กลุ่มพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออก โดยใช้การกระทำ	บันทึกคะแนน				บันทึกพฤติกรรมอื่น ๆ
	0	1	2	3	
5. การทำลายสิ่งของผู้อื่น เมื่อพบการกระทำใดที่เป็นการทำลาย สิ่งของที่ไม่ใช่ของตนเองให้ได้รับความ เสียหาย ชำรุด					
6. การแย่งของผู้อื่น เมื่อพบการกระทำใดที่เป็นการแย่ง สิ่งของหรือเอาสิ่งของผู้อื่นมาโดยอีก ฝ่ายไม่ยินยอม					
7. การหวงของที่ควรแบ่งปัน เมื่อพบการกระทำใดที่เป็นการไม่ แบ่งปันสิ่งของทั้งสิ่งของเป็นของ ส่วนรวมและเป็นของส่วนตัวที่ควร แบ่งปันได้					
8. การแสดงอาการโกรธ โมโห ด้วย ปฏิกิริยาทางร่างกายตัวอย่างเช่น กระตืบเท้า, ร้องไห้ไว้วาย, กรีดเสียง ปิดประตูเสียงดัง, วางสิ่งของเสียงดัง					

คู่มือและแบบบันทึกการยคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว

คำชี้แจง

3. คู่มือและแบบบันทึกการยคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นการบันทึกในรูปแบบของความถี่ (จำนวนครั้ง)

4. เวลาที่ใช้ในการสังเกต สังเกตในช่วงเวลา ที่จัดกิจกรรมการเดินบัลเล่ต์เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ตามวันที่มาโดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงเวลา คือ ก่อนเรียน 20 นาที และ ระหว่างเรียนจนจบชั่วโมงเรียน รวม 30 นาที

ข้อปฏิบัติในการสังเกต

4. เขียนชื่อผู้สังเกตและผู้ถูกสังเกต (เด็ก) วัน เดือน ปี ที่ทำการสังเกต
5. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย 2 คน รวมจำนวนผู้สังเกต 3 คน ทำการสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าว ตามวันเวลาที่มาเรียน
6. การสังเกตให้ผู้สังเกตทั้ง 3 คน คือ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ทำการสังเกตพร้อมๆ กัน ในเวลาเดียวกัน ทั้ง 2 ช่วงเวลา โดยสังเกตเป็นรายบุคคล โดยผู้วิจัยจัดการเรียนการสอน และบันทึกพฤติกรรมลงในแบบบันทึกการยคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว ในรูปแบบบันทึกความถี่

การบันทึกแบบบันทึกการยคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว

เมื่อประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวตรงกับข้อใดให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้น ถ้าเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวซ้ำช่องเดิมให้ทำเครื่องหมาย ✓ เพียงลงในช่องเดิม ตามจำนวนที่เกิดพฤติกรรมซ้ำ ถ้าในช่วงเวลาที่ทำการสังเกตเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวตรงกับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กที่แสดงออกให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้น โดยคะแนนมีค่าเป็น 1 คะแนนต่อ 1 เครื่องหมาย ✓

หัวข้อพฤติกรรมก้าวร้าวที่ แสดงออกโดยใช้คำพูด	บันทึกการยคะแนน											
	สัปดาห์ที่ 2			สัปดาห์ที่ 4			สัปดาห์ที่ 6			สัปดาห์ที่ 8		
	พ	พฤ	ศ	พ	พฤ	ศ	พ	พฤ	ศ	พ	พฤ	ศ
8.การพูดสรรพนามหยาบคาย เมื่อพบคำพูดใดต่อไปนี้ที่ ปรากฏในช่วงเวลาที่สังเกต ให้ขีดเครื่องหมาย / ได้แก่ กู, มึง, เอ็ง, ข้า, แก, ไอ้, อี												

บันทึกอื่นๆ พฤติกรรมแปลกแยกที่พบ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

[illegible]

หัวข้อพฤติกรรมก้าวร้าวที่ แสดงออกโดยใช้การกระทำ	บันทึกการสังเกต											
	สัปดาห์ที่ 2			สัปดาห์ที่ 4			สัปดาห์ที่ 6			สัปดาห์ที่ 8		
	พ	พฤ	ศ	พ	พฤ	ศ	พ	พฤ	ศ	พ	พฤ	ศ
8. การแสดงอาการโกรธ โมโห ด้วยพฤติกรรมทาง ร่างกาย เมื่อพบการกระทำต่อไปนี้ ปรากฏในช่วงเวลาที่สังเกต ให้ขีดเครื่องหมาย / ได้แก่ กระตืบเท้า, ร้องไห้, โวยวาย, กรีดเสียง, ปิดประตูเสียงดัง, วางสิ่งของเสียงดัง												

บันทึกอื่นๆ พฤติกรรมแปลกแยกที่พบ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างภาพประกอบเด็กทำกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์

ภาพประกอบ 17 ตัวอย่างภาพประกอบกิจกรรมการเต้นบัลเล่ต์

ทำกิจกรรมการย่อแบบครึ่งหนึ่ง (Demi-Plie')

กิจกรรมกลุ่มอบอุ่นร่างกายร่วมกัน

ตัวอย่างภาพเด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว

เด็กที่ก่อกวนเพื่อนขณะที่เพื่อนกำลังตั้งใจเรียน

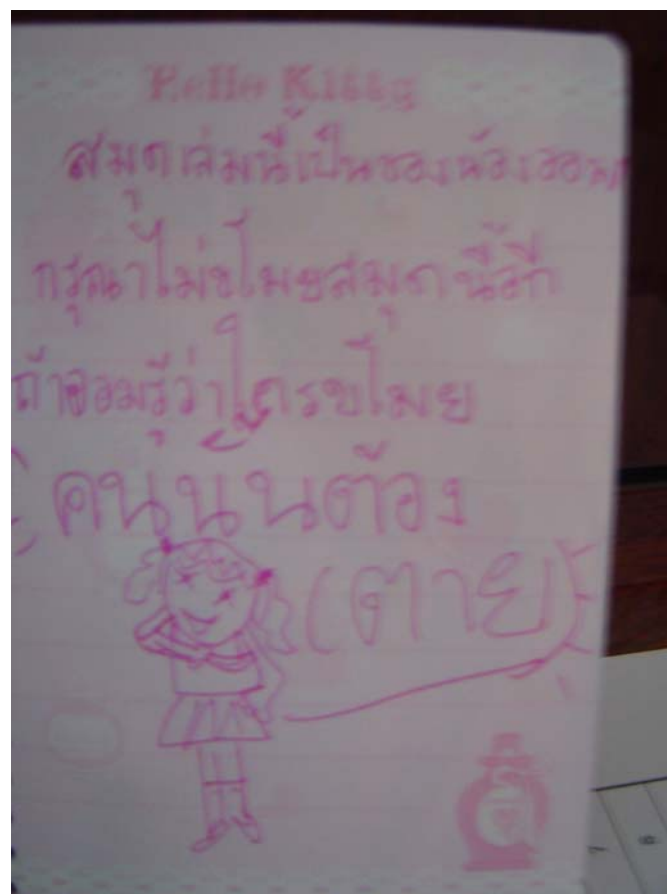
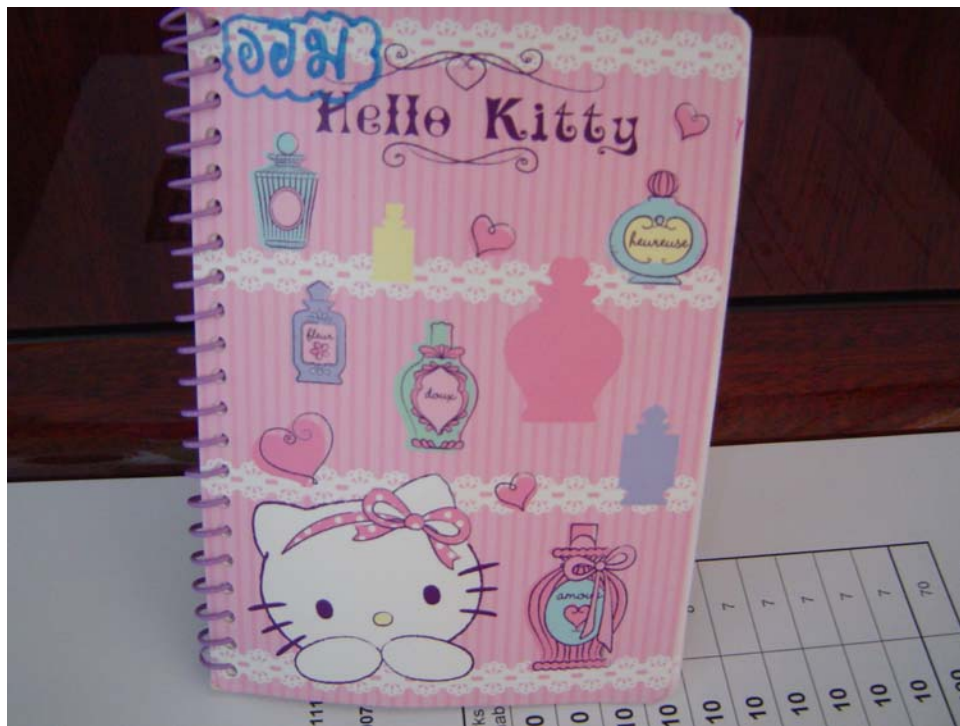
เด็กแย่งลูกอมที่เพื่อนคนหนึ่งนำมา

เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมไปแล้วกว่า 4 สัปดาห์ เริ่มแบ่งปันขนมให้เพื่อน

กิจกรรมภาพระบายสีเป็นกลุ่ม

ตัวอย่างพฤติกรรมก้าวร้าวทางภาษาเขียน

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวกานติมา สิริวิชา
วันเดือนปีเกิด	11 เดือน สิงหาคม พุทธศักราช 2519
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	62/83 ถนนบางนา-ตราด 32 เขตบางนา กรุงเทพมหานคร 10260
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2536	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
พ.ศ. 2540	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2541	Diploma in Ballet Ransley Gold Coast City Ballet , Australia
พ.ศ.2549	Certificate in Ballet Teaching Studies Faculty of Education Royal Academy of Dance London England
พ.ศ. 2550	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ